

ถาม-ตอบ ปัญหา

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

คณะกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
และการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อหนังสือ	ถาม-ตอบ ปัญหา การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
หน่วยงานที่พิมพ์	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
จำนวนพิมพ์	10,500 เล่ม
พ.ศ.ที่พิมพ์	2545
ISBN	974-351-602-6

ถาม-ตอบ ปัญหา

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

คณะกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
และการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน
กระทรวงศึกษาธิการ

ต้องสมุด ๓๗๖.

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการโดยคณะกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน ได้จัดทำหนังสือถาม-ตอบ ปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเล่มนี้ขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม เนื้อหาสาระของหนังสือเป็นการถาม-ตอบ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับเด็กพิการแต่ละประเภท ทั้งนี้เพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนคณะกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน คณะทำงานที่จัดทำคู่มือการให้คำปรึกษาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน ตลอดจนท่านวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ร่วมแรงร่วมใจในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้อย่างดี

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

1. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	1
☺ ปรัชญาการจัดการเรียนร่วมและการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมต่างกันอย่างไร	1
☺ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีหลักการอย่างไร	3
☺ การเรียนร่วมต่างกับการเรียนรวมอย่างไร	4
☺ การเรียนรวม (Inclusion) มีข้อดีอย่างไร	5
☺ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) มีแนวดำเนินการอย่างไร	6
☺ การจัดการเรียนร่วมมีรูปแบบใดบ้าง	9
☺ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีรูปแบบใดบ้าง	12
☺ แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ต่างกันอย่างไร	16
☺ ควรมีวิธีสอนอย่างไรที่จะทำให้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้ผลดี	17
☺ โรงเรียนที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปเรียนรวมกันมาก ๆ มีข้อดีข้อเสียอย่างไร	17
☺ ในโรงเรียนหนึ่งควรรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมกี่คนจึงจะเหมาะสม	18
☺ หลักสูตรและการวัดประเมินผลเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะแตกต่างกับเด็กปกติหรือไม่	18
☺ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษควรจัดอย่างไร	19
☺ โรงเรียนควรจัดการอย่างไรเมื่อมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียน	19
☺ ครูควรทำอย่างไรถ้าจะต้องสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	20

	หน้า
☺ จำเป็นหรือไม่ที่ครูจะต้องคัดแยกเด็กเป็น	20
☺ หลักสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ครูพึงกระทำมีอะไรบ้าง	21
☺ จำเป็นหรือไม่ที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องเรียนกับครูที่จบการศึกษาพิเศษโดยตรง	21
☺ ในภาวะที่โรงเรียนขาดแคลนครู ครูไม่มีความรู้เรื่องการศึกษาพิเศษ แต่โรงเรียนมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาเข้าเรียนหลายประเภท โรงเรียนควรจัดการอย่างไร	22
☺ ทำอย่างไรจะทำให้ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษ	22
☺ แนวทางที่จะทำให้ครูผู้สอนทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีแนวทางใดบ้าง	23
☺ ครูการศึกษาพิเศษจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษในการสอนอย่างไรบ้าง	23
☺ มีหลักการเทคนิคและวิธีสร้างเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสำหรับผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่นอย่างไรบ้าง	24
☺ ในกรณีที่ครูสอนหลายระดับชั้น จะมีการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างไร	25
☺ การสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นหน้าที่ของครูการศึกษาพิเศษเท่านั้นใช่หรือไม่	25
☺ การขอรับเงิน พ.ค.ศ. จะต้องมีส่วนฐานอะไรบ้าง	25
☺ เด็กไม่ชอบเขียนหนังสือที่โต๊ะในห้องเรียน แต่พอใจที่จะเขียนบนพื้นดินมากกว่า จะมีวิธีแก้อย่างไร	28
☺ สื่อและอุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กสมาธิสั้นควรเป็นสื่ออุปกรณ์ประเภทใดจึงจะเหมาะสม	28

2. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	31
☺ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หมายถึงใคร	31
☺ “เด็กดาวน์ซินโดรม” มีลักษณะอย่างไร	32
☺ “เด็กดาวน์ซินโดรม” และ “เด็กปัญญาอ่อน” เหมือนกันหรือไม่	32
☺ “เด็กดาวน์ซินโดรม” เรียนหนังสือในโรงเรียนปกติได้หรือไม่	33
☺ ก่อนนำ “เด็กดาวน์ซินโดรม” เข้าสู่ระบบโรงเรียน ควรมีการเตรียมการอย่างไร	34
☺ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” ควรเข้าเรียน เมื่ออายุเท่าไร	34
☺ ในห้องเรียนที่มี “เด็กดาวน์ซินโดรม” และเด็กพิการ ประเภทอื่นอยู่ร่วมกัน ควรจัดการเรียนการสอนอย่างไร	35
☺ “เด็กดาวน์ซินโดรม” มักมีปัญหาเรื่องการเขียน ครูควรช่วยเหลืออย่างไร	35
☺ การแก้ไขการพูดใน “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” ใช้หลักการเดียวกันกับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยิน หรือไม่	36
☺ กิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” ควรเป็นในรูปแบบใด เพราะเด็กเหล่านี้ เมื่อเข้าสู่วิชาการเต็มรูปแบบแล้วจะซึมเศร้า ไม่กระตือรือร้น เท่าที่ควร	37
☺ “เด็กดาวน์ซินโดรม” ส่วนใหญ่มีปัญหาทางสายตาร่วมด้วย ทำให้ดูไม่ค่อยคล่องตัว รุ่มง่าม เชื่องช้า และขาดความ มั่นใจในตนเอง ควรจัดห้องเรียนและจัดกิจกรรมอย่างไร	37
☺ สื่อประเภทใดจะมีความเหมาะสมกับ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” ที่มีปัญหาทางสายตาที่สุด	38

- ☺ “เด็กดาวน์ซินโดรม” มักหงุดหงิดเวลาทำงานที่ค่อนข้างยาก และซับซ้อน และต้องใช้สมาธิ เช่น การติดกระดุมเสื้อ การร้อยลูกปัด การพับหรือตัดกระดาษ ถ้าทำไม่ได้ จะเลิกทำทันที และจะไม่ยอมแตะต้องกิจกรรมนั้นอีกเลย ควรแก้ไขอย่างไรดี 38
- ☺ การสอนคณิตศาสตร์พื้นฐานสำหรับ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” เป็นเรื่องยากมาก ควรสอนอย่างไรดี 39
- ☺ ในห้องมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น “เด็กดาวน์ซินโดรม” และ “เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน” เด็กส่วนใหญ่ ชอบกลิ่นปัสสาวะทั้งที่ครูคอยถามเสมอ เด็กก็ไม่ยอมเข้าห้องน้ำ จนเป็นผลเสียต่อสุขภาพ ควรทำอย่างไรดี 40
- ☺ เด็กดาวน์ซินโดรมบางคนมีปัญหาทางพฤติกรรม ชอบแกล้งเพื่อน ขกตอย หรือแย่งของเพื่อน เคยขอความร่วมมือจากผู้ปกครองแต่ไม่ได้ผล ควรจัดการอย่างไร 41
- ☺ เด็กส่วนใหญ่เวลาเล่นของเล่นแล้วไม่เก็บเข้าที่ ครูควรมีวิธีการอย่างไร 41
- ☺ เวลาพาลูกที่พิการออกสู่สังคมและมีผู้อื่น (โดยเฉพาะเด็กด้วยกัน) มีปฏิกิริยาแปลก ๆ และไม่ยอมเล่น ไม่ยอมพูดด้วย ผู้ปกครองควรวางตัวอย่างไร 42
- ☺ ลูกเป็น “เด็กดาวน์ซินโดรม” เคยเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ มักได้รับปฏิกิริยาต่อต้านจากผู้ปกครองเด็กปกติ ควรทำอย่างไร 43
- ☺ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” เรียนได้สูงสุดระดับใด 44
- ☺ เด็กดาวน์ซินโดรม จำเป็นต้องตรวจ IQ หรือไม่ 45
- ☺ ผลของการพัฒนาเด็กดาวน์ซินโดรม ตรงตามระดับสติปัญญาที่ประเมินหรือไม่ 46

- ☺ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาอ่อนเรียนรวม 48
ควรจัดอย่างไร

3. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 51

- ☺ บุคคลหูตึง บุคคลหูหนวก ต่างกันอย่างไร 51
- ☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใส่เครื่องช่วยฟัง (Hearing Aids) จะมีการได้ยินเช่นเดียวกับเด็กปกติหรือไม่ 52
- ☺ เครื่องช่วยฟังมีกี่ชนิด และที่นิยมใช้ในปัจจุบันคือชนิดใด 52
- ☺ เครื่องช่วยฟังแบบใส่ในหูในปัจจุบันมีข้อดีข้อเสียอย่างไร 53
- ☺ วิธีการสื่อความหมายของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีกี่วิธี อะไรบ้าง 53
- ☺ วิธีการสอนพูดมีกี่วิธี อะไรบ้าง วิธีไหนเหมาะสมที่สุด 54
- ☺ ขั้นตอนการสอนพูดที่ถูกต้อง มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง 55
- ☺ ถ้าเป็นเด็กหูหนวกที่แทบจะไม่ได้ยินเสียงอะไรเลย จำเป็นไหมจะต้องรับการฟื้นฟูทางการฟัง ในเมื่อเด็กอาศัยการฟังในการสื่อสารได้น้อยมาก 55
- ☺ วิธีการสื่อสารโดยใช้ภาษามือกับวิธีใช้ภาษาพูด วิธีไหนเหมาะกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนรวมในโรงเรียนปกติ 55
- ☺ ทำอย่างไรครูปกติจึงยอมรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษอื่น ๆ เข้าเรียนรวม 56
- ☺ วิธีการสอนและวิธีปฏิบัติให้กับเด็กที่ผ่าตัดประสาทหูเทียม และเด็กที่ใช้เครื่องช่วยฟังโดยทั่วไป เหมือนกันหรือไม่ อย่างไร 56
- ☺ เด็กหูตึงและปัญญาอ่อนคนหนึ่ง มีลักษณะของเสียงพูดที่ไม่ชัดเจน ลั่นแรงมาก มีวิธีการช่วยเหลือเด็กอย่างไรให้สามารถใช้ลิ้นในการพูดได้อย่างคล่องแคล่วขึ้น 57
- ☺ ทำไมต้องจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าเรียนรวมในโรงเรียนปกติ 58

- ☺ จริงหรือไม่ที่ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอย่างรุนแรงถึงขั้นหูหนวกไม่ได้ยินเสียงอะไรเลย ก็สามารถพูดได้ 58
- ☺ เป็นครูสอนนักเรียนปกติ แต่ปัจจุบันต้องรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนหนึ่งพูดเสียงไม่ชัด สวมเครื่องช่วยฟัง เข้าเรียนรวมในห้องเรียน จะต้องปฏิบัติกับเด็กอย่างไร 59
- ☺ มีเกณฑ์พิจารณาอย่างไรที่กำหนดว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กคนนั้นควรใช้ภาษามือ หรือเด็กคนนั้นควรใช้ภาษาพูด 59
- ☺ ทำไมเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักเขียนคำสลับไปมาในการเขียนประโยคในภาษาไทย 60
- ☺ ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรมีคุณสมบัติพิเศษอย่างไร จึงจะส่งผลที่ดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียน 60
- ☺ มีเทคนิควิธีการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอย่างไร จึงจะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างรวดเร็ว 61
- ☺ บุคคลที่ไม่มีความรู้ด้านภาษามือมากพอที่จะสอนเด็ก และมีความประสงค์จะเข้ารับการอบรมด้านภาษามือเพิ่มเติม จะต้องดำเนินการอย่างไร 62
- ☺ ปัจจัยสำคัญอะไรบ้างที่มีผลต่อการเรียนรวมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 62
- ☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรมีคุณสมบัติอย่างไร จึงจะสามารถเรียนรวมในห้องเรียนปกติได้ดี 63
- ☺ การที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าเรียนรวมในโรงเรียนปกติ ส่งผลที่ดีต่อเด็กอย่างไรบ้าง 63
- ☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนรวมในชั้นเรียนปกติ ใช้หลักสูตรและวิธีสอนเหมือนหรือต่างกับเด็กปกติอย่างไรบ้าง 64

- ☺ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการ
ได้ยินที่ผ่านมาในโรงเรียนปกติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ในด้านใดดีที่สุด 64
- ☺ หลักการที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
มีความเหมือนหรือต่างกับเด็กปกติอย่างไร 65
- ☺ วิชาใดที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถ
เรียนรู้ได้ดี 65
- ☺ จริงหรือไม่ที่กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักขาด
ความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าคิด ไม่กล้าทำ 65
- ☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่วนใหญ่ไม่ค่อย
มีความมั่นใจในตัวเอง ทำอย่างไรเด็กจะมีความมั่นใจ
ในตัวเองมากขึ้น 66
- ☺ องค์ประกอบใดบ้างที่ช่วยให้การสอนพูดสำหรับเด็กที่มี
ความบกพร่องทางการได้ยินประสบความสำเร็จ 67
- ☺ มีอาชีพอะไรบ้างที่เหมาะสมกับบุคคลที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยิน 67
- ☺ ทำอย่างไรครูผู้สอนจึงจะสื่อความหมายกับเด็กที่มีความ
บกพร่องทางการได้ยินได้ถูกต้อง โดยเฉพาะคำที่เป็น
นามธรรม 68
- ☺ สื่อที่ใช้ในการฝึกฟังเสียงสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยินมีอะไรบ้าง 68
- ☺ องค์ประกอบใดที่ทำให้การดำเนินชีวิตของบุคคล
ที่บกพร่องทางการได้ยินประสบความสำเร็จ 69
- ☺ การสอนภาษาพูดแก่เด็กหูตึงมีหลักการสอนอย่างไร 69

	หน้า
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น	71
☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นทำไมต้องเรียนรวมกับเด็กปกติ	71
☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะเรียนในชั้นเรียนปกติได้หรือ	72
☺ การเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะเป็นอย่างไร	72
☺ ครูที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นในชั้นเรียนปกติจะต้องทำอะไรบ้าง	72
☺ มีใครที่จะช่วยครูที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นในชั้นเรียนปกติได้บ้าง	73
☺ ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นในชั้นเรียนปกติอย่างไร	73
☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นแตกต่างจากเด็กอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร	74
☺ ควรใช้คำพูดกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นอย่างไร	74
☺ เมื่อเด็กในชั้นเรียนหัวเราะเยาะหรือล้อเลียนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ครูควรทำอย่างไร	74
☺ ควรแนะนำเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นในการเดินไปยังที่ต่าง ๆ โดยไม่เป็นอันตรายแก่ตนเองได้อย่างไร	75
☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะเรียนอ่าน-เขียนได้อย่างไร	75
☺ ครูจะตรวจการบ้านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นได้อย่างไร ครูต้องเรียนอักษรเบรลล์หรือไม่	75
☺ ครูจะทักทายเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นอย่างไร หรือทำอย่างไรให้เขารู้ว่าครูกำลังพูดกับเขา	76

- ☺ จะทำอะไรให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น 76
ทราบว่า ครูเขียนอะไรบนกระดาน
- ☺ ภาวะตาบอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น 76
จะติดต่อไปสู่เด็กอื่นหรือไม่
- ☺ จริงหรือไม่ที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีสัมผัสพิเศษ 77
และมีสัมผัสอื่น ๆ ดีกว่าคนทั่วไป
- ☺ ระหว่างเวลาพักควรหากิจกรรมใดให้เด็กที่มีความ 77
บกพร่องทางการเห็นทำ
- ☺ การสอบและให้คะแนนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น 77
ควรใช้มาตรฐานใด
- ☺ ควรมีกฎพิเศษหรือข้อยกเว้นให้กับเด็กที่มีความบกพร่อง 78
ทางการเห็นที่เรียนรวมหรือไม่
- ☺ เด็กที่เห็นเลือนลางควรจัดที่นั่งให้อย่างไร และควรใช้ 78
สายตาที่เหลืออยู่หรือไม่
- ☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีทักษะในการเรียนรู้ 79
ด้านใดเร็วที่สุด และประสาทส่วนใดควรได้รับการพัฒนา
และดูแลรักษามากที่สุด
- ☺ ควรมีเทคนิคการสอนวิชาต่าง ๆ ให้แก่เด็กที่มีความ 79
บกพร่องทางการเห็นได้อย่างไร
- ☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นต้องการความช่วยเหลือ 80
ทางด้านใดมากที่สุด
- ☺ ควรให้ความสำคัญและดูแลเด็กที่มีความบกพร่อง 80
ทางการเห็นในด้านใดมาก
- ☺ ความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น 80
อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยเท่าไร
- ☺ มีสื่ออุปกรณ์ที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น 80
สามารถเรียนนอกเวลาหรือไม่

☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่เรียนตามหลักสูตร ของกรมวิชาการแล้ว มีการสอนวิชาอื่นนอกหลักสูตรหรือไม่	80
☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีพัฒนาการทางด้าน สติปัญญาเช่นเดียวกับเด็กปกติหรือไม่	81
☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีการเรียนแบบแบ่งกลุ่ม ทำงานและมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนเองหรือไม่	81
☺ สังคมควรให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กที่มีความบกพร่อง ทางการเห็นหรือไม่	81
☺ ควรมีสื่อที่ผลิตขึ้นสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น โดยเฉพาะหรือไม่	82
☺ การคัดแยกเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นเพื่ออะไร มีวิธีการคัดแยกอย่างไร	82
☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นข้างเดียวถือว่าตาบอด หรือไม่	82
☺ สายตาสั้นเมื่ออายุน้อย เมื่ออายุมากจะเกิดสายตา ผู้สูงอายุ (ซึ่งคนทั่วไปเรียกว่าสายตายาว) ทำให้ไม่ต้อง ใส่แว่นอีกต่อไป ใช่หรือไม่	83
☺ ต้อกระจก ถ้าไม่ทำการรักษาจะเป็นอย่างไร	83
☺ การสื่อความหมายกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น และเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะได้อย่างไร	83
☺ เด็กที่เห็นเลือนลาง ไม่ชอบใส่แว่นตาเพราะเหตุใด จะแก้ไขอย่างไร	83
☺ ครูที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะเรียนรู้ อักษรเบรลล์ได้อย่างไร	84
☺ การวัดการมองเห็นด้วยการนับนิ้ว ควรยืนห่างจากเด็ก อย่างไร	84

5. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ	85
☺ เด็กสมองพิการคืออะไร	85
☺ ลักษณะของเด็กสมองพิการเป็นอย่างไรบ้าง	86
☺ เด็กสมองพิการมีสาเหตุจากอะไร	86
☺ เด็กสมองพิการเป็นสติปัญญาอ่อนด้วยหรือไม่	87
☺ ทำไมเด็กสมองพิการบางคนมีน้ำลายไหล พูดคำไม่ค่อย ต่อเนื่องคล้ายติดอ่าง	87
☺ เด็กสมองพิการบางคนหายใจดัง เป็นหอบหรือไม่	88
☺ เด็กสมองพิการต้องการความช่วยเหลือในด้านใดบ้าง	88
☺ เด็กสมองพิการจะสามารถเรียนหนังสือได้หรือไม่	88
☺ ทำไมต้องให้การศึกษาแก่เด็กสมองพิการ เพราะเรียนแล้วเด็กก็เอาไปใช้ไม่ได้ ทำงานไม่ได้	89
☺ เด็กสมองพิการควรเข้าโรงเรียนอายุเท่าไร	89
☺ ควรมีการเตรียมความพร้อมเด็กสมองพิการก่อนเข้าเรียนรวม หรือไม่	89
☺ เด็กสมองพิการควรจัดการศึกษาในลักษณะใด จึงจะเหมาะสมมากที่สุด	90
☺ การรับเด็กสมองพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางกาย เข้าเรียนในโรงเรียนจะปลอดภัยหรือเป็นผลดี กับเด็กหรือไม่ เพราะอะไร	90
☺ ควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เด็กสมองพิการ และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายอย่างไรบ้าง	91
☺ ครูจะจัดกิจกรรมอย่างไรเมื่อมีเด็กสมองพิการในชั้นเรียนรวม	91
☺ จะช่วยเด็กสมองพิการจัดที่นั่งที่เหมาะสมอย่างไรบ้าง	91
☺ สื่อ-อุปกรณ์การศึกษา ควรมีลักษณะอย่างไรจึงจะเหมาะสม กับเด็กสมองพิการ	92

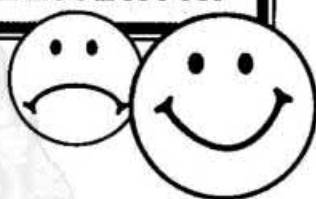
	หน้า
☺ เด็กสมองพิการบางคนไม่สามารถเขียนหนังสือได้ ควรทำอย่างไร	93
☺ เด็กสมองพิการสามารถเรียนหนังสือถึงระดับใดได้	93
☺ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมสอนเสริมให้กับเด็กสมองพิการ หรือไม่ เพราะอะไร	93
☺ ผู้สอนควรเน้นจัดกิจกรรมอะไรให้กับเด็กสมองพิการ	94
☺ โรงเรียนจะช่วยให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กสมองพิการที่บ้านได้อย่างไร	94
☺ เมื่อมีเพื่อนในชั้นเรียนล้อเลียนหรือเรียกเด็กสมองพิการว่า ไอ้เป้ ไอ้พิการ ฯลฯ ครูจะทำอย่างไร	95
☺ ครูควรทำอย่างไรเมื่อถึงชั่วโมงกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็ก สมองพิการ	95
☺ เด็กสมองพิการต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการ ร่วมกับการเรียนหนังสือด้วยหรือไม่	96
☺ มีหน่วยงานที่ให้บริการเด็กสมองพิการ ทั้งทางด้าน การแพทย์ การศึกษา สังคม และเตรียมความพร้อม ทางด้านอาชีพหรือไม่	96
☺ เด็กที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ หมายถึงเด็กกลุ่มใด	97
☺ ครูควรให้การช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ อย่างไรบ้าง	97
☺ ผู้ปกครองควรให้การช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความบกพร่อง ทางสุขภาพอย่างไร	98
6. เด็กออทิสติก	99
☺ ออทิสซึม (Autism) คืออะไร	99
☺ ออทิสติก (Autistic) คืออะไร	100
☺ PDD คืออะไร	100

☺ ASD คืออะไร	101
☺ เด็กออทิสติก (Autistic Child) และ ASD ต่างกันอย่างไร	101
☺ มีสาเหตุการเกิดภาวะออทิสซึมอย่างไร	101
☺ มีเกณฑ์การวินิจฉัยภาวะออทิสซึมอย่างไร	102
☺ ลักษณะอาการและความผิดปกติต่าง ๆ ที่พบในเด็กออทิสติก มีอย่างไรบ้าง	104
☺ วิธีการบำบัด (Therapies) มีอะไรบ้าง	106
☺ การช่วยเหลือในระยะแรกเริ่ม (Early Intervention) ควรทำอย่างไร	107
☺ การจัดการศึกษาสำหรับเด็ก/บุคคลออทิสติก จะมีวิธีการอย่างไร	108
☺ การฝึกอาชีพ การประกอบอาชีพสำหรับเด็กและบุคคลเหล่านี้ กระทำได้หรือไม่	108
7. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ (LD)	111
☺ เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้เป็นกลุ่มเดียวกับ Learning Disabilities (LD) หรือไม่	111
☺ เมื่อไรจึงจะเรียกเด็กว่าเป็น Learning Disabilities (LD)	112
☺ คุณครูจะรู้ได้อย่างไรว่าเด็กเป็น Learning Disabilities (LD)	112
☺ จำเป็นหรือไม่ที่จะแยกเด็ก LD ออกจากกลุ่มเด็กอื่น	113
☺ การให้ความช่วยเหลือเด็ก LD โดยการให้เรียนพิเศษ จะช่วยได้หรือไม่	114
☺ ทำไมจึงไม่แยกเด็ก LD ออกจากเด็กปกติ เพราะจะทำให้ครูสอนง่ายขึ้น	114
☺ เด็กที่เขียนหนังสือเองแล้วอ่านไม่รู้เรื่องหรือเขียนผิดพลาดมาก แต่พอลอกงานคนอื่นกลับทำได้ดี อย่างนี้จะเรียกว่าเป็น LD หรือไม่	115

	หน้า
☺ แพทย์วินิจฉัยว่าเป็น LD เด็กพออ่านหนังสือได้ แต่ไม่ยอมเขียนหนังสือ ดู ว่า ตีก็แล้ว สงสัยว่าจะตายเปล่า จะให้ทำอย่างไร	116
☺ เคยพาเด็กที่มีปัญหาในการเรียนไปพบหมอที่โรงพยาบาล แต่คุณหมอบอกว่าช่วยไม่ได้เพราะไม่มีจิตแพทย์ จะให้ทำอย่างไร	117
☺ การให้ความช่วยเหลือเด็ก LD จะมีแต่เฉพาะด้านการศึกษาเท่านั้นหรือ	117
☺ ในต่างประเทศ เด็ก LD ถูกพัฒนาขึ้นมาอย่างไร	118
☺ เด็ก LD ที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือเพราะไม่มีใครรู้จะเป็นอย่างไร	119
☺ Learning Disabilities (LD) พบได้บ่อยขนาดไหน สอนหนังสือมาหลาย 10 ปี ยังไม่เคยเห็นเลย	120
☺ การจัดการเรียนการสอนที่ดีสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียน (LD) ควรทำอย่างไร	120
บรรณานุกรม	121
ภาคผนวก	125
อักษรเบรลล์ภาษาไทย	127
ตัวอย่างแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	128
คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ	139
คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	143
คณะผู้จัดทำ	146

1

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

☹️ **ปรัชญาการจัดการเรียนร่วมและการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมต่างกันอย่างไร**

😊 **ปรัชญาการจัดการเรียนร่วมมีดังนี้ คือ**

1. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษาดังนั้นการจัดระบบการศึกษาจึงจัดบริการทางการศึกษาให้แก่มนุษย์ทุกคนโดยไม่แยกความบกพร่อง หรือฐานะเศรษฐกิจและสังคม จึงควรจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคล

2. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมในสังคม ดังนั้นการจัดเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียนและวัยเรียน เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษอยู่ร่วมกับเด็กปกติย่อมก่อให้เกิดคุณค่าและสร้างสรรค์สังคม เพราะเด็กเหล่านี้จะมีความเข้าใจอันดีต่อกัน มีการยอมรับซึ่งกันและกัน เมื่อเด็กเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ จะไม่เกิดการแบ่งแยกความแตกต่างของมนุษย์ในสังคม

3. การเรียนการสอน ในชั้นเรียนย่อมสนองตามความแตกต่างแต่ละบุคคล ดังนั้นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้เข้าเรียน ในชั้นเรียนรวมจึงควรได้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็นการสอนเพื่อบุคคลทั่วไป เพื่อให้พัฒนาความพร้อมและความรู้ความสามารถของผู้เรียนทุกคนให้พัฒนาทุกด้านด้วยวิธีการและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดศักยภาพที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ปรัชญาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีดังนี้ คือ

1. การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ เป็นการรวมพลังระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร ชุมชน องค์กรคนพิการ และผู้ปกครองคนพิการ และองค์กรเอกชนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือ และสนับสนุนการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการทุกระบบและครบวงจร

2. การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ มุ่งปลูกจิตสำนึกและสร้างเจตคติที่เหมาะสมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยให้สังคม ชุมชน ผู้จัดบริการ และประชาชนตระหนักถึงศักยภาพความแตกต่างระหว่างและเฉพาะบุคคล รวมถึงสิทธิเท่าเทียมของบุคคลทุกคน

3. การจัดการศึกษาให้กับเด็ก ๆ ทุกคนในระบบการศึกษาเดียว โดยไม่แยกว่าเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษาเฉพาะ รวมทั้งเด็กนั้นต้องได้รับการสนับสนุนทุกด้าน ทั้งด้านการแพทย์ กึ่งแพทย วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นทางการศึกษา โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ เทคนิคการเรียนการสอน สถานที่ ฯลฯ รวมทั้งจัดให้มีบุคลากรสนับสนุน

ปรัชญาการจัดการเรียนร่วมและการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม จะเหมือนกันแต่แตกต่างในรายละเอียดและจุดเน้น

☹ **การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีหลักการอย่างไร**

😊 **การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีหลักการดังนี้**

1. ความยุติธรรมในสังคม กล่าวคือ เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาสิทธินี้เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็กทุกคน

2. การเรียนรู้ เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ไม่ว่าเด็กคนนั้นจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา

3. การจัดการศึกษาเป็นลักษณะของการศึกษาเพื่อคนทุกคน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเป็นการจัดการแบ่งแยกทางสังคมอย่างหนึ่ง การเรียนรวมเป็นการสอนคนให้ดำรงชีวิตร่วมกัน ดังนั้น การศึกษาจึงควรเป็นลักษณะของการศึกษาเพื่อคนทุกคน (Education for All)

4. เด็กเป็นผู้เลือกโรงเรียนไม่ใช่โรงเรียนเลือกเด็ก โรงเรียนและครูจะต้องปรับสภาพแวดล้อม หลักสูตร การประเมินผล เพื่อสนองความต้องการพิเศษของนักเรียนแต่ละคน และจัดบริการพิเศษตามความต้องการของแต่ละบุคคล

☹ **การเรียนรู้ร่วมต่างกับการเรียนรวมอย่างไร**

😊 **การจัดการเรียนรู้ร่วมมีคำที่ใช้เรียกลักษณะการจัดอยู่ 2 คำ คือ**

“Mainstreaming” หมายถึง การจัดให้เด็กเข้าไปเรียนในโรงเรียนปกติ ในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา เด็กจะได้รับบริการทางการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กนักเรียนคนอื่น ๆ ทุกประการ เด็กที่จะเข้าเรียนร่วมแบบนี้จะต้องเป็นเด็กที่มีความพิการไม่มากนัก มีระดับสติปัญญา และความพร้อมด้านการเรียน ตลอดจนวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมสมวัย ในกรณีนี้เด็กมีความพิการระดับปานกลาง ทางโรงเรียนอาจมีบริการเพิ่มเติม เช่น มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้น หรือครูประจำวิชา ในการให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องวิธีสอน การปฏิบัติต่อเด็ก การจัดสภาพแวดล้อมที่มีข้อจำกัดน้อยที่สุดหรือเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็กให้มากที่สุด ตลอดจนช่วยประเมินผลพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านั้น

“Integration” หมายถึง การเรียนรู้ร่วมซึ่งจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษไปเรียนในชั้นเรียนปกติบางเวลา หรือบางวิชา และยังหมายรวมถึงการจัดชั้นเรียนเฉพาะเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนปกติ เด็กที่รับบริการในลักษณะนี้มักเป็นเด็กเล็กและเด็กที่มีความพิการในระดับปานกลางถึงระดับมาก จึงไม่อาจเรียนร่วมเต็มเวลาทุกวิชาได้ ทั้งยังต้องการครูการศึกษาพิเศษที่จะช่วยจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้ บางกรณีทางโรงเรียนจะจัดห้องเสริมวิชาการ (Resource Room) และมีอุปกรณ์พิเศษที่จะให้บริการ สำหรับการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกตินั้นเป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ประเภทเดียวกันมาอยู่กลุ่มเดียวกันเป็นกลุ่มขนาดเล็กเด็กเหล่านี้
จะเรียนในชั้นพิเศษเต็มเวลา แต่จะมีโอกาสร่วมกิจกรรม
ทางสังคมของโรงเรียนปกติ และบางกรณีก็มีโอกาสไปเรียนร่วม
เต็มเวลาเมื่อเด็กโตขึ้นและมีความสามารถมากพอ

“Inclusion” เป็นการจัดการเรียนรวมตามความเชื่อว่าเด็กพิการ
ต้องได้รับการศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปในชั้นเรียนตามปกติ
ในโรงเรียนที่อยู่ใกล้บ้านและในชุมชนที่อาศัยอยู่อย่างเคียงบ่า
เคียงไหล่ไปกับเพื่อน ๆ ที่มีได้เป็นเด็กพิการ แนวคิดนี้ต่างกับ
แนวคิดสองแบบแรกที่เกิดขึ้นในช่วงกลางของศตวรรษที่ 18
ตรงที่แนวคิดนี้เชื่อว่าเด็กทุกคนไม่ว่าจะพิการรุนแรงมากมาย
แค่ไหน ก็ต้องได้รับการศึกษาแบบที่จัดในชั้นเรียน นักเรียนที่
ต้องการวิธีสอนแบบพิเศษ เทคโนโลยีที่จะอำนวยความสะดวก
การบำบัดหรือการช่วยเหลือเฉพาะตัว เป็นสิ่งที่จะต้องจัดให้ใน
ชั้นเรียนปกติ แนวคิดนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงสิทธิทางการศึกษาของ
เด็กพิการที่จะได้รับความเสมอภาคของการศึกษา

☹ **การเรียนรวม (Inclusion) มีข้อดีอย่างไร**

😊 **ความคิดเรื่องการเรียนรวม (Inclusion) มีทั้งผู้สนับสนุน
และคัดค้าน ผู้ที่ให้การสนับสนุนมักจะพูดถึงข้อดีของการจัดการ
เรียนรวมแบบนี้ในเชิงประโยชน์ทางสังคมว่าเด็กที่เรียนรวมกับ
เพื่อน ๆ ปกติแบบเคียงบ่าเคียงไหล่กันไปเด็กจะเรียนรู้ที่จะ
ยอมรับซึ่งกันและกัน เด็กจะเข้าใจถึงความเหมือนและความ
ไม่เหมือนในการอยู่ร่วมกันเด็กปกติก็เรียนรู้ที่จะยอมรับความพิการ
การด้อยความสามารถของเพื่อนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของเขา
ยิ่งไปกว่านั้นอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันทำให้ใครก็ได้**

ที่ประสบกลายเป็นคนพิการไป การยอมรับความพิการ การได้รับความสามารถจึงเป็นเรื่องจำเป็น เด็ก ๆ สามารถเรียนรู้บทเรียนที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับความพิการในรูปแบบต่าง ๆ จากเพื่อน ๆ ในโรงเรียน นอกจากนี้เด็กที่เรียนรวม “Inclusion” นั้น จะได้รับประโยชน์จากการร่วมมือและความรู้สึกรับผิดชอบที่จะพัฒนาไปด้วยกันในชั้นเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กันเช่นนี้จะส่งผลให้มีการยอมรับอย่างสูง รู้สึกและตระหนักถึงความพิการได้ ซึ่งสิ่งนี้เป็นเรื่องสำคัญเมื่อเด็กเหล่านี้ไม่ว่าจะพิการหรือไม่อย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ดังนั้นการเรียนในระบบ “Inclusion” จึงทำให้ได้งานที่ดีกว่ามีที่อยู่อาศัย เครื่องช่วยสำหรับแต่ละคนที่มีความพิการเมื่อถึงวัยผู้ใหญ่ ข้อสำคัญประการหนึ่งที่ต้องจำไว้ก็คือเด็กที่เรียนในระบบ “Inclusion” นั้น ยังคงได้รับบริการการศึกษาพิเศษต่อเนื่องกันไปไม่ว่าจะเป็นครูพิเศษ วัสดุ อุปกรณ์พิเศษที่จำเป็นการเรียนในระบบ Inclusion นั้น มิได้หมายความว่า จะลดบริการพิเศษต่าง ๆ ลงหากเพียงแต่เปลี่ยนวิธีการจัดการและการให้บริการ

☹ **การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) มีแนวดำเนินการอย่างไร**

😊 การรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนในโรงเรียนปกติสำหรับบางโรงเรียนอาจมีข้อของใหม่ แต่มีโรงเรียนอีกเป็นจำนวนมากที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจและยังมีเจตคติเชิงต่อต้านความคิดนี้ ดังนั้นในการดำเนินงานจึงควรพิจารณาเป็นสองขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมงานและขั้นดำเนินงาน

1. ขั้นเตรียมงาน

1.1 ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้บุคลากรทุกคน ในโรงเรียนและชุมชนเข้าใจแนวคิด หลักการ และการทำงานในการ ให้บริการการเรียนรู้ นอกจากนี้เด็กนักเรียนทุกคนในโรงเรียน ก็ควรได้รับทราบถึงโครงการและข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ ด้วย

1.2 จัดเตรียมอาคารสถานที่ เช่น ถ้าจะรับเด็กที่มีความ บกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ อาคารสถานที่ควรมีทางลาด เพื่อความสะดวกในการใช้รถเข็นหรือการเคลื่อนที่โดยไม่ค้ำยัน ห้องน้ำควรปรับสภาพให้กว้างขวางพอเหมาะ เป็นต้น

1.3 การจัดเตรียมอุปกรณ์พิเศษ ในการจัดการศึกษา แบบเรียนรวมทางโรงเรียนอาจไม่ต้องเตรียมอุปกรณ์พิเศษมากนัก อุปกรณ์และเครื่องมือส่วนใหญ่เป็นเรื่องเฉพาะตัวที่เด็กมีใช้เอง อยู่แล้ว เช่น เครื่องช่วยฟังสำหรับเด็กหูตึง เครื่องบันทึกเสียง ขนาดเล็กสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เป็นต้น สำหรับเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับเด็กตามประเภท ของความบกพร่อง ได้แก่

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น โรงเรียนควรจัดหา เครื่องพิมพ์ดีดอักษรเบรลล์ ไม้เท้าสำหรับฝึกเดิน เครื่องมือ เรขาคณิต อุปกรณ์เกี่ยวกับอักษรเบรลล์ หนังสือที่มีอักษร ขนาดใหญ่ อักษรนูน เป็นต้น

เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ทางโรงเรียน ควรต้องเตรียมโต๊ะ เก้าอี้เลื่อน ไม้ค้ำยัน ไม้เท้า (ยกเว้นเด็กอาจ เตรียมเอง) เครื่องช่วยเดิน เป็นต้น

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ทางโรงเรียน ควรจัดเครื่องขยายเสียง อาจเป็นแบบลูป (loop) หรือแบบ FM ก็ได้ เครื่องดนตรีเพื่อใช้ในการฝึกฟัง เช่น กลอง ฉิ่ง ฯลฯ กระจกเงา สำหรับฝึกพูด

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ส่วนใหญ่จะใช้ เครื่องมือและอุปกรณ์ทำนองเดียวกับเด็กปกติแต่ควรให้มีปริมาณ เพียงพอ มีความแข็งแรงทนทานและปลอดภัย เพราะครูต้องใช้ อุปกรณ์บ่อย ๆ และอาจมีอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย เช่น กระดานฝึกการทรงตัว เป็นต้น

1.4 จัดเตรียมบริการที่เกี่ยวข้อง เช่น บริการแนะแนว บริการแก้ไขการพูด บริการด้านกายภาพบำบัด เป็นต้น

1.5 การเตรียมบุคลากร บุคลากรมีความจำเป็นในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม นอกจากบุคลากรที่มีในโรงเรียนปกติ ซึ่งจะต้องทำความเข้าใจเป็นขั้นต้นแล้ว ก็ยังต้องคำนึงถึงบุคลากร พิเศษ เช่น ครูประจำชั้นพิเศษ ครูเวียนสอน ครูเสริมวิชาการ ครูสอนพูดและครูแก้ไขการพูด แพทย์ นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด ฯลฯ ซึ่งจะต้องทำงานร่วมกัน

2. ขั้นตอนดำเนินงาน

2.1 การรับนักเรียนเข้าเรียนรวม จะต้องไม่คำนึงถึงระดับ ประเภท และระดับของความพิการ ต้องให้โอกาสแก่เด็กทุกคน

2.2 การจัดชั้น จำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นโดยทั่วไปไม่ควร มีมากนัก อาจจะประมาณ 3-5 คน การเอาใจใส่เด็กเป็นรายบุคคล ยังเป็นเรื่องจำเป็น เพราะเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันมาก

2.3 การทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)
เป็นเรื่องสำคัญมาก การวางแผน การดำเนินงาน การประเมินผล
ที่รัดกุมถูกต้องจะช่วยพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 ตัวครู นอกจากจะมีความรู้ความเข้าใจเด็ก เติ้มใจ
ช่วยเหลือเด็กเป็นเพื่อนเด็กแล้วควรเป็นผู้มีอารมณ์ขัน ยืดหยุ่น
ให้กำลังใจเด็กและมีสุขภาพจิตดีสามารถทำงานร่วมกับผู้ปกครอง
ครูในชั้นเรียนปกติอื่น ๆ ตลอดจนบุคลากรที่จำเป็นต้องเกี่ยวข้อง
เช่น นักจิตวิทยา แพทย์ นักโสตสัมผัสวิทยา นักแก้ไขการพูด
นักกายภาพบำบัด แล้วแต่กรณี

**2.5 ควรมีการติดตาม ประเมินผล และนำผลที่ได้มา
ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน**

การจัดการเรียนร่วมมีรูปแบบใดบ้าง

การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ
อาจกระทำได้หลายลักษณะ ต่อไปนี้เป็นวิธีจัดการเรียนร่วม
ซึ่งปฏิบัติกันอยู่ในหลายประเทศและประสบความสำเร็จพอสมควร
รูปแบบการจัดการเรียนร่วมมีดังนี้

1. เรียนร่วมในชั้นปกติ

เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็ก
ปกติทุกประการ เด็กที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ได้ ควรเป็นเด็ก
ที่มีความพิการน้อย มีความฉลาดและมีความพร้อมในด้าน
การเรียนรู้ตลอดจนวุฒิภาวะทางอารมณ์

2. เรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา

การเรียนร่วมวิธีนี้คล้ายคลึงกับวิธีแรก กล่าวคือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติเต็มเวลา แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ครูการศึกษาพิเศษนี้อาจเรียกว่าครูที่ปรึกษาครูประเภทนี้ไม่ทำการสอนโดยตรงแต่ให้คำแนะนำแก่ครูที่สอนเด็ก เช่น แนะนำชี้แจงให้ครูที่สอนชั้นเรียนร่วมเข้าใจความต้องการและความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีสอน ตลอดจนการปฏิบัติต่อเด็ก จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็ก และช่วยประเมินผลพัฒนาการในการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น

3. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน

เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติและรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งจะเดินทางไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กเนื่องจากมีจำนวนเด็กในแต่ละโรงเรียนไม่มากนัก (อาจประมาณ 2-3 คนต่อโรง) ครูจึงเดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังโรงเรียนหนึ่งเมื่อครบสัปดาห์ ก็วนกลับมาสอนเด็กกลุ่มเดิมในโรงเรียนเดิมอีก จึงเรียกครูประเภทนี้ว่า ครูเดินสอนหรือครูเวียนสอน

4. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเสริมวิชาการ

ครูเสริมวิชาการคือครูการศึกษาพิเศษที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ในห้องเสริมวิชาการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะเข้ามาเรียนกับครูเสริมวิชาการวันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับ

กับความต้องการพิเศษของเด็ก เด็กทุกคนที่เข้ามาเรียนในห้องนี้จะต้องมีตารางเรียนที่กำหนดไว้แน่นอน ครูเสริมวิชาการอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเด็ก และประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การสอนเด็กอาจจะทำเป็นรายบุคคล หรือสอนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ก็ได้และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอนในชั้นปกติ หรือเนื้อหาที่เด็กมีปัญหา นอกจากสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแล้ว ครูเสริมวิชาการยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูปกติในการปฏิบัติต่อเด็กประเภทนี้อีกด้วย

ห้องเสริมวิชาการ (Resource Room) เป็นห้องที่มีขนาดเท่ากับห้องเรียนหรือมีขนาดใหญ่กว่าหรือเล็กกว่าห้องเรียนได้ ในห้องนี้มีอุปกรณ์เครื่องมือ ตลอดจนเอกสารและหนังสือที่จำเป็นต้องใช้ในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หากห้องนี้มีขนาดใหญ่และมีเครื่องมือและอุปกรณ์มาก และให้บริการแก่เด็กอย่างกว้างขวางอาจเรียกว่าเป็นศูนย์วิชาการ (Resource Center)

5. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและเรียนร่วมบางเวลา

เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ในชั้นเดียวกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีครูประจำชั้นสอนแทบทุกวิชา ยกเว้นบางวิชาที่เด็กต้องไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปะหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่น ๆ

6. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ

เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกันและเป็นกลุ่มขนาดเล็ก

เด็กเหล่านี้เรียนในชั้นพิเศษตลอดเวลา ครูประจำชั้นสอนทุกวิชาการเรียนร่วมในลักษณะนี้เหมาะสำหรับเด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก

การจัดการเรียนร่วมในลักษณะได้นั้นขึ้นอยู่กับสภาพความพิการและความพร้อมของเด็ก เด็กที่มีความพิการน้อยและมีความพร้อมสูงอาจจัดให้เรียนร่วมเต็มเวลา เด็กที่มีความพิการมากขึ้นและมีความพร้อมน้อยอาจจัดให้เรียนในชั้นเรียนพิเศษลดหลั่นกันลงไป

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมีรูปแบบใดบ้าง

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมามีการพัฒนารูปแบบการเรียนรวมไปในหลายรูปแบบ ทั้งนี้เพื่อหาวิธีการในการสอนนักเรียนที่เรียนรวมให้ได้รับประโยชน์สูงสุด ซึ่งจะกล่าวถึงแนวโน้มที่สำคัญมีดังนี้

1. ลดบทบาทของห้องเสริมวิชาการ

ห้องเสริมวิชาการ (Resource Room) เคยมีบทบาทมากในการสอนเด็กเรียนรวม รูปแบบของการเรียนรวมในลักษณะนี้ ครูจะดึงเด็กออกมาสอน (Pull-Out Program) ในห้องพิเศษที่จัดขึ้นต่างหากห้องเรียนแบบนี้ เรียกว่า ห้องเสริมวิชาการ หรือห้องเสริมทักษะ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบด้วยกัน คือ

1) ห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กแต่ละประเภท เช่น ห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กปัญญาอ่อน ห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กออทิสติก เป็นต้น วัสดุ อุปกรณ์ภายในห้องมีไว้สำหรับเด็กแต่ละประเภทโดยเฉพาะ

2) ห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาทุกประเภท เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ต้องมีมาก

เพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กที่ได้รับการจำแนกประเภทแล้ว ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก

3) ห้องเสริมวิชาการแบบไม่จำแนกประเภทเด็ก เป็นห้องเสริมวิชาการที่จัดขึ้นสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคน แต่ไม่แยกว่าเป็นเด็กประเภทใด ทุกคนมีสิทธิใช้ทรัพยากรในห้องนี้

4) ห้องเสริมวิชาการเฉพาะทักษะ เช่น ห้องนี้สำหรับวิชาเลข ห้องถัดไปสำหรับวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

การเรียนแบบนี้ได้รับความนิยมน้อยลง เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายสูงมีปัญหาในการบริหาร ดังนั้นการจัดการเรียนรวมจึงเปลี่ยนจากการดึงเด็กออกมาสอนในห้องเสริมวิชาการมาเป็นการให้เด็กเรียนในห้องปกติและนำทรัพยากรมาให้บริการในห้องปกติแทน เช่น อาจมีครู 1 หรือ 2 คน ตามเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปคอยช่วยเหลือเด็กในห้องเรียนรวม เป็นต้น

2. การปรับสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ (Adaptive Learning Environment) รูปแบบนี้ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1) การศึกษาลักษณะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาเป็นการศึกษาความสามารถของเด็ก จุดอ่อนของเด็ก อาจได้ข้อมูลมาจากการทดสอบทั้งแบบทดสอบมาตรฐาน และแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น หรือจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง

2) การกำหนดแนวการเรียนรู้ ครูจะต้องศึกษาหลักสูตรและจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับลักษณะเด็กที่พบในข้อ 1 จะต้องวางแผนการจัดชั้นเรียนให้มีขนาดเหมาะสม วางแผนจัดการพฤติกรรมของเด็ก

3) จัดหรือปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น สภาพการจัดโต๊ะเรียน การจัดห้องเรียนให้สวยงาม การจัดครูเข้าสอน การให้ความรู้แก่ครูผู้สอน การจัดบริการเสริมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการเรียนการสอน

4) จัดขอบเขตของการดำเนินการ หมายถึง การดำเนินการเรียนรวมในโรงเรียนว่าจะทำเฉพาะเด็กที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียนรวมห้องเดียวหรือดำเนินการสำหรับเด็กทุกคนในโรงเรียน เป็นต้น

5) ดำเนินการสอน ซึ่งดำเนินไปตามแผนที่กำหนด เด็กทุกคนที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ครูจะต้องแสดงพฤติกรรมการสอนที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และจะต้องจัดการกับพฤติกรรมของเด็กตามวิธีที่ถูกต้อง

6) การประเมินผล ซึ่งส่วนมากพิจารณาจากผลงานของเด็กจากทักษะที่เด็กแสดงออกจากทัศนคติที่เปลี่ยนไปของนักเรียนของครู ของผู้บริหารและของผู้ปกครอง การจัดการเรียนรวมในรูปแบบดังกล่าวประสบความสำเร็จด้วยดี แต่มีขั้นตอนในการดำเนินงานค่อนข้างมาก ครู นักเรียน และผู้บริหารจะต้องร่วมกันทำงานอย่างมาก

3. การร่วมสอน (Co-Teaching)

หมายถึง การที่ครู 2 คน ร่วมกันสอนชั้นเดียวกัน ในวิชาเดียวกันและคาบในเวลาเดียวกัน

การสอนเด็กแบบเรียนรวมนั้น ไม่จำเป็นที่ครูจะดึงเด็กออกจากห้องปกติ ไปเรียนในห้องเสริมวิชาการในบางเวลา แต่จัดให้ครูเสริมวิชาการหรือครูการศึกษาพิเศษที่สอนห้องพิเศษในโรงเรียนปกติมาสอนในห้องปกติ โดยร่วมกันสอนกับครูประจำชั้น หรือครูประจำวิชา ในบางชั่วโมงครูคนหนึ่งอาจสอนเด็กทั้งชั้นในขณะที่ครูอีก 1 คน อธิบายให้เด็ก 2-3 คนให้เข้าใจในเนื้อหาเดียวกัน หรือครูอาจสอนเด็กเป็นรายบุคคลในห้องเดียวกันก็ได้ หรือครูคนหนึ่งอาจเป็นผู้สอน ครูอีกคนหนึ่งอาจตรวจดูเด็กว่าเด็กตั้งใจฟัง และเข้าใจหรือไม่ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การร่วมสอนอาจมีปัญหา หากครูทั้ง 2 คน ไม่สามารถทำงานร่วมกันได้ ต่อไปนี้เป็นข้อเสนอแนะให้การร่วมสอนได้ผลดี

1) การวางแผนร่วมกัน การวางแผนมีความสำคัญมาก ครูทั้ง 2 คน จะต้องใช้เวลาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ในการวางแผนร่วมกันว่าใครจะทำอะไรบ้าง

2) อภิปรายร่วมกันกำหนดเป้าหมายร่วมกันว่าต้องการให้เด็กทำอะไรได้บ้าง การสอนจะดำเนินไปด้วย หากครูทั้ง 2 คนเข้าร่วมกัน และมีความเชื่อในปรัชญาของการร่วมสอน

3) เอาใจใส่รายละเอียดต่าง ๆ เช่น กิจกรรมของห้องเรียน การขออนุญาตออกจากห้อง การส่งงาน ระเบียบอื่น ๆ ของห้องเรียน การจัดป้ายนิเทศ การให้คะแนน เป็นต้น

4) กำหนดบทบาทและหน้าที่ของครูแต่ละคนร่วมกัน เช่น ครูที่สอนเด็กปกติจะทำอะไรบ้าง ครูการศึกษาพิเศษจะทำอะไรบ้าง

5) ร่วมกันสร้างบรรยากาศที่ดี โดยทั่วไปแล้วการร่วมสอน มักจะให้ครูการศึกษาพิเศษไปร่วมกับครูประจำชั้น ในห้องปกติ ซึ่งมีเด็กเรียนรวมอยู่ด้วยบรรยากาศควรเป็นบรรยากาศ แห่งความเป็นมิตร เช่น ควรมีชื่อครูทั้ง 2 คนติดอยู่ที่หน้าห้อง มีการแนะนำนักเรียนให้รู้จักครูการศึกษาพิเศษ ตลอดจนชี้แจงให้ เด็กทั้งห้องทราบการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนสิ่งที่นักเรียน จะคาดหวังจากครูทั้ง 2 คน

6) ร่วมกันแก้ปัญหา หากมีปัญหาเกิดขึ้น ครูทั้ง 2 คน จะต้อง เปิดใจในการแก้ปัญหา อาจเป็นปัญหาความไม่ลงรอยทาง ด้านวิชาการ หรือทางสังคมครูทั้ง 2 คน จะต้องพูดคุยกัน จนหา ข้อยุติได้

☹ **แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ต่างกันอย่างไร**

😊 **แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เป็นแผนการศึกษาสำหรับ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล โดยมีแผนระยะยาว และระยะสั้น โดยปกติจะเป็นแผนระยะ 1 ปี และมีการทบทวน ทุกภาคเรียน การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลนั้น ๗ ทุกฝ่ายจะมีส่วนร่วมพิจารณาในการจัดบริการทางการศึกษาให้ สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของเด็ก ทั้งการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล และบริการพิเศษ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษา แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) เป็นแผนการสอน**

ที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงสำหรับนักเรียนคนนั้นเพื่อช่วยให้นักเรียน
บรรลุจุดประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP

☹ **ควรมีวิธีสอนอย่างไรที่จะทำให้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
ได้ผลดี**

😊 ในการเรียนการสอน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจะได้ผลดี
ควรมีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเด็ก เช่น นำวิธีสอนต่อไปนี้มาใช้
ดังนี้ เพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Tutoring) การร่วมเรียนร่วมรู้ (Cooperative
Teaching) การร่วมกันสอน (Co-Teaching) และการสอนเป็นทีม
(Team Teaching) ในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน
ห้องเรียนรวมให้ประสบผลสำเร็จขอแนะนำวิธีการหลักดังนี้

1. สร้างห้องเรียนที่มีบรรยากาศของการสนับสนุนซึ่งกันและกัน
2. ใช้วิธีการเรียนโดยรวมมือกันในการเรียนรู้
3. สอนเรื่องเดียวกันแก่เด็กที่มีความสามารถต่างกัน โดยอาจ
เป็นเพื่อนช่วยสอนหรือผู้ปกครอง และอาสาสมัครอื่น ๆ ก็ได้
4. ให้ผู้ช่วยสอนมาช่วยสอนในห้องเรียน โดยอาจเป็นเพื่อน
ช่วยสอน หรือผู้ปกครอง และอาสาสมัครอื่น ๆ ก็ได้
5. สร้างทีมสนับสนุนโรงเรียน

☹ **โรงเรียนที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปเรียนรวมกันมาก ๆ
มีข้อดี ข้อเสียอย่างไร**

😊 ข้อดี คือ เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีสังคมร่วมกับเด็กปกติ
ทำให้ได้พัฒนาตนเองได้ใกล้เคียงกับเด็กปกติ ข้อเสีย คือ ถ้ามี
เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปเรียนรวมเป็นจำนวนมาก ๆ
เด็กปกติอาจเลียนแบบพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการพิเศษก็ได้

หากมีการบริหารจัดการไม่เหมาะสมจะทำให้เด็กทั้งสองกลุ่ม
เสียโอกาสในการเรียนได้

- ☹ ในโรงเรียนหนึ่งควรรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวม
กี่คนจึงจะเหมาะสม
- 😊 จำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่จะเข้าไปเรียนร่วมนั้น ไม่มี
เกณฑ์กำหนดตายตัวแต่โดยทั่วไปในทางปฏิบัติการให้เด็กที่มี
ความต้องการพิเศษเข้ามาเรียนรวมในห้องเรียนปกติห้องเรียนหนึ่ง
ไม่ควรเกิน 3 คน หรืออาจมากกว่านั้น โดยให้คำนึงถึงประภ
ทระดับความพิการ และความพร้อมของเด็กด้วย
- ☹ หลักสูตรและการวัดประเมินผลเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
จะแตกต่างกับเด็กปกติหรือไม่
- 😊 เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนจะต้องมีแผนการจัดการศึกษา
เฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) สำหรับ
เด็กปกติจะมีเกณฑ์มาตรฐานซึ่งกรมวิชาการกำหนดไว้ เด็กที่มี
ความต้องการพิเศษมีมาตรฐานเป็นรายบุคคลเพราะมาตรฐาน
ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนไม่เท่ากันการจัดหลักสูตร
สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะใช้เด็กที่มีความต้องการ
พิเศษเป็นศูนย์กลาง หลักสูตรต้องสอดคล้องกับความต้องการ
ของแต่ละคน สอนตามความต้องการของเด็ก สอนไปวัดผลไป
การวัดผลเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะประเมินตามที่กำหนดไว้ใน
IEP ประเมินความก้าวหน้าของเด็ก

☹ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ควรจัดอย่างไร

😊 การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษควรจัดเป็นรายบุคคล เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การศึกษาจึงควรสนองความต้องการของเด็กเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนจึงต้องมีแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แต่การสอนอาจรวมกลุ่มเด็กสอนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ได้ หากเด็กมีแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคลคล้ายกัน

☹ โรงเรียนควรจัดการอย่างไรเมื่อมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้ามาเรียน

😊 วิธีการจัดอย่างแรก คือ รับเด็กเข้ามาโดยจัดการแบบเป็นระบบ คือ จัดสถานที่ จัดอาคารสถานที่ อบรมครู อบรมผู้ปกครอง อบรมเด็กปกติ อบรมพ่อแม่เด็กปกติ อบรมพ่อแม่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หากครูมาสอน เตรียมทุกอย่าง สื่อการสอน วิธีการจัดอีกแบบหนึ่งก็คือ รับเด็กเข้ามาเรียน ป.1 ตามรายชื่อที่มีอยู่ในหมู่บ้านสอนไม่ได้ก็ปรับวิธีสอน ปรับหลักสูตร ถ้ายังเรียนไม่ได้ก็ต้องส่งเด็กไปทดสอบ ทดสอบว่าเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทไหน เพื่อจะจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการพิเศษของเด็ก การจัดประเภทเด็กก็เพื่อจะจัดการศึกษาให้เหมาะสม ทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เพื่อดูว่าเด็กแต่ละคนจะเรียนรู้อะไรได้บ้างโดยให้อยู่ในห้องเดียวกันกับเด็กปกติการสอนเด็กกลุ่มนี้จึงต้องมีการวางแผนที่ค่อนข้างจะละเอียด

☹️ **ครูควรทำอะไรถ้าจะต้องสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ**

😊 **สิ่งสำคัญ** คือ ต้องเข้าใจเด็ก เข้าใจความต้องการทางการศึกษาของเด็ก ถ้าครูได้รับการอบรมการศึกษาพิเศษก็จะเข้าใจ แต่ถ้าไม่ได้รับการอบรมก็หาความรู้จนเกิดความเข้าใจแล้วจะสอนได้ เวลาสอนให้ดูข้อจำกัดของเด็กแต่ละคน เด็กแต่ละคนทำอะไรได้บ้าง และทำอะไรไม่ได้บ้าง การสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องเริ่มจากการค้นหาความสามารถของเด็กทำอะไรได้บ้าง เริ่มจากสิ่งที่เด็กชอบ ถ้าครูรู้จักสังเกตเด็กก็จะสอนเด็กได้ ยกเว้นเด็กที่รุนแรงจริง ๆ ไม่สามารถจะเรียนได้ตามนั้น

☹️ **จำเป็นหรือไม่ที่ครูจะต้องคัดแยกเด็กเป็น**

😊 ครูควรจะคัดแยกเด็กเป็น เพราะการคัดแยกเด็กก็เพื่อช่วยในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก อาจใช้การสังเกตโดยดูด้วยตาและแบบตรวจสอบรายการพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท รายละเอียดในหนังสือคู่มือการคัดแยกและส่งต่อเด็กพิการเพื่อการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทก็จะมีลักษณะเฉพาะ มีพฤติกรรมเฉพาะ มีความสามารถเฉพาะ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก็จะมีลักษณะต่างจากเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ถ้าสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษนาน ๆ ก็จะรู้ว่าเป็นประเภทไหน ถ้าไม่รู้ว่าเป็นประเภทไหน เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็ก ก็จะแสดงพฤติกรรมออกมาเอง เพราะฉะนั้นขอให้รู้จักสังเกต ใช้แบบตรวจสอบรายการพฤติกรรม เด็กมีปัญหาตรงไหน สอนตรงนั้น แก้ตรงนั้น เดินไม่ได้ก็สอนเดิน ทานข้าวไม่เป็นก็ฝึกให้ทานข้าว

☹️ **หลักสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ครูพึงกระทำมีอะไรบ้าง**

😊 หลักสำคัญมีดังนี้ ขอให้มน้ำใจ โอบอ้อมอารี และอีกประการ คือ ต้องรู้จักสังเกตพฤติกรรม เข้าใจเด็ก ค้นหาปัญหาของเด็กว่าอยู่ที่ไหน ความต้องการของเด็กอยู่ที่ไหน สิ่งไหนเด็กชอบ สิ่งไหนเด็กไม่ชอบ ทำอย่างไรเด็กจึงจะเรียนรู้ได้ดีขึ้น ครูปกติที่ไม่ได้รับการอบรมก็สามารถสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ หากเป็นคนช่างสังเกตและเฝ้าหาความรู้เพิ่มเติม นั่นคือ หลักสำคัญในการสอน การสังเกตเป็นวิธีการวิทยาศาสตร์ ถ้าครูนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็จะสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ทุกคน

☹️ **จำเป็นหรือไม่ที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องเรียนกับครูที่จบการศึกษาพิเศษโดยตรง**

😊 โดยหลักการครูที่จบการศึกษาพิเศษจะมีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษมากกว่าครูที่ไม่ได้เรียนมาด้านนี้ แต่การเป็นครูที่ดียังมีองค์ประกอบอื่นอีกหลายประการ เช่น การเอาใจใส่ ความช่างสังเกต ความมั่นใจ การตั้งใจสอน รู้จักสังเกตพฤติกรรม ครูที่สอนให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของเด็กครูที่เอาใจใส่เด็ก ครูที่ไม่ดุเด็ก ไม่ลงโทษเด็กโดยใช้วาจาหนายบคาย ด่าทอ เมียนตี ครูที่รู้จักให้กำลังใจให้แรงเสริมเด็ก ครูประเภทนี้จะสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านั้นได้ พบว่า ครูบางคนไม่จบการศึกษาพิเศษ แต่สอนเด็กได้ดีกว่าครูที่จบการศึกษาพิเศษบางคนก็มี

ต้องถามคุณ.!

- ☹️ ในภาวะที่โรงเรียนขาดแคลนครู ครูไม่มีความรู้ เรื่อง การศึกษา พิเศษ แต่โรงเรียนมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาเข้าเรียน หลายประเภท โรงเรียนควรจัดการอย่างไร
- 😊 โรงเรียนควรมีการนิเทศภายในเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติม และควรมีหนังสือ วีดิโอเทป ให้ครูศึกษาค้นคว้า ทำความเข้าใจ หรือเข้ารับอบรมเพื่อทำความเข้าใจก็จะสามารถจัดการได้
- ☹️ ทำอย่างไรจะทำให้ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาพิเศษ
- 😊 ผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความแตกต่างกัน เช่น มีความสามารถแตกต่างกัน บางคนเป็นนักวิชาการ นักกฎหมาย ครู อาจารย์ ค้าขาย และมีความชำนาญมีอาชีพต่างกัน บางครอบครัวเป็นครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งบางคนยังเป็นบุคลากรที่มีคุณค่าของสังคม โรงเรียนในแต่ละชุมชน ควรประชุมผู้ปกครอง ให้ท่านเหล่านั้นตระหนักว่าตนเองมีความสำคัญต่อลูกหลาน โรงเรียนของลูกหลานและชุมชนสามารถเป็นบุคลากรที่มีคุณค่าต่อสังคมได้ การช่วยเหลือสังคมและชุมชน ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีความรู้สูงเสมอไปแม้เป็นแม่บ้านที่ว่างงาน ปู่ ย่า ตา ยาย ที่เกษียณอายุล้วนเป็นกำลังสำคัญ มีศักยภาพแตกต่างกันไป เป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือการสอน ตัดกระดาษ พับกระดาษ ทาสี เลื่อยไม้ ทำอาหาร ปลุกต้นไม้ หรือซักรีดเสื้อผ้าทุกอย่างล้วนเป็น "วิชา" ที่สำคัญสำหรับลูกหลานทั้งสิ้น เด็กไม่จำเป็นต้องเรียนรู้แต่เฉพาะในตำราเรียนดังที่ว่า "ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด" แต่ควรได้รับการปลูกฝังว่า "การทำงานทุกอย่างในชีวิตประจำวันเป็นการเรียนรู้ทั้งสิ้น"

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ในชีวิตประจำวันจะได้ประโยชน์ไปประยุกต์ใช้เพื่อช่วยเหลือตนเองได้ เป็นภาระต่อสังคมให้น้อยที่สุด และเป็นพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพต่อไป

☹ **แนวทางที่จะทำให้ครูผู้สอนทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีแนวทางใดบ้าง**

😊 จริง ๆ แล้วเป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยากมาก ทั้งนี้เพราะแต่ละคนมีเจตคติต่อความพิการแตกต่างกัน แม้ว่าจะจัดสัมมนาอบรมละลายพฤติกรรมต่าง ๆ หรือเสนอให้เงินเพิ่มก็ตาม ก่อนอื่นครูทุกคนในโรงเรียนนั้น ๆ ต้องรับนโยบายของโรงเรียนให้ได้ ด้านนโยบายโรงเรียนมีการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมกับเด็กปกติครูก็ต้องปรับตัวปรับใจ ถ้าเป็นไปได้ควรจัดให้มีโอกาสหรือตารางการทำงานให้ครูมีโอกาสสัมผัสเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น อาจจัดค่ายกิจกรรมเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และมอบหมายให้ครูทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบต่าง ๆ กันไป ก็จะเป็นโอกาสหนึ่งที่ทำให้ครูและเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีโอกาสคุ้นเคยกัน ทั้งนี้ต้องใช้เวลาที่จะให้ทั้งสองฝ่ายได้มีกิจกรรมร่วมกัน

☹ **ครูการศึกษาพิเศษจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษในการสอนอย่างไรบ้าง**

😊 ข้อนี้สำคัญมาก ดร.ประมวญ ดิฉินสัน ได้เขียนไว้ในหนังสือจิตวิทยาการศึกษาพิเศษว่า ถ้าไปขอความเห็นจากเด็ก เขาจะบอกว่าครูที่เขาเคารพรักและยกย่องบูชานั้น มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความยืดหยุ่นผ่อนสั้นผ่อนยาว เข้าใจความลำบากของเด็ก
2. มีอารมณ์ขันก่อให้เกิดบรรยากาศอันอบอุ่น
3. ไม่คาดหวัง “ความสมบูรณ์แบบ” ไปเสียทุกอย่างแต่หนุนให้ทุกคนทำดีที่สุด
4. ให้กำลังใจก่อให้เกิดความจรรโลงใจ พาให้เด็กอยากทำอะไรอย่างสุดฝีมือ
5. เต็มใจช่วยเหลือด้วยใจเมตตากรุณา
6. ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก น่าสนใจ
7. ไม่ควรนำเด็กไปเปรียบเทียบกัน

☹ **มีหลักการเทคนิคและวิธีสร้างเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมสำหรับผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมได้อย่างไรบ้าง**

😊 การสร้างเจตคติเป็นปัญหาใหญ่ คนส่วนใหญ่ที่มีทัศนคติไม่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพราะว่า ประการแรก ไม่มีข้อมูล คือไม่รู้จักเด็ก ขาดข้อมูล ไม่รู้ว่าเป็นอะไรเป็นหน้าที่ของคนที่เกี่ยวข้องควรมอบหมายผู้ใดผู้หนึ่งที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับเด็กประเภทนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร ถ้าเรารู้ว่าเด็กปัญญาอ่อนเรียนหนังสือได้เราก็ให้เรียน ถ้ารู้ว่าเด็กหูหนวกจริง ๆ และพัฒนาได้เรียนได้ถึงปริญญาเอกเราก็ให้เรียนต้องช่วยกัน ปัจจุบันเราไม่รู้ว่เด็กพิการ ผู้ปกครองจะขาดความรู้ เช่น เด็กขาพิการแทนที่จะพุงให้เดิน เพราะกลัวเด็กลำบากเด็กจะเจ็บเลยไม่ได้ฝึก เราต้องฝึกให้เขาเดิน ฝึกอย่างมีความอดทน และเขาก็จะเดินได้ในที่สุด **ประการที่สอง** เชิญชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

เขาก็จะเข้าใจเด็กมากขึ้น เข้าใจในข้อดี และเข้าใจข้อจำกัด
ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

☹️ ในกรณีที่ครูสอนหลายระดับชั้น จะมีการสอนเด็กที่มี
ความต้องการพิเศษอย่างไร

😊 ถ้าครูสอนหลายชั้นก็จะมีเวลาคูเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
ฉะนั้นวิธีการก็คือ ต้องหาคนอีกคนมาดูแลเด็กที่มีความต้องการ
พิเศษ คือ หาคนเพิ่ม ผู้บริหารที่ปฏิเสธเด็กที่มีความต้องการ
พิเศษตลอดเวลาต่อไปคงไม่ได้ เพราะเป็นการไม่ปฏิบัติตาม
รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

☹️ การสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นหน้าที่ของครู
การศึกษาพิเศษเท่านั้นใช่หรือไม่

😊 การให้การศึกษแก่เด็กเป็นหน้าที่ของทุกคนในโรงเรียนควรถือเป็น
หน้าที่โดยตรง สำหรับครูที่สอนเด็กปกติจะต้องสอนเด็กที่มี
ความต้องการพิเศษที่เรียนรวมในโรงเรียนเดียวกัน หากครูที่สอน
เด็กปกติไม่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษก็ควร
เป็นหน้าที่ของครูคนนั้นที่จะต้องไม่หาความรู้จนสามารถสอนเด็ก
ที่มีความต้องการพิเศษได้

☹️ การขอรับเงิน พ.ค.ศ. จะต้องมียหลักฐานอะไรบ้าง

😊 การขอรับเงิน “พ.ค.ศ.” ชื่อเต็มว่า “เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง
ที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูการศึกษาพิเศษ
กรณีเรียนร่วม” ซึ่งเป็นเงินตอบแทนสำหรับความยุ่งยากในการ
จัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการทางด้านร่างกาย สติปัญญา
การมองเห็น การได้ยิน และทางจิตใจหรือพฤติกรรม รวมทั้ง

ความพิการซ้ำซ้อน ผู้ขอรับเงิน “พ.ค.ศ.” จะต้องส่งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาดังนี้

1. คำขอตามแบบขอรับเงิน “พ.ค.ศ.” (แบบ พ.ค.ศ. 1)
2. รายงานข้อมูลข้าราชการครูที่ได้รับเงิน “พ.ค.ศ.” (แบบ พ.ค.ศ. 2)
3. บัญชีแสดงจำนวนนักเรียน ปีการศึกษาที่ขอรับเงิน “พ.ค.ศ.” (แยกประเภทเด็กพิการ)
4. ตารางสอนรวมและตารางสอนรายบุคคล ปีการศึกษาที่ขอรับเงิน “พ.ค.ศ.”
5. สำเนาปริญญาทางการศึกษาพิเศษ หรือวุฒิบัตรผ่านการอบรมครูการศึกษาพิเศษ ตามหลักสูตรที่ ก.ค. รับรอง
6. คำสั่งแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ครูการศึกษาพิเศษ หรือครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วม

สำหรับครูการศึกษาพิเศษกรณีเรียนร่วมจะต้องส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมอีก 2 รายการ ดังนี้

1. สำเนาทะเบียนคนพิการ หรือเอกสารรับรองความพิการของเด็กจากแพทย์เฉพาะทางหรือโรงพยาบาลของทางราชการ ตามแบบทำยกฎกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2537)
2. เอกสารหลักฐานที่แสดงว่า เป็นโรงเรียนในโครงการการศึกษาพิเศษ กรณีเรียนร่วมที่อยู่ในความรับผิดชอบ กำกับดูแลของกรมเจ้าสังกัด
3. แผนการสอนเฉพาะบุคคลของเด็กพิการทุกคนที่ทำการสอน

สำหรับจำนวนเด็กพิการนั้น ครูประจำชั้นพิเศษและครูเสริม
วิชาการต้องมีเด็กพิการไม่น้อยกว่า 6 คน ส่วนครูประจำชั้นเรียนร่วม
และได้ปฏิบัติหน้าที่ครูเสริมวิชาการต้องมีเด็กพิการไม่น้อยกว่า
3 คน และกรณีครูเดินสอนต้องไม่น้อยกว่า 2 โรงเรียน เด็กพิการ
ไม่น้อยกว่า 3 คน โดยทำการสอนไม่น้อยกว่า 18 คาบต่อสัปดาห์
(คาบละ 50 นาที) และครูประจำชั้นเรียนร่วมต้องสอนเสริม
วิชาการอีก 5 คาบต่อสัปดาห์

ข้อบกพร่องของคำขอที่ก่อให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณา
คำขอรับเงิน “พ.ค.ศ.” มีดังนี้

1. ไม่มีทะเบียนคนพิการหรือเอกสารรับรองความพิการ
จากแพทย์เฉพาะทางหรือโรงพยาบาลของทางราชการ
2. ตารางสอนรวมและตารางสอนรายบุคคลไม่สมบูรณ์ และ
ไม่สอดคล้องกัน
3. เอกสารหลักฐานต่าง ๆ หัวหน้าสถานศึกษาไม่ได้รับรอง
ความถูกต้อง
4. สำคัญผิดว่าเด็กที่สอนเป็นเด็กพิการโดยมิได้มีแพทย์รับรอง
(ผู้ขอคัดแยกเด็กพิการเอง)

ความล่าช้าเนื่องจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ไม่ครบถ้วน
สมบูรณ์ ต้องขอเอกสารเพิ่มเติมแล้วซ้ำอีก หากเอกสารหลักฐาน
ต่าง ๆ ครบถ้วน การพิจารณาเป็นไปอย่างรวดเร็วสามารถนำเสนอ
ก.ค. และตอบอนุมัติได้ทันที

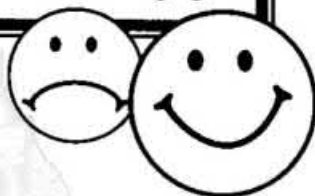
- ☹ **เด็กไม่ชอบเขียนหนังสือที่โต๊ะในห้องเรียน แต่พอใจที่จะเขียนบนพื้นดินมากกว่า จะมีวิธีแก้อย่างไร**
- 😊 ถ้าชอบเขียนบนพื้นดินก็ให้เขียนบนพื้นดินวิธีการก็คือ เอาสิ่งที่เด็กชอบมาเป็นสื่อ เช่น รู้ว่าเด็กชอบเขียนบนพื้นดินก็ใช้วิธีการนี้เป็นจุดเริ่มต้นในการสอน คือ ในวันที่จะสอนก็ลงไปตรงดินที่เด็กชอบก่อนให้เด็กขีดเขียนจนเป็นที่พอใจแล้วหลังจากนั้นให้ลอกหรือเขียนใส่สมุด หรือไม่ก็ดึงกิจกรรมที่อยู่บนพื้นดินเข้ามาสู่ห้องเรียน วันหลังไม่สามารถลงไปสู่พื้นดินได้แล้วก็อาจจะให้เขียนบนแผ่นกระดานใหญ่ ๆ แผ่นไวท์บอร์ด แต่ค่อย ๆ เปลี่ยนจากสิ่งที่เขาชอบมาเป็นสิ่งที่เราชอบแต่อย่าไปขัดทันทีต้องเริ่มจากสิ่งที่เด็กชอบก่อน
- ☹ **สื่อและอุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กสมาธิสั้นควรเป็นสื่ออุปกรณ์ประเภทใดจึงจะเหมาะสม**
- 😊 โดยทั่ว ๆ ไปสื่อที่ใช้สำหรับเด็กสมาธิสั้นก็จะมีลักษณะคล้ายกับสื่อที่ใช้กับเด็กปกติเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาการสอนเด็กสมาธิสั้นไม่ได้อยู่ที่สื่อมากนัก แต่ปัญหาอยู่ที่การจัดกิจกรรมและการเลือกสื่อมาใช้ในการสอนเด็กสมาธิสั้น ก่อนอื่นจะต้องเข้าใจลักษณะของเด็กสมาธิสั้นก่อน เด็กสมาธิสั้นมี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 เคลื่อนไหวอยู่เป็นประจำ อีกพวกหนึ่งไม่เคลื่อนไหวนั่งอยู่เฉย ๆ พวกนี้ใช้ระยะเวลาสอนสั้น ๆ เพราะฉะนั้นสอนเรื่องหนึ่ง ใช้เวลา 2 นาที 5 นาที เปลี่ยนกิจกรรมอยู่เรื่อย ๆ แล้วกลับวนมาสอนใหม่ อย่าให้นั่งเขียนที่เดียวเป็นครึ่งชั่วโมง หนึ่งชั่วโมงเด็กทนไม่ไหว หลักสำคัญของการเรียนการสอนอยู่ที่หลักการจัดกิจกรรม

ถ้าเป็นเด็กที่มีสมาธิสั้นเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลาต้องกินยาควบคุม
ครูต้องการจะเล่นนิทานให้ฟังจะต้องมีหนังสือการ์ตูน หนังสือ
ประเภทที่เปิดแล้วให้เด็กเรียนเองเด็กเล่าเรื่องไป ครูช่วยกันเล่า
สรุปก็คือ กิจกรรมใดก็ตามที่让孩子นั่งทำจะมีปัญหา กิจกรรมที่
จัดให้เด็กกลุ่มนี้จะต้องเป็นการเคลื่อนไหวการใช้มือ การเดิน การวิ่ง
วิ่งไปสักพักหนึ่งแล้วก็กลับมานั่งใหม่ เปลี่ยนอริยาบทในลักษณะนี้
ให้สังเกตเด็กแต่ละคนว่าชอบอะไร

2

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

☹️ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หมายถึงใคร

😊 เด็กดาวน์ซินโดรม หรือ Children with Down Syndrome หมายถึงเด็กที่มีความต้องการพิเศษกลุ่มหนึ่งซึ่งเกิดจากความผิดปกติของโครโมโซม (ที่พบมากที่สุดเกิดจากความผิดปกติในโครโมโซมคู่ที่ 21 ซึ่งเกินมาหนึ่งข้าง) ทำให้เด็กกลุ่มนี้มีลักษณะรูปร่างหน้าตาเฉพาะกลุ่ม และมีพัฒนาการทั่วไปช้า มีภาวะปัญญาอ่อนร่วมด้วย บางรายมีโรคหัวใจและภัยร่อยรั่วร่วมด้วย

☹️ “เด็กดาวน์ซินโดรม” มีลักษณะอย่างไร

😊 เด็กดาวน์ซินโดรม หรือเด็กกลุ่มอาการดาวน์จะมีลักษณะคล้ายกันเกือบทุกเชื้อชาติและสีผิว คือมีศีรษะเล็ก หน้าแบน สันจมูกแบน ตาเล็กเฉียงขึ้น หูเล็ก ช่องปากเล็ก เพดานสูง คอสั้น แขนขาสั้น มือแบนกว้าง นิ้วมือนิ้วเท้าสั้น ฝ่าเท้ากว้าง กล้ามเนื้ออ่อนนิ่ม ข้อต่อยึดได้มาก ทำให้มีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวช้า กระดูกเจริญเติบโตช้า ทำให้ตัวเล็กเตี้ย สันจมูกแบน ช่องปากเล็ก เพดานสูง ทำให้ออกเสียงพูดไม่ค่อยชัด ผิวหนังมีความยืดหยุ่นน้อย มีเลือดมาเลี้ยงน้อยทำให้ผิวหนังแห้ง แดงง่าย มีรอยจำเป็นลาย และการรับรู้ทางประสาทสัมผัสมีน้อย บางรายมีการอุดตันของลำไส้ เนื่องจากกล้ามเนื้อหูรูดของกระเพาะอาหารไม่แข็งแรง เด็กส่วนมากมีปัญหาเรื่องท้องอืด ท้องผูกได้ง่าย เพราะกล้ามเนื้อหน้าท้องและลำไส้หย่อนตัว บางรายอาจมีโรคหัวใจพิการแต่กำเนิดร่วมด้วย และเป็นโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวได้บ้าง ระบบประสาทสมองมีขนาดเล็กทำให้การรับรู้ความเข้าใจช้า ระดับสติปัญญาต่ำกว่าเด็กทั่วไป มักมีปัญหาทางตา เช่น ตาเข สายตาสั้น มีปัญหาการได้ยิน และมีประสาทรับรู้สัมผัสต่าง ๆ น้อยกว่าปกติ

☹️ “เด็กดาวน์ซินโดรม” และ “เด็กปัญญาอ่อน” เหมือนกันหรือไม่

😊 เด็กดาวน์ซินโดรมจะมีภาวะปัญญาอ่อน แต่เด็กปัญญาอ่อนไม่จำเป็นต้องมีอาการดาวน์ เด็กปัญญาอ่อนไม่มีบุคลิกลักษณะหน้าตาเฉพาะที่บ่งบอกเช่นเด็กดาวน์ซินโดรม ภาวะปัญญาอ่อน

อาจเกิดจากโรคต่าง ๆ เช่น สมองพิการ หรือความผิดปกติ ตั้งแต่ในครรภ์ หรือระหว่างการคลอดหรืออุบัติเหตุที่ก่อให้เกิด การกระทบกระเทือนสมองภายหลัง ซึ่งระดับความรุนแรงของ ปัญญาอ่อนอาจแตกต่างกัน ตั้งแต่ระดับมาก คือ ต้องการความช่วยเหลือตลอดเวลา หรือระดับน้อย คือ ช่วยเหลือตนเองได้ และเรียนรวมในระบบโรงเรียนได้

☹️ **“เด็กดาวน์ซินโดรม” เรียนหนังสือในโรงเรียนปกติได้หรือไม่**

😊 ได้ แต่ต้องเลือกโรงเรียนที่มีนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เข้าเรียนร่วม การส่งเด็กดาวน์ซินโดรมเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในระดับก่อนประถมศึกษาเป็นเรื่องที่เหมาะสมเพราะเน้นพัฒนา การในหลาย ๆ ด้าน มิใช่แต่เน้นวิชาการเท่านั้น แต่เมื่อขึ้นระดับ ประถมศึกษาแล้ว เนื้อหาวิชามากขึ้น การประเมินผลแยกย่อย มากขึ้น ทำให้เด็กดาวน์ซินโดรมมักไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ โรงเรียนที่เหมาะสมไม่จำเป็นต้องเป็นโรงเรียนใหญ่ หรือมีชื่อเสียง อาจจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่ครูและผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่กว้าง เข้าใจ เสียสละ มีนักเรียนไม่มากนัก โรงเรียนที่มีการใช้ระบบ การเรียนการสอนสำหรับเด็กกลุ่มนี้ควรใช้แผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล (IEP) มักเหมาะสมกับเด็กกลุ่มนี้ แต่ต้องได้รับความสนใจจากครู วิธีการสอนต้องมีการเน้นย้ำและแยกย่อย จากง่ายไปยาก (Task Analysis) ที่สำคัญครูต้องมีความอดทน ผู้ปกครองและครูต้องช่วยกันเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการให้เหมาะสม

☹️ **ก่อนนำ “เด็กดาวน์ซินโดรม” เข้าสู่ระบบโรงเรียนควรมีการเตรียมการอย่างไร**

😊 ผู้ปกครอง “เด็กดาวน์ซินโดรม” ควรเตรียมให้เด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่แรกเริ่ม (Early Intervention) ซึ่งเด็กจะได้รับการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ได้แก่

- ❖ ด้านร่างกาย-ฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก

- ❖ ด้านการดำเนินชีวิตประจำวัน - เช่น การรับประทานอาหาร การรักษาความสะอาด และการขับถ่าย

- ❖ ด้านสติปัญญาและภาษา - ควรฝึกให้เด็กฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง และสอนคำศัพท์ที่ควรทราบ ถ้าเป็นไปได้ควรมีการสื่อสารกับผู้อื่นได้บ้างก่อนเข้าสู่ระบบโรงเรียน

- ❖ ด้านอารมณ์และสังคม - ควรฝึกให้เด็กรู้จักมีปฏิสัมพันธ์ต่อผู้อื่น เคารพกติกาสังคม รู้จักการรอคอย การแบ่งปัน และมีน้ำใจ

☹️ **“เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” ควรเข้าเรียนเมื่ออายุเท่าไร**

😊 ไม่มีข้อกำหนดขึ้นอยู่กับความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว และที่สำคัญคือ ควรให้เด็กมีความพร้อมพื้นฐาน เช่น เดินได้ รับประทานอาหารเองได้ ควบคุมการขับถ่ายได้ และมีความเข้าใจภาษาบ้างแม้ว่าจะพูดไม่ชัด แต่สื่อสารกับครูและเพื่อนได้เข้าใจ ถ้าเด็กมีความพร้อมพื้นฐานเหล่านี้แล้วสามารถนำนักเรียนเข้าเรียนในระดับอนุบาลได้

☹ ในห้องเรียนที่มี “เด็กดาวน์ซินโดรม” และเด็กพิการประเภทอื่นอยู่รวมกัน ควรจัดการเรียนการสอนอย่างไรดี

😊 ที่จริงแล้วในห้องเรียนหนึ่งไม่ควรมียุติเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กพิการมากกว่า 1-2 คน แต่ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ การจัดการเรียนการสอนควรเป็นกลุ่มเล็ก (Small Group) จัดชั้นเรียนเป็นมุมให้นักเรียนมีอิสระในการเรียนรู้ ค้นคว้า ต้องสร้างความสนใจด้วยกิจกรรมและสื่อการสอน มีการเสริมแรงสม่ำเสมอ ครูต้องดูในจุดเด่นจุดด้อยของเด็กแต่ละคน แล้วส่งเสริมให้ถูกทาง ครูต้องมีความอดทน เสียสละ และหาความรู้ในอาการ ข้อจำกัดที่เด็กมีความต้องการของเด็กแต่ละประเภทอยู่เสมอ

☹ “เด็กดาวน์ซินโดรม” มักมีปัญหาเรื่องการเขียน ครูควรช่วยเหลืออย่างไร

😊 เด็กดาวน์ซินโดรมมักจะมีปัญหาเรื่องการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อตาและมือ (Eye-Hand Co-ordination) เนื่องจากส่วนมากมักมีปัญหาทางสายตา (สั้น/ยาว/เอียง/สายตาเลือนลาง) ก่อนอื่นผู้ปกครองควรพาเด็กไปหาจักษุแพทย์เพื่อทำแว่นตาก่อนเข้าเรียนด้วยเหตุนี้เองการบังคับสายตาและมือในพื้นที่จำกัด เช่น ในกระดานสมุดเป็นสิ่งที่ยากซับซ้อนและน่าเบื่อสำหรับเด็ก ครูจึงควรเสริมด้วยการฝึกพื้นฐานพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดเล็ก เช่น การตบลิ้น การร้อยลูกปัด การปั้นแป้งโดว์ การเล่นสรีระบายสี จึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะให้ทำกิจกรรมดังกล่าวบนพื้นที่ขนาดใหญ่ เช่น กระดานขนาดโปสเตอร์ หรือกระดานดำจนคล่องมือก่อน แล้วจึงค่อยลดขนาดพื้นที่สำหรับการเขียนลงจนเมื่อนำหนักลายมือคงที่แล้ว

ค่อยลงมือเขียนในกระดาษสมุดซึ่งวิธีการทั้งหมดนี้ต้องอาศัยเวลา
ดังนั้นการประเมินผลด้วยแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
น่าจะเหมาะสมกว่า ประเมินร่วมกับเด็กอื่นในชั้นเรียน

☹️ การแก้ไขการพูดใน “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน”
ใช้หลักการเดียวกันกับเด็กที่บกพร่องทางการได้ยินหรือไม่

😊 เด็กดาวน์ซินโดรมหรือเด็กปัญญาอ่อนและเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยิน (แต่กำเนิด) นั้น พื้นฐานการรับรู้ภาษาแตกต่างกัน
เด็กดาวน์ซินโดรมหรือเด็กปัญญาอ่อน (ที่ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน
ทางการได้ยิน) สามารถรับรู้หรือได้ยินคำพูด คำศัพท์อย่างชัดเจน
ถูกต้อง แต่เนื่องจากความบกพร่องในอวัยวะทางการพูด เช่น
เพดานปากสูง ตลอดจนมีข้อจำกัดในการรับส่งข้อมูลและการใช้
ภาษาได้ตอบกับผู้สนทนาทำให้พูดซ้ำ พูดไม่ชัด ได้ตอบไม่ทัน
ขณะที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีข้อจำกัดในการรับฟัง
ไม่ได้ยินเสียงที่ชัดเจนจึงออกเสียงไม่ชัด แต่มีประสิทธิภาพ
ในความเข้าใจภาษาและคำศัพท์ได้ดีกว่าเด็กปัญญาอ่อน
ดังนั้นการแก้ไขการพูดหรือการฝึกพูดในเด็กทั้งสองประเภทรนี้
จึงมีความจำเป็นเหมือนกัน แต่ในเด็กปัญญาอ่อนควรฝึกเน้น
การพูดได้ตอบสนองสนทนาเป็นประโยค เป็นเรื่องราว และฝึกทำทาง
บุคลิกภาพให้เหมาะสมมากกว่าที่จะเน้นการฝึกพูดคำศัพท์
ที่ซ้ำซากให้ชัดเจน ซึ่งต้องใช้เวลาาน และก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย
ในการฝึกพูด

☹️ กิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” ควรเป็นในรูปแบบใด เพราะเด็กเหล่านี้ เมื่อเข้าสู่วิชาการเต็มรูปแบบแล้วจะซึมเศร้า ไม่กระตือรือร้นเท่าที่ควร

😊 เด็กดาวน์ซินโดรมหรือเด็กปัญญาอ่อน มักมีช่วงความสนใจสั้น แต่มีความชื่นชอบในเสียงเพลง ดนตรี และกิจกรรมต่าง ๆ วิธีการเรียนการสอนสำหรับเด็กเหล่านี้จึงต้องใช้วิธี “เรียนปนเล่น” และมีกิจกรรมและสื่อการสอนประกอบ ให้เรียนจากประสบการณ์ตรงจากกิจกรรม มากกว่าการให้นักเรียนเต็มรูปแบบในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว การจัดการเรียนการสอนควรเป็นการเข้ากลุ่มใหญ่ ในเวลาเช้าทำกิจกรรม เข้าแถว ออกกำลังกาย แล้วแยกย่อยเป็นกลุ่มเล็ก ในช่วงสายคือเรียนในชั้นเรียน หลังจากนั้นค่อยเรียนรายบุคคลและค้นคว้าอิสระ ก่อนที่จะกลับมาสรุปเนื้อหาด้วยกิจกรรมจากประสบการณ์ตรง เช่น อาจให้เรียนคณิตศาสตร์ผ่านการทำอาหาร เป็นต้น และที่สำคัญการเสริมแรงเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เลยในเด็กดาวน์ซินโดรม

☹️ “เด็กดาวน์ซินโดรม” ส่วนใหญ่มีปัญหาทางสายตาร่วมด้วย ทำให้ดูไม่ค่อยคล่องตัว รุ่มร่าม เชื่องช้า และขาดความมั่นใจในตนเอง ควรจัดห้องเรียนและจัดกิจกรรมอย่างไร

😊 ก่อนอื่นผู้ปกครองควรปรึกษาจักษุแพทย์ตั้งแต่ต้น ยิ่งก่อนจะเข้าเรียนยิ่งดี เพื่อผลประโยชน์ของตัวเองเด็กเอง เด็กดาวน์ซินโดรม มักมีสายตาสั้นมาก ยาวมาก เอียง หรือสายตาเลือนลาง การฝึกประสาทสัมผัสตาและมือ (Eye-Hand Co-Ordination) ต้อง

ปริญญ์เชี่ยวชาญ ในการฝึกสายตาจะทำให้เด็กมีความคล่องตัวขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอน สภาพห้องเรียน ขอบโต๊ะ กระดานดำ ผนัง พื้นทางเดิน ควรตกแต่งด้วยแถบสี เพื่อให้เกิดความชัดเจน กิจกรรมควรให้เด็กได้มีการแสดงออก เช่น เล่นละคร บทบาทสมมุติ เด็กจะได้มีความมั่นใจในตนเองและการเคลื่อนไหวมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการจูงใจในการเรียนรู้สำหรับเด็กดาวน์ซินโดรม ที่มีปัญหาสายตาด้วย

☹️ **สื่อประเภทใดจะมีความเหมาะสมกับ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” ที่มีปัญหาทางสายตาที่สุด**

😊 สื่อการสอนต้องมีขนาดใหญ่และสีสดต้องสวยงาม อาจจำเป็นต้องใช้สีสดใสเช่นเดียวกับสื่อระดับอนุบาล สามารถเห็นได้ชัดเจนแม้ว่าอยู่หลังห้อง สื่อการสอนที่เป็นของจริง เช่น ดอกไม้ ผลไม้ สิ่งของจะมีประสิทธิภาพสำหรับเด็กกลุ่มนี้ เพราะนอกจากเด็กจะเห็นวัตถุได้เลือนลางแล้ว ยังมีความจำกัดในการสร้างจินตนาการระหว่างคำศัพท์และวัตถุจริงด้วย ที่สำคัญคือเสียงเพลง ดนตรี หรือบทกลอนที่เป็นท่วงทำนองสนุกเร้าใจ จะทำให้เด็กกลุ่มนี้เรียนรู้ได้รวดเร็ว จดจำได้แม่นยำ และเพลิดเพลิน

☹️ **“เด็กดาวน์ซินโดรม” มักหงุดหงิดเวลาทำงานที่ค่อนข้างยาก และซับซ้อน และต้องใช้สมาธิ เช่น การติดกระดุมเสื้อ การร้อยลูกปัด การพับหรือตัดกระดาษ ถ้าทำไม่ได้จะเลิกทำทันที และจะไม่ยอมแะจะต้องกิจกรรมนั้นอีกเลย ควรแก้ไขอย่างไรดี**

😊 เด็กกลุ่มนี้มักมีช่วงความสนใจสั้น จดจำ และเข้าใจค่อนข้างช้า แต่ลิ้มเร็ว ดังนั้นการสอนกิจกรรมที่มีขั้นตอนมากและค่อนข้างยาก ใช้สมาธิสูง จึงก่อให้เกิดปัญหาในเด็กดาวน์ซินโดรม ถ้าครั้งแรก ทำแล้วไม่สำเร็จก็จะไม่ทำ และมีทัศนคติทางลบกับกิจกรรมนั้น ๆ ไปเลย หลักการสอนเด็กดาวน์ซินโดรมต้องใช้วิธีการแยกย่อยงาน (Task Analysis) เช่น การร้อยลูกปัดนั้น ผู้สอนต้องแยกย่อยขั้นตอน เริ่มจากลูกปัดขนาดใหญ่ ใช้ไม้เป็นเข็มร้อย สีสันสดใส ค่อย ๆ บอกวิธีร้อยทีละขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มจับไม้ เลือกลูกปัด หมุนหารู ที่จะร้อยให้ได้ระดับ แล้วค่อย ๆ สอดไม้ร้อยลงในรูลูกปัด รูดลงไป ที่ด้าย เริ่มจาก 1 ลูก แล้วค่อย ๆ เพิ่มทีละลูก เพื่อให้เด็กรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จในงานนั้น ๆ ทีละขั้น และต้องไม่ลืมการเสริมแรง คำชม การแสดงความรัก หรือของรางวัลเล็กน้อยเมื่อเด็กทำงานประสบความสำเร็จ

☹ **การสอนคณิตศาสตร์พื้นฐานสำหรับ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” เป็นเรื่องยากมาก ควรสอนอย่างไรดี**

😊 หลักการสอนเด็กดาวน์ซินโดรมหรือเด็กปัญญาอ่อนนั้น นอกจากจะให้หลักการวิเคราะห์งาน (Task Analysis) แล้วยังใช้หลัก 3R นั่นคือ Repetition (การทำซ้ำ ทำงานนั้นบ่อย ๆ) Routine (สอนให้สม่ำเสมอ เป็นเวลา) และ Relaxation (สอนด้วยความผ่อนคลาย ยืดหยุ่น มีกิจกรรมต่าง ๆ สลับกับการเรียนการสอน) คณิตศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ยากและซับซ้อน เน้นการคิดมากกว่าการจำ เด็กปัญญาอ่อนหรือเด็กดาวน์ซินโดรมมีความสามารถในด้านนี้ค่อนข้างจำกัด การที่เราได้ยินเด็กท่อง 1-20 ได้ ไม่ได้หมายความว่าเขาเข้าใจความหมายของจำนวนนั้น ๆ ก่อนอื่น

ต้องสอนให้เข้าใจความหมายของจำนวนนับก่อนจะเริ่มทเรียนคณิตศาสตร์เบื้องต้น โดยเริ่มจำนวน 1-3 ก่อน การสอนต้องให้เด็กฝึกนับจากสิ่งของแล้วโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของและตัวเลขนั้น ย้ำคิด ย้ำสอน จนแน่ใจว่าเด็กเข้าใจความหมายของจำนวนแล้วค่อยเพิ่มจาก 1-5 จนถึง 10 ตามลำดับ ก่อนที่จะนำไปถึงการบวก การลบ การคูณ การหาร ต่อไป

☹ ในห้องมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น “เด็กดาวน์ซินโดรม” และ “เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน” เด็กส่วนใหญ่ชอบกลั้นปัสสาวะทั้งที่ครูคอยถามเสมอ เด็กก็ไม่ยอมเข้าห้องน้ำ จนเป็นผลเสียต่อสุขภาพ ควรทำอย่างไร

😊 ที่จริงเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินก็ไม่แตกต่างจากเด็กปกติในด้านร่างกาย ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก และพัฒนาการต่าง ๆ ยกเว้นด้านภาษา ซึ่งอาจจะมีข้อจำกัดในการสื่อความหมาย แต่ก็มีอาการหวั่งเรียน หวั่งเล่น เหมือนเด็กปกติ จึงละเลยการดูแลเอาใจใส่ในเรื่องนี้ไป ส่วนเด็กดาวน์ซินโดรมนั้น แม้ว่าบางคนสื่อความหมายได้ แต่ก็มีข้อจำกัดที่จะบอกถึงอาการปวดหรือไม่ปวดปัสสาวะ อูจจะระแคะหรือไม่มีความมั่นใจในการเข้าห้องน้ำคนเดียว ทำให้เกิดการกลั้นปัสสาวะ ครูทำถูกต้องแล้วที่คอยถาม แต่เด็กก็จะตอบว่า ไม่ปวด ยังไม่ไป ครูก็จะเข้าใจว่าเด็กไม่ต้องการขับถ่าย จนไม่สามารถกลั้นต่อไปได้ก็เกิดปัสสาวะราด ถ้าถูกลงโทษ ตำหนิ หรือล้อเลียน ก็จะสร้างนิสัยในการกลั้นการขับถ่าย ทำจนเป็นนิสัย ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ ครูอาจแก้ปัญหาด้วยการแทรกเวลาการเข้าห้องน้ำ เข้า

สาย บ่าย และก่อนกลับบ้าน เป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมประจำวันให้เป็นนิสัย แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากทางบ้านช่วยฝึกทักษะด้านนี้ และให้ตรงเวลากับทางโรงเรียนด้วยจะเป็นการดี

☹️ **เด็กดาวน์ซินโดรมบางคนมีปัญหาทางพฤติกรรม ชอบแกล้งเพื่อน ชกต่อย หรือแย่งของเพื่อน เคยขอความร่วมมือจากผู้ปกครองแต่ไม่ได้ผล ควรจัดการอย่างไร**

😊 ก่อนอื่นต้องทราบว่าเป็นเด็กประเภทใดและก่อนดำเนินการแก้ปัญหาควรทราบประวัติและความเป็นมารวมถึงสภาพแวดล้อมจากทางบ้านเด็กเสียก่อน เป็นต้นว่า เด็กเป็นลูกคนที่เท่าไรของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ และญาติพี่น้องกับตัวเด็กเอง การประกอบอาชีพของครอบครัว เพื่อนบ้านที่เด็กคบ มีพื้นฐานอย่างไร มีพฤติกรรมก้าวร้าวหรือไม่ เมื่อทราบแล้วควรต้องปรึกษานักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์ เพื่อหาทางบำบัด ที่สำคัญครอบครัวและทางโรงเรียนต้องแก้ปัญหาพร้อมกัน เพราะการแก้ปัญหาทางพฤติกรรมมีความซับซ้อนและแตกต่างกันในแต่ละบุคคล บางคนอาจจะต้องมีการปรับพฤติกรรมหรือกิจกรรมบำบัด ซึ่งต้องได้รับคำแนะนำโดยจิตแพทย์และนักจิตวิทยา

☹️ **เด็กส่วนใหญ่เวลาเล่นของเล่นแล้วไม่เก็บเข้าที่ ครูควรมีวิธีการอย่างไร**

😊 พฤติกรรมการเก็บของนี้ควรฝึกแต่เด็กยังตั้งแต่อ่อนเข้าโรงเรียนยังเป็นการดี แต่เด็กแต่ละคนได้รับพื้นฐานการอบรมมาแตกต่างกัน จึงเกิดการเลียนแบบ เมื่อเข้าโรงเรียนพฤติกรรมนี้ต้องปรับควบคู่กันทั้งทางบ้านและทางโรงเรียน ครูอาจสร้างเงื่อนไขและวินัยให้แก่เด็ก

เช่น จัดเวรในการดูแลรับผิดชอบของ ทั้งอุปกรณ์การสอน เช่น เวนรถกระดาน เตรียมชอล์กให้ครู เตรียมเหลาดินสอและสี ให้เพื่อน ๆ เตรียมแก้วน้ำ และอาหารว่าง อีกทั้งเก็บของเล่น ในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้นเป็นการยากที่จะให้เด็กตระหนักรับผิดชอบด้วยตนเองโดยไม่มีการย้าเตือน ดังนั้นครูเตือนโดยแทรกในกิจกรรมประจำวัน หลังเข้าแถว ฝึกกายบริหาร เรียกชื่อตอนเช้า หรืออาจจะให้แถบสีติดเสื้อตามวัน เด็กจะได้รับ ความภาคภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่เป็นครูผู้ช่วย และจะซึมซับถึงความ ยากลำบากในการเก็บของที่ทิ้งเกลื่อนกลาด เป็นการสร้างสำนึก ให้มีความเห็นใจผู้อื่นอย่างค่อยเป็นค่อยไป

☹ **เวลาพาลูกที่พิการออกสู่สังคมและมีผู้อื่น (โดยเฉพาะเด็ก ด้วยกัน) มีปฏิกริยาแปลก ๆ และไม่ยอมเล่น ไม่ยอมพูดด้วย ผู้ปกครองควรวางตัวอย่างไร**

😊 ก่อนอื่นผู้ปกครองต้องยอมรับลูกตนเองเสียก่อน และมองว่า ความพิการนั้นเป็นธรรมชาติลูกเราต้องมีสิทธิที่จะออกสู่สังคมเช่น เด็กอื่น ๆ มีสิทธิที่ได้รับการยอมรับและใช้บริการสาธารณะต่าง ๆ เช่น เด็กปกติ แต่ในสังคมไทยจะมองว่าคนพิการเป็นบุคคลน่าสงสาร ควรต้องได้รับการดูแลอย่างดี ควรอยู่แต่ในบ้านเพราะไปไหน ลำบาก ซึ่งทัศนคติเหล่านี้ต้องมีการเปลี่ยนแปลง แต่เป็นการยาก ที่จะเปลี่ยนทัศนคติที่ฝังลึกมาเป็นเวลานานของคนในสังคม ต้องอาศัยเวลา และผู้ปกครองเด็กพิการต้องกล้าที่จะเผชิญกับสภาพ ดังกล่าว ต้องมีความหนักแน่น ควรพาเด็กออกสู่สังคมบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดความเคยชินพร้อมที่จะอธิบายให้ผู้ที่มิมีปฏิกริยาแปลก ๆ

นั้นฟังได้อย่างชัดเจน เช่น ถ้าลูกเรามีความบกพร่องทางการเห็น
อยากเล่นกับเด็กอื่น ๆ แล้วเด็กไม่เข้าใจ เราควรเข้าไปอธิบาย
และอาจใช้บทบาทสมมุติ เช่น ลองให้เด็กเหล่านั้นลองปิดตาเดิน
ปิดตาเล่นเกม แล้วค่อย ๆ อธิบายเปรียบเทียบเด็กเหล่านั้นจะเข้าใจ
ลูกเรายิ่งขึ้น

☹️ ลูกเป็น “เด็กดาวน์ซินโดรม” เคยเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ
มักได้รับปฏิกิริยาต่อต้านจากผู้ปกครองเด็กปกติ ควรทำ
อย่างไร

😊 เป็นเรื่องปกติที่จะพบประสบการณ์เช่นนี้ในสังคมไทย การที่มี
ผู้แสดงปฏิกิริยาดังกล่าว เนื่องจาก “ความไม่รู้จริง” ของผู้นั้น คิดว่า
ความพิการเป็นสิ่งที่น่าสังเวช น่ารังเกียจ และอาจติดต่อด้าน
โรคติดต่อ สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าคนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้
ความเข้าใจ เกี่ยวกับความพิการ หรือความผิดปกติต่าง ๆ
เป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องทั้งการแพทย์ การสาธารณสุข และ
การศึกษาที่จะเปิดวิสัยทัศน์และทัศนคติเกี่ยวกับความพิการ
แก่คนในสังคมให้กว้างขวางกว่าที่เป็นอยู่ และภาพพจน์ของผู้พิการ
ที่สื่อบroadcastออกมาสู่สาธารณชนนั้น ควรก่อให้เกิดกำลังใจมากกว่า
ให้เกิดความสมเพชเวทนา และถ้าผู้ปกครอง “เด็กดาวน์ซินโดรม”
จะนำเด็กเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ ควรจะต้องศึกษาก่อนนำลูก
เข้าเรียนว่า โรงเรียนนั้นมีนโยบายรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ
หรือไม่ ถ้าไม่มีนโยบายนั้นก็ควรเปลี่ยนโรงเรียนให้เหมาะสม
แต่ถ้าโรงเรียนยืนยันว่ามีนโยบายเรียนร่วม ผู้บริหารก็ควร
ทำความเข้าใจกับเด็กปกติและผู้ปกครอง และขอความร่วมมือให้มี

การปรับตัว เปิดวิสัยทัศน์ และทัศนคติที่มีต่อเด็กพิการให้ดีขึ้น
อย่างไรก็ดี ผู้ปกครองเด็กดาวน์ซินโดรมต้องมีความหนักแน่น
ไม่หวั่นไหวต่อปฏิกิริยาของคนรอบข้าง อีกทั้งควรจะศึกษา
หาความรู้เกี่ยวกับอาการของลูกให้ชัดเจน เพื่อสามารถอธิบาย
ให้เป็นวิทยาทานแก่ผู้ไม่เข้าใจได้

☹️ “เด็กดาวน์ซินโดรม” หรือ “เด็กปัญญาอ่อน” เรียนได้สูงสุด
ระดับใด

😊 ความจริงแล้ว ความสามารถทางด้านวิชาการของเด็กดาวน์ซินโดรม
นั้นมีข้อจำกัด แต่ทั้งนี้ศักยภาพของเด็กและประสบการณ์
ในการเลี้ยงดูไม่เหมือนกัน เป็นการยากที่จะกำหนดกฎเกณฑ์เป็น
ทฤษฎี ออกมาว่าเด็กดาวน์ซินโดรมเรียนได้สูงสุดแค่ไหน ทั้งนี้
ต้องดูลึกในประเภทของอาการดาวน์ ความพิการซ้ำซ้อน การ
เลี้ยงดูของครอบครัว และเด็กได้รับการส่งเสริมศักยภาพแตกต่าง
กันไป โดยทั่วไปเด็กดาวน์ซินโดรมมักจะได้รับการศึกษาระดับ
ประถมศึกษาตอนต้น บางรายเรียนได้ระดับมัธยม หรืออาชีวศึกษา
แต่ปัจจุบันมีการศึกษานอกระบบ และการส่งเสริมการศึกษาตาม
ครอบครัว ชุมชน โฮมสกูล (Home School) เด็กอาจจะได้รับ
การศึกษาถึงระดับอุดมศึกษาได้แต่สถานนั้นต้องมีการปรับหลักสูตร
ให้ยืดหยุ่น และเน้นทักษะวิชาให้เหมาะสมกับความถนัดของเด็ก
แต่ละบุคคล ถึงอย่างไรผู้ปกครองไม่ควรคาดหวังว่าลูกที่มี
ความพิการเรียนได้ระดับสูง เพราะค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับ
ใบปริญญามากกว่าประสบการณ์ในการดำรงชีวิต การช่วยเหลือ
ตนเอง ไม่เป็นภาระต่อผู้อื่น บำเพ็ญตนเป็นคนดี เป็นประโยชน์ต่อ

สังคมและประเทศชาติ และที่สำคัญคือผู้ปกครองควรยอมรับว่า แม้ว่ามีลูกเป็นดาวน์ซินโดรมก็สามารถทำให้ครอบครัวมีความสุข มีความอบอุ่นได้ และทำประโยชน์ต่อสังคมได้

เด็กดาวน์ซินโดรม จำเป็นต้องตรวจ I.Q. หรือไม่

I.Q. (Intelligent Quotient) คือ ระดับสติปัญญาซึ่งได้รับการประเมินโดยนักจิตวิทยา ซึ่งเดิมใช้ในการทดสอบเด็กปกติ แต่ปัจจุบันระบบการศึกษามีนโยบายรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ หรือเป็นเกณฑ์ในการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าระบบโรงเรียนหลาย ๆ โรงเรียนจึงต้องการผลการตรวจระดับสติปัญญา เพื่อเป็นเกณฑ์ในการรับหรือไม่รับเด็กในเด็กดาวน์ซินโดรมซึ่งมีความบกพร่องทางสติปัญญารวมด้วยนั้น ก่อนจะเข้าเรียนมักจะผ่านการประเมินจากนักจิตวิทยา เมื่อเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการแต่เริ่มแรก (Early Intervention) จุดมุ่งหมายในการประเมินระดับสติปัญญาสำหรับเด็กดาวน์ซินโดรมนั้น เพื่อหาความพร้อม จุดเด่น จุดด้อยทางด้านสติปัญญา เพื่อจัดแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ซึ่งมักจะพบว่าเด็กดาวน์ซินโดรมที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการแต่แรกเริ่มนั้น มักจะมีผลของการประเมินระดับสติปัญญาสูงกว่าเด็กที่ไม่เคยผ่านการฝึก หรือการประเมินมาก่อนเลย อีกทั้งตัวแปรอื่น ๆ เช่น อารมณ์ ณ ขณะประเมิน บุคลิกภาพ และความพร้อมทางสังคมของเด็ก เมื่อพบกับนักจิตวิทยาแปลกหน้า ก็มีผลต่อระดับสติปัญญาที่วัดในขณะนั้น ๆ ด้วยเช่นกัน ในบางรายแทบวัดไม่ได้เลย ผลของระดับสติปัญญาจึงออกมาค่อนข้างต่ำ

คำถามที่ว่า เด็กดาวน์ซินโดรมจำเป็นต้องวัด I.Q. ทุกรายหรือไม่ ก็คงตอบว่า ไม่จำเป็น นอกจากว่าเด็กคนนั้นได้เข้ารับการส่งเสริมพัฒนาการ (Early Intervention) หรือจะเข้าสู่ระบบโรงเรียนก็ควรจะรู้พื้นฐานทางด้านสติปัญญาเด็ก เพื่อส่งเสริมต่อไป หรือจัดชั้นเรียนให้เหมาะสม และเมื่อวัดแล้วก็ไม่ได้หมายความว่า ตัวเลขระดับสติปัญญานั้นจะเป็นตัวบ่งชี้ชะตาชีวิตเด็กโดยไม่คำนึงถึงการพัฒนาศักยภาพ หรือความสามารถพิเศษด้านอื่น ๆ ของเด็ก เช่น การช่วยเหลือตนเอง ทักษะทางสังคม ความรู้ ความเข้าใจภาษา ตลอดจนทักษะทางด้านดนตรี และศิลปะแขนงต่าง ๆ ที่ควรส่งเสริมเพื่อให้เด็กเหล่านั้นอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

☹ **ผลของการพัฒนาเด็กดาวน์ซินโดรม ตรงตามระดับสติปัญญาที่ประเมินหรือไม่**

😊 ไม่เสมอไป ฟังระลึกไว้เสมอว่า เด็กดาวน์ซินโดรมมีความแตกต่างไปในแต่ละบุคคลเช่นเดียวกับเด็กปกติ เป็นต้นว่า ระดับความสามารถในการเรียนรู้ ทักษะต่าง ๆ ผ่านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก ความรู้ และความเข้าใจภาษา การปรับตัวต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งความบกพร่องทางด้านร่างกาย ซึ่งเด็กแต่ละคนมีภาวะร่างกาย ระดับความบกพร่องต่าง ๆ กัน บางคนเป็นโรคหัวใจต่อมธัยรอยด์ทำงานผิดปกติ เด็กดาวน์ซินโดรมส่วนใหญ่มีปัญหาทางสายตาสั้น ยาว เอียง หรือเลือนลางร่วมอยู่ด้วย สิ่งแวดล้อมและความเอาใจใส่ของครอบครัว ก็เป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมพัฒนาการตามคำแนะนำของแพทย์ พยาบาล หรือนักจิตวิทยา หรือครูการศึกษาพิเศษ เด็กที่เข้าโปรแกรม

ส่งเสริมพัฒนาการแต่แรกเริ่ม (Early Intervention) เด็กได้รับการส่งเสริมนี้จะต้องมีความ “คุ้นชิน” กับ ห้องฝึก โต๊ะฝึก กระจุ๊กฝึกพูด เครื่องมือ เครื่องเล่น หรือสื่อการสอนต่าง ๆ เช่น ไม้บล็อก ลูกปัด ฯลฯ เป็นต้น การฝึกพัฒนาการก็เหมือนกับการเตรียมเด็กให้พร้อมก่อนไปทดสอบ หรือก่อนเข้าโรงเรียนนั่นเอง อีกทั้งวิธีการฝึกจุดประสงค์บางข้อก็คล้ายกับการทดสอบ I.Q. บางข้อโดยบังเอิญ เป็นเรื่องธรรมดาอยู่เองที่เด็กเหล่านี้จะมีระดับ I.Q. ค่อนข้างเป็นไปตามเกณฑ์ ผิดกับเด็กที่ไม่เคยฝึก ไม่เคยเข้าโปรแกรมส่งเสริมพัฒนาการ ไม่เคยได้รับการทดสอบ ย่อม “ตื่นสนาม” ซึ่งทุกอย่างเป็นสิ่งใหม่เกินไปสำหรับเขา เด็กที่ไม่เคยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการจะไม่รู้จุดประสงค์ของ “งาน” ว่าการแยกสี แยกขนาด ให้แตกต่างกันควรทำอะไร มีความสับสนในคำศัพท์ หรือวิธีการใช้ภาษาที่แตกต่างกันกับที่เคยเรียนรู้ เป็นต้นว่า เด็กรู้จัก “ร่ม” เข้าใจศัพท์ว่า “ร่ม” ว่า ใช้กันแดดกันฝน แต่ด้วยสภาพการณ์ที่เห็นในชีวิตประจำวัน แม้จะกางร่มกันแดดไปจ่ายตลาด แต่เมื่อผู้ทดสอบถามเด็กว่า เวลาฝนตกเราใช้สิ่งใดกันฝน เด็กที่ไม่เข้าใจคำถามก็จะไม่ได้คะแนนในข้อนั้น ทั้ง ๆ ที่เด็กรู้จักคำศัพท์เหล่านั้นเป็นอย่างดี การประเมินระดับ I.Q. ไม่ควรใช้เป็นบทบัญญัติที่ติดตัวเด็ก ซึ่งก่อให้เกิดการเสียโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กเหล่านั้น เด็กที่ระดับ I.Q. สูง แต่ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมไม่ได้ ก็อาจจะล้มเหลวเมื่อเข้าสู่ระบบโรงเรียน ดังนั้นครูหรือผู้บริหารโรงเรียนไม่ควรถือเอาระดับ I.Q. เป็นเกณฑ์ตายตัวในการรับเด็ก แต่ควรพิจารณาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ด้วย และควรมีทัศนคติว่า เด็กทุกคนมีศักยภาพของตนเอง และควรได้รับการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพนั้น ๆ

☹ **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาอ่อนเรียนรวม ควรจัดอย่างไร**

😊 หลักการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาอ่อน จุดหมายปลายทางในขั้นปลายก็คือ ให้เขามีชีวิตอยู่ในสังคมโดยไม่เป็นการของคนอื่น ฝึกให้เขาดูแลตนเองให้ดำรงชีพอย่างเป็นอิสระในสังคม ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาอ่อนเรียนรวมควรมีเนื้อหาที่จะฝึกเด็กปัญญาอ่อน 6 ด้าน คือ

1. **การช่วยเหลือ** สำหรับเด็กปัญญาอ่อนในกลุ่มสูง พวกที่พอเรียนหนังสือได้ ก็ไม่ค่อยมีปัญหาพวกที่ระดับสติปัญญาต่ำ ๆ ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ต้องฝึก การกินข้าว อาบน้ำ แต่งตัว รักษาความสะอาดร่างกาย รวมทั้งการเดิน การวิ่ง การเคลื่อนไหว เพราะฉะนั้นไม่ต้องให้เรียนนับเลขถึงแสน

2. **ทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน** ซึ่งได้แก่ ทักษะด้านการคิด การอ่าน การเขียนคณิตศาสตร์ เด็กปัญญาอ่อนในกลุ่มสูง กลุ่มที่เรียนหนังสือได้ไม่ต้องฝึกการช่วยเหลือตนเอง พวกนี้ฝึกทักษะเบื้องต้นได้เลย อ่านก็เลือกเฉพาะคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน พออ่านหนังสือได้ เขียนก็เขียนชื่อตนเอง เขียนเบอร์โทรศัพท์ เป็นต้น เลขก็เลือกเฉพาะที่สามารถจะคำนวณค่าไปจ่ายตลาด ชื่อของไปเท่าไร ให้ใช้เครื่องคิดเลขได้เลย แต่ถ้าเด็กเรียนเก่งขึ้นกว่านี้คือ อ่านได้มาก ก็ส่งเสริมศักยภาพขึ้น นี่เป็นกรอบหลักสูตรแต่เวลาสอนก็ต้องมาประเมินกันอีกที่ว่าเด็กเรียนได้แค่ไหน

3. การดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง จะต้องรู้จักอาบน้ำ
แปรงฟัน ทานข้าว รู้จักทำความสะอาดส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
ทำความสะอาดบ้าน ดูแลบ้าน เป็นต้น

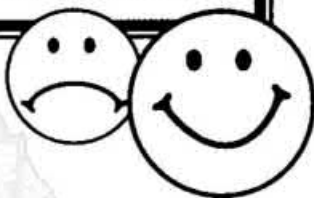
4. การดำรงชีพภายในบ้าน คนปกติตื่นขึ้นมาก็ต้องหุงข้าว
ทำกับข้าว กวาดบ้าน ถูบ้าน ซักเสื้อผ้า ทำกับข้าว เป็นต้น สำหรับ
เด็กปัญญาอ่อนต้องฝึกอย่างมากด้วย ถ้าไม่ฝึกก็ไม่เป็น

5. การดำรงชีพในชุมชน คนปกติออกจากบ้านแล้วไปไหน
ถ้าในชนบทก็ไปวัด ไปทำงานในสถานที่ของตัวเอง เด็กที่มีความ
บกพร่องทางสติปัญญาก็เหมือนกันก็ไปวัดถ้าอยู่ในเมืองก็ไปดูหนัง
ไปเที่ยวศูนย์การค้า ไปเที่ยวสวนสาธารณะ หรือไปเที่ยวในสถานที่
ต่าง ๆ เด็กเหล่านี้ในอนาคตต้องเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคม
เขาต้องไปในที่ต่าง ๆ จึงต้องฝึกเขา ฝึกการขึ้นรถเมล์ การดำรงชีพ
ในชุมชน เครื่องอำนวยความสะดวก เช่น ในสวนสาธารณะ
ห้องประชุม หอประชุม ดูหนัง ดูละคร พวกนี้หลักสูตรของ
เด็กปัญญาอ่อนในระดับมัธยมศึกษาต้องฝึกให้เขาด้วย

6. ความปลอดภัยในสังคม ต้องฝึกให้รู้จักอันตราย เช่น
ป้ายแดงแปลว่า จะมีอันตราย อย่าไปยุ่งกับมัน เสี่ยงรถหอกมา
ต้องวิ่งหลบ สิ่งเหล่านี้จะต้องสอน คนปกติดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนนั้น
ให้ทักษะอะไรบ้าง คนปัญญาอ่อนจะให้อยู่ในชุมชนในบ้านปลาย
ชีวิตก็จะต้องฝึกทักษะเช่นเดียวกัน คนปกติเวลาดูตัวอย่างคนอื่น
ก็ดูเป็นก็ไม่ต้องทำอะไร แต่คนปัญญาอ่อนต้องสอนแล้วสอนอีก

3

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

☹ บุคคลหูตึง บุคคลหูหนวก ต่างกันอย่างไร

😊 บุคคลหูตึง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินระหว่าง 25-90 เดซิเบล (โดยคิดค่าเฉลี่ยระดับการได้ยินที่ความถี่ 500 Hz และ 1,000 Hz และ 2,000 Hz) ทำให้มีปัญหาในการฟังเสียงต่าง ๆ ทั้งเสียงคนพูดและเสียงจากสิ่งแวดล้อม การแก้ปัญหาสามารถทำได้โดยการใส่เครื่องช่วยฟัง

บุคคลหูหนวก หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการได้ยินมากกว่า 90 เดซิเบล (โดยคิดค่าเฉลี่ยของระดับการได้ยินที่ความถี่ 500 Hz

1,000 Hz และ 2,000 Hz) บุคคลผู้นี้จะมีความปัญหาในการฟังเสียงเป็นอย่างมาก ไม่สามารถได้ยินเสียงคนพูด หรือบางครั้งก็ไม่ได้ยินเสียงจากสิ่งแวดล้อม ทำให้การพัฒนาภาษาพูดทำได้ยากลำบากจนพูดไม่ได้เลยก็มี การแก้ไขทำได้โดยการใส่เครื่องช่วยฟังที่มีกำลังขยายเสียงมากหรือการผ่าตัด ใช้เครื่องประสาทหูเทียม และจะต้องมีการฝึกฟังและฝึกพูดร่วมด้วยเสมอ หากไม่สามารถใช้เครื่องช่วยฟังหรือประสาทหูเทียม ก็ต้องใช้ภาษามือในการสื่อสาร

☹ **เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ใส่เครื่องช่วยฟัง (Hearing Aids) จะมีการได้ยินเช่นเดียวกับเด็กปกติหรือไม่**

😊 เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีความผิดปกติของประสาทการได้ยิน ทำให้การแยกแยะเสียงพูดหรือเสียงต่าง ๆ ได้ไม่ดี ถึงแม้จะใส่เครื่องช่วยฟัง (Hearing Aids) ให้แล้ว ความชัดเจนของเสียงพูดหรือเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยินก็ไม่ได้เท่าคนปกติ ยกเว้นในกรณีที่มีการสูญเสียการได้ยินเพียงเล็กน้อย จึงทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินพูดไม่ชัด ต้องมีการฝึกแก้ไขการพูดเช่นกัน

☹ **เครื่องช่วยฟังมีกี่ชนิด และนิยมใช้ในปัจจุบันคือชนิดใด**

😊 มี 4 ชนิด คือ แบบกล่อง แบบทัดหลังใบหู แบบใส่ในรูหู และแบบแกนแว่นตา เครื่องช่วยฟังที่นิยมใช้ปัจจุบัน คือ แบบทัดหลังใบหู แต่อย่างไรก็ตาม การเลือกชนิดของเครื่องช่วยฟังต้องพิจารณาถึงระดับการสูญเสียการได้ยินของผู้ใช้ด้วย เพราะเครื่องช่วยฟังแต่ละแบบมีกำลังขยายสูงสุดได้ไม่เท่ากัน

☹️ เครื่องช่วยฟังแบบใส่ในหูในปัจจุบันมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

😊 ข้อดี คือ มีขนาดเล็กกะทัดรัดสะดวกในการสวมใส่ผู้ใช้ให้การยอมรับ ข้อเสีย คือ กำลังขยายไม่มาก ดูแลรักษาลำบาก มีราคาแพง เกิดการขยายสัญญาณย้อนกลับได้ง่าย เกิดเสียงรบกวนได้ง่าย

☹️ วิธีการสื่อความหมายของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีกี่วิธี อะไรบ้าง

😊 มีหลายวิธี ได้แก่

1. การพูด สนทนาโต้ตอบ เช่นเดียวกับบุคคลปกติทั่วไป แต่เสียงพูดอาจไม่ชัด หรือเพี้ยนออกไป ขึ้นอยู่กับทักษะของการฝึกพูดและระดับการสูญเสียการได้ยิน

2. การใช้ภาษามือ (Sign Language) บอกความหมายของคำหรือประโยคด้วยท่าทางที่ต่างกันของมือ

3. การสะกดนิ้วมือ (Finger Spelling) บอกรายละเอียดของตัวอักษรในภาษาด้วยการใช้นิ้วมือปรับเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนตัวอักษรเพื่อสะกดคำ

4. การอ่านริมฝีปาก (Lip Reading) โดยสังเกตรูปปากในที่ต่างกัน พูดเพื่อจับคำและความหมายของคำจากรูปปาก

5. การใช้ท่าแนะคำพูด (Cued Speech) เป็นการมองท่าทางของการใช้มือเพื่อการออกเสียง แต่เนื่องจากการสังเกตจุดความต่างของตำแหน่งของท่ามือค่อนข้างจำได้ยาก และไม่ค่อยเป็นที่นิยมมากนัก

6. การใช้ภาษารวม (Total Communication) เป็นการสื่อความหมาย โดยใช้ฟังการพูดออกเสียง การอ่านริมฝีปาก การใช้ภาษามือ สกอตนิ้วมือ ท่าทางประกอบ เป็นวิธีที่ใช้มากในปัจจุบัน

7. การเขียน (Writing)

☹️ วิธีการสอนพูดมีกี่วิธี อะไรบ้าง วิธีไหนเหมาะสมที่สุด

😊 มีหลายวิธีที่นิยมใช้มาก ได้แก่

1. วิธีธรรมชาติ (Natural Method)

เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์จริง สิ่งแวดล้อมจริง ครู พ่อแม่ หรือต้นแบบที่พูดชัดจะเป็นต้นแบบให้เด็กเลียนเสียงพูดทำให้เข้าใจความหมายของศัพท์-ประโยคและสนทนาได้ตอบ เป็นการสื่อสารในชีวิตจริง

2. วิธีสังเคราะห์ (Synthetic Method)

เน้นการออกเสียงเป็นคำ ๆ โดยมุ่งเข้าใจความหมายของคำและออกเสียงของคำนั้นให้ชัด ด้วยการฝึกเปล่งเสียงคำนั้นซ้ำกันหลายครั้งจนทำให้ผู้อื่นเข้าใจได้ แม้เสียงนั้นจะไม่ชัดเจนทุกถ้อยคำ

3. วิธีวิเคราะห์ (Analytical Method)

เป็นวิธีที่เน้นการออกเสียงพูดให้ชัดเจนด้วยการใช้อวัยวะของการพูดวางในตำแหน่งที่ถูกต้อง วิธีนี้จำเป็นที่ผู้ฝึกต้องมีความรู้เกี่ยวกับอวัยวะของการออกเสียงพูดอย่างถูกต้อง

ทั้ง 3 วิธีที่กล่าวมาข้างต้น เป็นวิธีการที่ช่วยให้เด็กที่บกพร่องทางการได้ยินสามารถออกเสียงพูดได้ดีขึ้น จะเลือกใช้วิธีไหนให้เหมาะสมกับเด็กนั้นขึ้นอยู่กับเด็กมีโอกาสพบสภาพแวดล้อมแบบใด การที่มีโอกาสฝึกพูดมากขึ้น เด็กก็จะมีโอกาสพูดและเข้าใจภาษาได้มากขึ้น

- ☹️ **ขั้นตอนการสอนพูดที่ถูกต้อง มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง**
- 😊 ลำดับขั้นตอนของการสอนพูดที่ถูกต้อง โดยภาพรวมจะเริ่มจากการเตรียมพื้นฐานสำหรับการเปล่งเสียงพูดก่อน ได้แก่ การผ่อนคลายกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้องกับอวัยวะในการออกเสียงพูด การฝึกควบคุมลมหายใจ การบริหารลิ้นและรูปปาก การเปล่งเสียงสั้นยาว ทำระดับเสียงสูงต่ำ เป็นต้น จากนั้นจึงสอนเสียงจากเสียงที่ง่ายไปยาก เช่น เสียงสระเดี่ยว สระประสม พยางค์ คำและประโยคตามลำดับ เป็นต้น
- ☹️ **ถ้าเป็นเด็กหูหนวกที่แทบจะไม่ได้ยินเสียงอะไรเลย จำเป็นไหมจะต้องรับการฟื้นฟูทางการฟัง ในเมื่อเด็กอาศัยการฟังในการสื่อสารได้น้อยมาก**
- 😊 จำเป็น เพราะเด็กสามารถใช้การได้ยินที่เหลืออยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อการฟัง เกิดทักษะในการฟังเสียงต่าง ๆ ทำให้มีโอกาสเรียนรู้เสียง รู้ความหมายของเสียงที่ได้ยินในชีวิตประจำวันได้มากขึ้น
- ☹️ **วิธีการสื่อสารโดยใช้ภาษามือกับวิธีใช้ภาษาพูด วิธีไหนเหมาะกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนรวมในโรงเรียนปกติ**
- 😊 กรณีที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนรวมในโรงเรียนปกติ เนื่องจากโรงเรียนทั่วไปใช้ภาษาพูดในการสื่อสาร และไม่มีสอนภาษามือ เด็กที่ใช้ภาษาพูดจึงมีความคล่องตัว ทั้งในการเรียน การร่วมสังคมกับบุคคลปกติในโรงเรียนได้ดีกว่าเด็กที่ใช้ภาษามือ โดยเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะเกิดทักษะการปรับตัว

ในการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ และสามารถนำการสื่อสารทางภาษาพูดไปใช้ในสังคมของเขาต่อไปได้

☹ **ทำอะไรครูปกติจึงยอมรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษอื่น ๆ เข้าเรียนรวม**

😊 ส่วนใหญ่ครูที่ไม่กลัรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนรวม เนื่องจากไม่แน่ใจว่าตนเองจะสามารถถ่ายทอดความรู้และปฏิบัติกับเด็กเหล่านั้นได้ถูกต้องหรือไม่ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแก่ครูผู้สอนที่จะรับเด็กเข้าเรียนรวมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดปฐมนิเทศ การจัดอบรม สัมมนา ให้รางวัลแก่ครูผู้สอน การฝึกปฏิบัติจริง เป็นต้น และพยายามจัดกิจกรรมให้ครูปกติเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้รู้สึกไม่แปลก

☹ **วิธีการสอนและวิธีปฏิบัติให้กับเด็กที่ผ่าตัดประสาทหูเทียมและเด็กที่ใช้เครื่องช่วยฟังโดยทั่วไป เหมือนกันหรือไม่อย่างไร**

😊 ประสาทหูเทียมทำหน้าที่เปลี่ยนเสียงพูดหรือเสียงต่าง ๆ ให้เป็นกระแสไฟฟ้า (Electrical Impulse) ซึ่งเข้าไปกระตุ้นประสาทการได้ยินโดยตรงให้ผู้ผู้ใช้ได้ยินเสียง การปรับเครื่องต้องใช้คอมพิวเตอร์ทำเท่านั้น เครื่องช่วยฟังทำหน้าที่ขยายเสียงให้มีกำลังเพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นเสียงที่ขยายเพิ่มขึ้นจะเดินทางเข้าช่องหู แก้วหู หูชั้นกลาง แล้วค่อยเข้าไปกระตุ้นประสาทการได้ยิน จึงจะทำให้ผู้ใช้เครื่องช่วยฟังได้ยินเสียง การปรับเครื่องสามารถทำได้ด้วยเครื่องมือธรรมดา หน้าที่สุดท้ายของเครื่องประสาทหูเทียมและ

เครื่องช่วยฟัง คือ การทำให้ผู้ใช้เครื่องได้ยินเสียง แต่เสียงที่ผู้ใช้ได้ยินนั้นจะชัดเจนหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสาทหูของผู้ใช้ และคุณภาพของเครื่องทั้ง 2 ชนิด เมื่อเป็นดังนี้ วิธีการสอนและวิธีการปฏิบัติต่อเด็กที่ใช้เครื่องประสาทหูเทียมและเครื่องช่วยฟังก็เหมือนกัน

☹ **เด็กหูตึงและปัญญาอ่อนคนหนึ่ง มีลักษณะของเสียงพูดที่ไม่ชัดเจน ลิ้นแข็งมาก มีวิธีการช่วยเหลือเด็กอย่างไรให้สามารถใช้ลิ้นในการพูดได้อย่างคล่องแคล่วขึ้น**

😊 **ควรให้เด็กได้รับการบริหารลิ้นอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสามารถปฏิบัติต่อไปนี้**

1. แลบลิ้นออกจากปากให้ยาว
2. แลบลิ้นให้ยาว แล้ววัดวัดหรือดึงลิ้นกลับ
3. ดุนลิ้นหรือวัดลิ้นไปมาภายในปาก จากซ้ายไปขวาและขวาไปซ้ายสลับกัน
4. ใช้ปลายลิ้นแตะที่ริมฝีปากบนและริมฝีปากล่างสลับไปมา
5. ใช้ปลายลิ้นแตะอวัยวะต่าง ๆ ภายในปาก ได้แก่ ปุ่มเหงือก ฟันบน ฟันล่าง เพดานแข็ง เพดานอ่อน กวาดลิ้นไปมาให้ทั่วปาก
6. ทำลิ้นให้แบนราบและห่อลิ้นสลับไปมา
7. ใช้ปลายลิ้นแตะที่ริมฝีปากซ้ายขวาสลับกันอย่างรวดเร็ว
8. ม้วนข้างลิ้นเข้าหาตรงกลางลิ้นและแลบลิ้นออกมา
9. รัวปลายลิ้นบริเวณปุ่มเหงือก ครูผู้สอนพิจารณาและสังเกตว่าเด็กน่าจะฝึกลิ้นในลักษณะใดเพิ่มอีกบ้างในการออกเสียงที่ไม่ชัด เช่น ถ้าเสียง ก ไม่ชัด ควรฝึกใช้ลิ้นส่วนหลังหรือโคนลิ้น

แต่กับบริเวณพาดานอ่อน ซึ่งสามารถขอคำแนะนำเพิ่มเติมได้
กับนักแก้ไขการพูด

☹ **ทำไมต้องจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าเรียนรวม
ในโรงเรียนปกติ**

😊 เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยินได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน เรียนรู้สภาพความเป็นจริง
ในสังคมที่ต้องมีบุคคลที่มีความต่างกันอยู่ร่วมกัน มีโอกาสเรียนรู้
เทคนิควิธีการสื่อสารของกันและกัน การปรับตัวเข้าหากันและ
ที่สำคัญคือตามหลักสิทธิมนุษยชน

☹ **จริงหรือไม่ที่ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอย่าง
รุนแรงถึงขั้นหูหนวกไม่ได้ยินเสียงอะไรเลย ก็สามารถพูดได้**

😊 **จริง** เพราะเด็กที่สูญเสียเพียงการได้ยิน ไม่ได้หมายถึง สูญเสีย
อวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงพูดไปด้วย อันได้แก่ ริมฝีปาก ลิ้น
ลิ้นไก่ ฟัน ฯลฯ ทำให้สามารถฝึกใช้อวัยวะในการออกเสียงพูด
ในเสียงพูดของตัวเอง จึงกำหนดเสียงพูดของตนให้มีคุณภาพ
เสียงดัง เบา ห้วน แหลมหรือชัดเจนทุกครั้ง ได้ค่อนข้างลำบาก
ยกเว้นได้รับการฝึกพูดบ่อย ๆ จนเด็กสามารถจำและนำเสียงนั้น
มาใช้ได้

☹ เป็นครูสอนนักเรียนปกติ แต่ปัจจุบันต้องรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินคนหนึ่งพูดเสียงไม่ชัด สวมเครื่องช่วยฟัง เข้าเรียนรวมในห้องเรียน จะต้องปฏิบัติกับเด็กอย่างไร

😊 ปฏิบัติกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเช่นเดียวกับที่ปฏิบัติกับเด็กปกติพูดด้วยเสียงปกติ อาจเน้นคำให้ชัดและช้าลงบ้าง ในกรณีที่เด็กสงสัยคำพูดของครู วิธีที่ช่วยได้มาก คือ จัดให้เด็กนั่งใกล้ครู และมองเห็นใบหน้า รูปปากของครู ในเวลาที่ครูอธิบายได้ชัดเจน แสงสว่างบนใบหน้าของครูหรือผู้พูดต้องเพียงพอ ให้เด็กสังเกตเห็นได้ อธิบายเทคนิคนี้ให้เพื่อนนักเรียนปกติในห้องเรียนเข้าใจด้วย เพื่อว่าเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถทำงานกลุ่มร่วมกันได้ และควรจัดให้มีเพื่อนผู้ใกล้ชิดที่สามารถเป็นผู้ที่คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในเรื่องต่าง ๆ ได้

☹ มีเกณฑ์พิจารณาอย่างไรที่กำหนดว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเด็กคนนี้ควรใช้ภาษามือหรือเด็กคนนั้นควรใช้ภาษาพูด

😊 พิจารณาจาก

1. ระดับการสูญเสียการได้ยิน ถ้าสูญเสียการได้ยินน้อย จะฝึกใช้ภาษาพูดได้ดี

2. ความสามารถในการใช้ภาษาพูด ถ้าไม่สามารถใช้หรือพัฒนาภาษาพูดได้เลย ควรเปลี่ยนไปใช้ภาษามือ ซึ่งบางครั้งอาจทำให้เด็กเสียเวลาและโอกาส

3. ระดับสติปัญญาในการเรียนรู้

4. การสนับสนุนจากครอบครัว

☹ **ทำไมเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักเขียนคำสลับ
ไปมาในการเขียนประโยคในภาษาไทย**

😊 เพราะเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักมีภาษามือประกอบการสื่อสาร เพื่อช่วยให้ผู้อื่นเข้าใจสิ่งที่ตนสื่อออกไป ซึ่งภาษามือจะมีโครงสร้างทางภาษาต่างจากโครงสร้างทางภาษาเขียนของภาษาไทย เช่น ในภาษาพูดและภาษาเขียนของภาษาไทยในประโยคว่า “ฉันไปเชียงใหม่” นั้น ในภาษามือจะเริ่มที่ท่ามือของจังหวัดเชียงใหม่ก่อน แล้วตามด้วยท่าทาง “ฉันไป” เวลาเรียงเป็นภาษาพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จึงเป็นประโยคว่า “เชียงใหม่ฉันไป” สาเหตุนี้จึงทำให้คนทั่วไปมองดูว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินพูดผิด หลักภาษาไทย พูดสลับไปมา วิธีแก้ไข คือ ให้เขารู้ว่าในภาษามือท่าท่า เชียงใหม่ ฉันไป ก็จริงแต่เวลาเขียนเป็นภาษาไทย ต้องเปลี่ยนโครงสร้างการเรียงประโยคใหม่เป็น ฉันไปเชียงใหม่ คล้ายกับการสอนโครงสร้างของภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่มีความต่างกันในการเขียนประโยคเช่นเดียวกัน

☹ **ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรมี
คุณสมบัติพิเศษอย่างไร จึงจะส่งผลที่ดีต่อการเรียนรู้ของ
นักเรียน**

😊 คุณสมบัติเหล่านี้ ได้แก่

1. มีความอดทน

2. มีความรู้ความสามารถในการสอน
3. รู้จักเด็ก รู้ลักษณะความบกพร่องของเด็ก
4. ยินดีและเต็มใจที่จะอยู่ร่วมกับเด็ก เพื่อพัฒนาเด็ก
5. มีใจรักเมตตาต่อเด็ก
6. ชื่นชมกับความสามารถของเด็กที่มีอยู่ และสนับสนุนส่งเสริมความสามารถของเด็กให้บุคคลอื่นมีโอกาสดูชื่นชมในความสามารถ
7. พัฒนาศักยภาพเพื่อพัฒนาความรู้ที่ต้องนำมาใช้เกี่ยวข้องกับเด็ก ได้แก่ การศึกษาวิธีสอน สื่ออุปกรณ์ ฯลฯ ที่ควรนำมาใช้กับเด็ก
8. มีเวลาให้กับเด็ก

☹ **มีเทคนิควิธีการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอย่างไร จึงจะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างรวดเร็ว**

😊 จะใช้เทคนิควิธีการใดขึ้นกับสถานการณ์ และวัตถุประสงค์ที่จะให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในเรื่องใด เทคนิคโดยทั่วไปในระหว่างดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอน อาจปฏิบัติโดยเทคนิควิธีการดังนี้

1. ครูสรุปประเด็นสำคัญของเนื้อหา ด้วยการเขียนข้อความสั้น ๆ ลงบนกระดานหรือกระดาน เพื่อเสริมการพูดบรรยายให้เด็กฟัง ซึ่งจะช่วยให้เด็กสนใจในสิ่งที่ได้ยินได้ฟังมา/หรือใช้วิธีแจกเอกสารประกอบการสอน
2. ให้เด็กมองเห็นคำครูในขณะที่ครูอธิบาย
3. ใช้สีหน้าท่าทางในการอธิบายสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสื่อสาร
4. ถามตอบหรือใช้วิธีตรวจสอบที่ทำให้รู้ว่าเด็กเข้าใจเนื้อหาที่เรียนหรือไม่

5. พิจารณาจากหลังของครูผู้สอนหรือผู้พูดบรรยายอื่นที่กำลังพูดให้เด็กฟังว่าไม่มีดหรือสว่างเกินไป จนเป็นปัญหาต่อการมองผู้พูดบรรยาย เช่น ไม่ยินพูดที่ประตูหรือหน้าต่าง เพราะแสงจะเข้าตาเด็กเวลามองผู้พูด

☹ **บุคคลที่ไม่มีความรู้ด้านภาษามือมากพอที่จะสอนเด็ก และมีความประสงค์จะเข้ารับการอบรมด้านภาษามือเพิ่มเติม จะต้องดำเนินการอย่างไร**

😊 ติดต่อเพื่อสมัครเรียนที่วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล จังหวัดนครปฐมและที่โรงเรียนโสตศึกษาต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียนเศรษฐเสถียร (โทรศัพท์) 0-2241-4955, 0-2241-4738 โรงเรียนโสตศึกษา ห่มหมากเมฆ กรุงเทพฯ (โทรศัพท์) 0-2286-0733 ซึ่งมักจะเปิดสอนหรืออบรมสำหรับบุคคลทั่วไปเป็นระยะ

☹ **ปัจจัยสำคัญอะไรบ้างที่มีผลต่อการเรียนรวมของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน**

😊 ปัจจัยเหล่านั้น ได้แก่

1. ปัจจัยภายนอก ได้แก่

1.1 ความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กเชิงการสนทนา การอ่าน การเขียน การสะกดคำ เป็นต้น

1.2 ความร่วมมือของผู้ปกครองกับครูประจำชั้นและทางโรงเรียนในการติดตามผล และพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก

2. ปัจจัยภายใน ได้แก่

2.1 วุฒิภาวะทางอารมณ์ของเด็ก

2.2 ความตั้งใจ เอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน มีการติดตามผลการเรียนที่สม่ำเสมอ

2.3 สถิติปัญญา จลาค หรือระดับใกล้เคียงกับนักเรียนปกติทั่วไป สามารถปรับตัว และแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่

☹ **เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ควรมีคุณสมบัติอย่างไร จึงจะสามารถเรียนรวมในห้องเรียนปกติได้ดี**

😊 รู้จักตนเอง ยอมรับในสิ่งผิดปกติของตน

- เชื่อมั่นในความสามารถของตน

- ขยัน อดทน ขวนขวายหาความรู้อยู่เสมอ

- อารมณ์ดี ร่าเริงแจ่มใส

- จลาค ปรับตัวเข้ากับสังคมเพื่อนฝูงได้ แก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี

- มีมนุษยสัมพันธ์ดี

☹ **การที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเข้าเรียนรวมในโรงเรียนปกติ ส่งผลที่ดีต่อเด็กอย่างไรบ้าง**

😊 เด็กเกิดการเรียนรู้ในสภาพจริง ซึ่งเด็กต้องพบในชีวิตประจำวัน ตลอดทั้งชีวิตการที่เด็กได้มีโอกาสเรียนรวมในสภาพเรียนรวมกับเด็กปกติ โดยมีครูคอยดูแลให้คำแนะนำนั้น ทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในการแยกแยะสิ่งต่าง ๆ รู้ถูก รู้ผิด รู้การปฏิบัติงานที่ถูกต้อง สะสมประสบการณ์ที่สามารถนำมาใช้เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ โดยไม่เกิดความวิตกกังวลในการปรับตัวหรือขาดความเชื่อมั่นในการสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ ที่มักเกิดกับเด็กที่อยู่ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะ

เมื่อต้องมาเข้าสังคมร่วมกับบุคคลปกติหลังจากจบการศึกษาในโรงเรียนมีโอกาสสัมผัสกับสภาพความเป็นจริงของสังคมในโลกบุคคลปกติ

- ☹ **เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่เรียนรวมในชั้นเรียนปกติใช้หลักสูตรและวิธีสอนเหมือนหรือต่างกับเด็กปกติอย่างไรบ้าง**
- 😊 **ในโรงเรียนปกติที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมในโรงเรียนจะใช้หลักสูตรเดียวกับเด็กปกติแต่ใช้เทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็ก และอาจเปลี่ยนแปลงจุดประสงค์วิธีการประเมินผลบางอย่าง เช่น ให้อ่านหนังสือ เว้นวรรคตอน แทนการอ่านทำนองเสนาะ เคาะจังหวะแทนการร้องเพลง เป็นต้น**
- ☹ **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ผ่านมาในโรงเรียนปกติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านใดดีที่สุด**
- 😊 **เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นเดียวกับเด็กปกติ คือ มีความสูงต่ำตามระดับสติปัญญา ความสามารถ ความสนใจ เอาใจใส่ของนักเรียนแต่ละคน จากผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านมานั้น พอกล่าวได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถเรียนได้ดีในวิชาคิดคำนวณคณิตศาสตร์ ศิลปะ พลศึกษา คอมพิวเตอร์ สำหรับวิชาที่เป็นปัญหากับเด็กมากที่สุด คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และวิชาที่มีการเขียนบรรยายทุกวิชา**

- ☹️ **หลักการที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีความเหมือนหรือต่างกับเด็กปกติอย่างไร**
- 😊 ถ้าเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประเภทหูหนวกที่เรียนในโรงเรียนพิเศษเฉพาะทางจะมีหลักสูตรที่ต่างจากหลักสูตรของเด็กปกติ โดยอิงหลักสูตรปกติ มีการเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับเด็กสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนาเด็กได้ แต่ถ้าเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประเภทหูตึงที่เรียนร่วมในโรงเรียนปกติจะใช้หลักสูตรเช่นเดียวกับเด็กปกติ แต่มีการดัดแปลงเนื้อหาและการประเมินผลในบางจุด ตลอดจนการใช้เทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมตามสภาพของเด็ก
- ☹️ **วิชาใดที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสามารถเรียนรู้ได้ดี**
- 😊 คณิตศาสตร์ที่ไม่มีโจทย์ปัญหาซับซ้อนนัก จะเป็นวิชาที่เด็กเรียนได้ดีมาก คิดคำนวณได้ค่อนข้างรวดเร็วเป็นส่วนใหญ่ คอมพิวเตอร์ เป็นวิชาที่เด็กเรียนรู้ได้ดีเช่นเดียวกัน นอกจากนี้อีกหลายวิชา ถ้าไม่เกี่ยวกับการใช้คำพูดสนทนา การอ่าน เด็กจะสามารถเรียนรู้ได้เช่นเดียวกับการเรียนรู้ของเด็กปกติ สำหรับวิชาที่เด็กมักมีปัญหา คือวิชาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาทั้งหมด เช่น ภาษาไทย เป็นต้น
- ☹️ **จริงหรือไม่ที่กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มักขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าคิด ไม่กล้าทำ**
- 😊 จริงบ้าง แต่ไม่เสมอไป เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ขาดความมั่นใจในตนเองเป็นเพราะว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น ถ้ามองจากรูปร่างภายนอกจะเหมือนบุคคลปกติ

ทุกอย่าง เด็กจึงมักจัดกลุ่มตนเองเข้าอยู่ในกลุ่มของบุคคลปกติ แต่เมื่อออกเสียงพูดบุคคลอื่นจะสังเกตเห็น เด็กจึงพยายามไม่ออกเสียงพูดให้บุคคลที่ไม่คุ้นเคยได้ยิน บางครั้งจึงเหมือนกับว่าเด็กขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออก แต่เมื่อเด็กอยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกับตน เด็กจะพูดคุย แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ กับบุคคลที่คุ้นเคยดังเช่นบุคคลปกติทั่วไป

☹ **เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตัวเองทำอะไรเด็กจะมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น**

😊 สาเหตุมักเกิดจากเด็กไม่แน่ใจในสถานการณ์รอบตัวที่กำลังเกิดอะไรขึ้น และต่อไปจะเป็นสถานการณ์อย่างไร จึงไม่กล้าที่จะเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ทำให้ดูเหมือนผู้ที่ขาดความมั่นใจตนเอง การที่จะช่วยให้เด็กเกิดความมั่นใจในตัวเองเพิ่มขึ้น ต้องอาศัยกำลังใจผู้ที่อยู่รอบตัวเด็ก กล่าวคำชมเชยแก่เด็กอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเขาทำในสิ่งที่ถูกต้องหรือทำงานประสบความสำเร็จ สนับสนุนและเล่าถึงจุดเด่นของเด็กและบุคคลอื่นได้ทราบและชมเชย รับฟัง และให้คำแนะนำเมื่อเด็กมีปัญหา ควรจัดหาเพื่อนคู่หูให้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารให้กับเด็กหนึ่งคน เพื่อให้เด็กสามารถพูดคุยกปรึกษาเรื่องต่าง ๆ ลดความวิตกกังวล และคับข้องใจลงได้บ้าง มีความมั่นใจในการปฏิบัติของตนเองสูงขึ้น เชื่อมั่นในสิ่งที่ตนเองทำมากขึ้น หรือจัดการประสบการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กได้เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

☹️ **องค์ประกอบใดบ้างที่ช่วยให้การสอนพูดสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประสบความสำเร็จ**

😊 ความร่วมมือจากเด็กเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด บุคคลที่อยู่รอบตัวของเด็กที่มีส่วนช่วยกระตุ้นให้เด็กพยายามใช้ภาษาพูดอย่างไม่กังวลใจ กระตุ้นให้เด็กพูด ให้กำลังใจ และสนับสนุนให้เด็กพูด สอนพูด ในขณะที่เด็กอารมณ์ดี พร้อมทั้งจะรับการเรียนรู้ ไม่ดูว่าเด็กเมื่อเด็กพูดผิดหรือให้เด็กพูดใหม่ ๆ จนเด็กรู้สึกว่าได้แรงและรู้สึกเหนื่อยหน่ายต่อการออกเสียงพูด

กล่าวโดยสรุป

องค์ประกอบที่เป็นส่วนให้การพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินประสบความสำเร็จ ได้แก่

1. ตัวเด็ก ขึ้นอยู่กับระดับการได้ยิน สติปัญญา อารมณ์ จิตใจ สุขภาพ ร่างกาย และความร่วมมือของเด็ก
2. ครูผู้สอน มีเทคนิควิธีการที่ถูกต้อง
3. สิ่งแวดล้อม ได้แก่ เพื่อนในโรงเรียน สมาชิกภาคในครอบครัว ให้ความเป็นมิตร พูดคุยสนทนากับเด็ก ให้กำลังใจในการพูดอย่างสม่ำเสมอ

☹️ **มีอาชีพอะไรบ้างที่เหมาะสมกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน**

😊 อาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักเป็นอาชีพที่ไม่ต้องใช้การได้ยิน หรือการสนทนาเป็นหลัก จึงควรเป็นอาชีพที่ใช้ทักษะทางฝีมือ งานบริการ เช่น ตัดเสื้อ ทำผม งานช่าง งานบัญชี งานทะเบียน งานในสำนักงาน งานอิสระค้าขาย

งานคอมพิวเตอร์ เป็นงานที่น่าสนใจสำหรับบุคคลที่มีความ
บกพร่องทางการได้ยินและมีงานอีกมากมายที่บุคคลที่มีความ
บกพร่องทางการได้ยินสามารถทำได้ สิ่งสำคัญคือ ต้องมีความขยัน
ความอดทน รู้จักแก้ไขปัญหา และการปรับตัวเข้ากับการทำงาน
เช่นเดียวกับบุคคลปกติทั่วไป

- ☹ **ตัวอย่างใดครูผู้สอนจึงจะสื่อความหมายกับเด็กที่มีความ
บกพร่องทางการได้ยินได้ถูกต้อง โดยเฉพาะคำที่เป็น
นามธรรม**
- 😊 ปัญหาใหญ่ก็อยู่ที่คำที่เป็นนามธรรมทำอะไรที่จะสื่อสารได้ก็ต้อง
หาวิธีการสื่อสาร ก็คงต้องเรียนภาษา หรือไม่ก็สร้างพจนานุกรม
เราสอนเด็กปกติอย่างไรให้รู้ความหมายของคำที่เป็นนามธรรม
ก็สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินอย่างนั้น เพียงแต่
อธิบายเพิ่ม ใช้เวลามากขึ้นเท่านั้นเอง
- ☹ **สื่อที่ใช้ในการฝึกฟังเสียงสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยินมีอะไรบ้าง**
- 😊 มีมากมาย หลักใหญ่ก็คือ ดูเด็กแต่ละประเภทว่ามีจุดอ่อนตรงไหน
เราจะเสริมจุดอ่อนตรงนั้น มีจุดแข็งตรงไหนก็เสริมจุดแข็งตรงนั้น
แก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็ง เพราะฉะนั้นเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางการได้ยิน จุดอ่อนของเขาคือ เรื่อง การฟัง เพราะฉะนั้นสื่อ
ทางด้านการฟังก็ต้องเป็นพวกฝึกฟังเสียง เสียงใกล้เคียง เสียงทุกชนิด
จัดให้เป็นระเบียบก่อน

☹️ องค์ประกอบใดที่ทำให้การดำเนินชีวิตของบุคคลที่บกพร่องทางการได้ยินประสบความสำเร็จ

😊 องค์ประกอบที่ทำให้การดำเนินชีวิตของบุคคลที่บกพร่องทางการได้ยินประสบความสำเร็จ ได้แก่

1. ตัวเด็ก

มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชยัน อดทน รู้จักตนเอง มั่นใจ และรู้จักปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น

2. ผู้ปกครอง บิดา มารดา

มีความเชื่อมั่นในตัวเด็ก คอยให้กำลังใจ แนะนำ

3. สภาพแวดล้อม

เพื่อนในโรงเรียน เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง มีความเป็นกันเอง กับเด็ก เชื่อในความสามารถของเด็ก ปฏิบัติกับเด็กเช่นเดียวกับ ปฏิบัติกับบุคคลปกติโดยทั่วไป

☹️ การสอนภาษาพูดแก่เด็กหูตึงมีหลักการสอนอย่างไร

😊 หลักการสอนภาษาพูดแก่เด็กหูตึงมีดังนี้

1. คำพูดที่จะใช้สอนเด็กต้องเลือกคำที่เด็กมีโอกาสใช้พูดคุย ในชีวิตประจำวันได้บ่อย หรือคำที่เด็กสนใจ

2. สอนให้เด็กรู้จักฟังเมื่อคนอื่นพูดและเมื่อเขาพูดคนอื่นจะฟัง

3. สอนให้เด็กดูปากหรือการเคลื่อนไหวอวัยวะที่ใช้ในการพูด (ริมฝีปาก ฟัน และลิ้น) ของผู้พูด

4. สอนให้เด็กเข้าใจความหมายของคำพูดก่อนสอนให้เด็กพูด

5. สอนให้เด็กแสดงปฏิกิริยาตามคำบอกการกระทำหรือ คำสั่งและพูด หรือใช้คำสั่ง หรือคำขอ

6. สอนให้เด็กพูดหรือออกเสียงพูดคำที่เด็กเข้าใจความหมายแล้ว

7. แกไขการออกเสียงพูดของเด็กให้ชัดเจนเหมาะสมกับพัฒนาการออกเสียงตามอายุของเด็ก

8. สอนให้เด็กเข้าใจคำถาม ตอบคำถาม และใช้คำถาม

9. ฝึกให้เด็กฟังและใช้ภาษาพูดที่เด็กเข้าใจความหมายแล้วอย่างสม่ำเสมอ

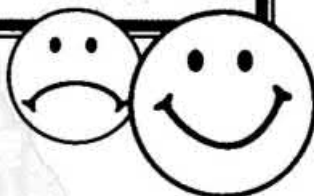
10. ชี้แนะผู้ปกครองของเด็กให้พูดคุยกับเด็กบ่อย ๆ โดยใช้คำที่เด็กเข้าใจความหมายแล้ว

11. ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เด็กใช้ภาษาพูดสื่อความเข้าใจกับคนอื่น

4

เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น

- ☹️ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นทำไมต้องเรียนรวมกับเด็กปกติ
- 😊 เพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นได้มีโอกาสเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับสังคม ดำเนินชีวิตเช่นคนทั่วไปในสังคม (Normalization) เพื่อสิทธิเท่าเทียมกันทางการศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 10 ทำให้สังคมได้เรียนรู้เข้าใจและยอมรับความสามารถของคนตาบอด ทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นได้เรียนใกล้บ้านอยู่กับครอบครัว และลดงบประมาณในการตั้งโรงเรียนเฉพาะทาง

- ☹️ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะเรียนในชั้นเรียนปกติได้หรือ
- 😊 ได้ เพราะเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นใช้ประสาทสัมผัสที่เหลืออยู่ในการรับรู้ เพื่อเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เช่น ประสาทสัมผัสในการฟัง การรับรส กลิ่น และผิวสัมผัสที่ใช่มือ ที่สำคัญคือเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นสามารถสื่อสารพูดคุยได้เช่นคนทั่วไป
- ☹️ การเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะเป็นอย่างไร
- 😊 ส่วนใหญ่ครูจะบรรยาย อธิบาย ประกอบสื่อการสอน ถ้าเรื่องใดปฏิบัติจริงได้ หรือมีส่วนร่วมก็ควรให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นทำ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นสามารถจดบันทึกตอบคำถามในห้อง ทำงานกลุ่ม ทำการบ้านส่งครูได้ โดยฝึกให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นใช้พิมพ์ดีดทั่วไปที่ใช้การพิมพ์สัมผัส
- ☹️ ครูที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นในชั้นเรียนปกติจะต้องทำอะไรบ้าง
- 😊 จะต้องสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นเหมือนกับเด็กอื่น ๆ ให้ความช่วยเหลือในเรื่อง สื่อ อุปกรณ์ และการสอนทักษะพิเศษ เช่น การอ่าน-เขียนอักษรเบรลล์ การเดินทางด้วยไม้เท้า ทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน รวมทั้งการดูแลสิ่งอำนวยความสะดวกเท่าที่จำเป็น

☹ **มีใครที่จะช่วยครูที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น
ในชั้นเรียนปกติได้บ้าง**

😊 บุคคลรอบข้างทั้งหมด บุคคลที่สนใจและมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษา
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เช่น นักเรียนในชั้นเรียน
ของครูเอง เพื่อนครูด้วยกัน ผู้ปกครอง อาสาสมัคร นักศึกษาฝึกสอน
คณกานการโรง และยาม ฯลฯ โดยเพื่อนนักเรียนจะช่วยเรื่องการเรียนรู้
ในห้อง เพื่อนครูจะช่วยประสานให้ความร่วมมือในเรื่องต่าง ๆ ให้
ข้อมูลเรื่อง การเรียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ผู้ปกครอง
อาสาสมัคร นักศึกษาฝึกสอน ช่วยผลิตสื่อ อ่านข้อสอบ แปลงาน
ของเด็ก โดยเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นอ่านจากอักษรเบรลล์
แล้วผู้ช่วยเหลือเขียนเป็นอักษรปกติเพื่อส่งงานครู ในขณะที่เด็ก
ที่มีความบกพร่องทางการเห็นยังพิมพ์ดีดไม่ได้ หรือช่วยเด็กที่มี
ความบกพร่องทางการเห็นในการอ่านเอกสารประกอบการเรียน
ลงในแถบบันทึกเสียง ฯลฯ คณกาน การโรง และยามช่วยดูแล
การเข้า-ออก และการพลัดหลงในโรงเรียน

☹ **ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนการเรียนของเด็กที่มีความ
บกพร่องทางการเห็นในชั้นเรียนปกติอย่างไร**

😊 ผู้บริหารควรยอมรับให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นเข้าเรียน
ในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ สนับสนุนด้านงบประมาณ สร้างขวัญ
และกำลังใจให้แก่ครูที่สอนเด็กเหล่านี้ สนับสนุนให้เด็กที่มี
ความบกพร่องทางการเห็นได้ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน
มิใช่ส่วนเกินของโรงเรียน และให้ตระหนักว่าการศึกษามีคุณค่า
และมีความสำคัญต่อเด็กทุกคน

☹ **เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นแตกต่างจากเด็กอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร**

😊 โดยภาพรวมแล้วเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นแทบจะไม่มี ความแตกต่างจากเด็กอื่น ๆ เลย เขามีความต้องการและมีความรู้สึกเช่นเดียวกับเด็กทั่วไป เขาต้องการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ต้องการมีเพื่อน ต้องการการยอมรับ มีการเงินอายุ กลัว ฯลฯ ดังนั้น ถ้าครูที่สอนพยายามมองจุดที่เหมือนกันของเด็กทั่วไปกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น การยอมรับในตัวเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะมีมากขึ้น แต่ถ้าครูพยายามเปรียบเทียบ ความแตกต่างมากเท่าไร การยอมรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นก็จะมีน้อยลง

☹ **ควรใช้คำพูดกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นอย่างไร**

😊 ใช้เช่นเดียวกับเด็กทั่วไป แต่ต้องระลึกละเอียดว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะรับรู้จากคำพูด ซึ่งควรหลีกเลี่ยงคำพูดที่ต้องอาศัยการเห็นร่วมด้วย ซึ่งต้องเพิ่มความชัดเจนในเรื่องทิศทาง

☹ **เมื่อเด็กในชั้นเรียนหัวเราะเยาะหรือล้อเลียนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ครูควรทำอย่างไร**

😊 ควรป้องกันมิให้เหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้น โดยแนะนำเด็กทั่วไปให้รู้จักเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นและข้อจำกัดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นก่อน บอกจุดเด่นและความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่เด็กทั่วไปยอมรับ แนะนำให้เด็กทั่วไปเข้าใจถึงการอยู่ร่วมกัน การเอื้ออาหารและการมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

☹️ **ควรแนะนำเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นในการเดินไปยังที่ต่าง ๆ โดยไม่เป็นอันตรายแก่ตนเองได้อย่างไร**

😊 **เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นมักจะใช้ไม้เท้าเดินไปในที่ต่าง ๆ ที่ตนยังไม่คุ้นเคย แต่ถ้าพบว่าจะเกิดอันตรายก็ควรบอกให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นหยุดและเปลี่ยนทิศทางโดยยึดตัวเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นเป็นหลัก โดยทั่วไปก่อนที่จะเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะเข้าเรียนในโรงเรียนในจะต้องมีการแนะนำและฝึกเดินไม้เท้าในโรงเรียนให้คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม**

☹️ **เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะเรียนอ่าน-เขียนได้อย่างไร**

😊 **การเรียนอ่าน-เขียนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นขึ้นอยู่กับสภาพการมองเห็นของเด็ก ถ้าเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นก็ใช้อักษรเบรลล์ที่เป็นระบบจุดนูนที่เด็กจะอ่านด้วยการสัมผัส ถ้าเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นไม่เคยเรียนอักษรเบรลล์มาเลยครูจะต้องมีความรู้ในการสอนอ่าน-เขียนอักษรเบรลล์ สำหรับเด็กที่มีการเห็นเลือนลาง อาจใช้อักษรทั่วไปแล้วใช้เส้นสีเขียวหรือใช้อักษรทั่วไปที่มีขนาดตัวโตกว่าปกติ และคอมพิวเตอร์ที่ขยายตัวอักษรเท่าปกติได้**

☹️ **ครูจะตรวจการบ้านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นได้อย่างไร ครูต้องเรียนอักษรเบรลล์หรือไม่**

😊 **ถ้าครูยังไม่มีความสามารถในการอ่านอักษรเบรลล์ก็ให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นอ่านการบ้านให้ครูฟัง หรือฝึกให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นทำการบ้านด้วยพิมพ์ดีดสัมผัส**

การเรียนรู้อักษรเบรลล์ของครูเป็นความรู้ความสามารถพิเศษที่ครูสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นพึงมี โดยเฉพาะครูที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นในระดับประถมที่ต้องเริ่มต้นทุกอย่างให้แก่เด็กและถ้าไม่มีครูสอนเสริมวิชาการ (Resource Teacher) ช่วยก็มีความจำเป็นที่ครูจะต้องเรียนรู้อักษรเบรลล์ด้วย

- ☹️ **ครูจะทักทายเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นอย่างไรหรือทำอะไรให้เขารู้ว่าครูกำลังพูดกับเขา**
- 😊 **ควรเรียกชื่อเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นก่อนแล้วกล่าวคำทักทาย หรือตรงเข้าไปหาเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ใช้มือจับที่ศอกหรือไหล่แล้วพูดคุยกับเด็ก ไม่ควรทักทายโดยการให้เด็กคาดเดาจากเสียงของท่านว่าท่านเป็นใคร**
- ☹️ **จะอย่างไรให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นทราบว่าครูเขียนอะไรบนกระดาน**
- 😊 **ขณะที่ครูเขียนไปก็อ่านออกเสียงดัง ๆ ให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นได้ยินด้วย หรือมอบหมายให้เด็กที่นั่งเรียนคู่กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นเป็นผู้อ่านสิ่งต่าง ๆ ที่ครูเขียนบนกระดาน ถ้าเป็นเด็กที่เห็นเลือนลางควรนั่งใกล้กระดานคำ นอกจากนั้นใช้เครื่องช่วยขยายภาพกล้องส่องทางไกล**
- ☹️ **ภาวะตาบอดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะติดต่อไปสู่เด็กอื่นหรือไม่**
- 😊 **ไม่ เพราะตาบอดเป็นภาวะการทำหน้าที่ของดวงตาสูญเสียไปแล้ว โดยการสูญเสียมักเกิดจากโรคที่ไม่ติดต่อ หรือถ้าเกิดจากโรคติดต่อได้บ้างก็อยู่ในภาวะที่ได้รับการรักษาจนไม่ได้อยู่ในภาวะที่ติดต่อแล้ว**

☹️ **จริงหรือไม่ที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีสัมผัสพิเศษ และมีสัมผัสอื่น ๆ ดีกว่าคนทั่วไป**

😊 **ไม่จริงเลย** เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นไม่มีสัมผัสพิเศษ หรือสัมผัสอื่น ๆ ดีกว่าคนทั่วไป เช่น การได้ยิน ด้วยความจำเป็น ตามธรรมชาติที่ต้องใช้การฟังมาก ดังนั้นการฝึกฝนการฟังจึงเกิด เป็นทักษะ มิได้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ ถ้าคนทั่วไปฝึกฝนการฟังให้ดี ก็จะเกิดทักษะเช่นกัน

☹️ **ระหว่างเวลาพักควรหากิจกรรมใดให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นทำ**

😊 **เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นควรได้รับการสนับสนุนให้เล่น กับเด็กอื่นเพื่อพัฒนาการทางร่างกายและสังคม โดยพิจารณาว่า กิจกรรมต่าง ๆ นั้นไม่เป็นอันตรายต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น หรือมีสิ่งป้องกันอันตรายไหม หรือส่งเสริมให้ใช้เวลาว่าง ในกิจกรรมเสริมวิชาการต่าง ๆ เช่น เข้าห้องสมุดโดยมีมุมหนังสือ เบรลล์อยู่ในห้องสมุดโรงเรียน กิจกรรมสันทนาการ เช่น การร้องเพลง เล่นดนตรี การแสดง การเล่นเกม ฯลฯ**

☹️ **การสอบและให้คะแนนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ควรใช้มาตรฐานใด**

😊 **ใช้มาตรฐานเดียวกันกับเด็กทั่วไป โดยใช้ข้อสอบฉบับเดียวกัน แต่พิมพ์เป็นอักษรเบรลล์หรืออักษรตัวโต หรืออ่านให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นฟัง แต่ถ้าให้เด็กอ่านอักษรเบรลล์ หรืออักษรตัวโต เด็กจะต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นจากเด็กทั่วไปเล็กน้อย โดยมีมาตรฐานการเพิ่มเวลาดังนี้คือ ถ้าข้อสอบกำหนดเวลาให้ทำ 1 ชั่วโมง จะเพิ่มเวลาให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น 20 นาที**

☹ **ควรมีกฎพิเศษหรือข้อยกเว้นให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่เรียนรวมหรือไม่**

😊 เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นควรรักษาระเบียบต่าง ๆ เช่นเดียวกับเด็กอื่น ๆ เมื่อทำผิดก็ควรได้รับการลงโทษเช่นเดียวกัน ไม่ควรมีกฎหรือคะแนนพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ควรชี้แจงให้เด็กทั่วไปเข้าใจการลงโทษเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เพราะบางครั้งเด็กทั่วไปรู้สึกว่าคุณไม่เมตตาต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ไม่ควรชมเชยสิ่งที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นทำได้อยู่แล้วเป็นสิ่งที่เห็นว่าเด็กอื่น เช่น การอ่าน เขียนอักษรเบรลล์ได้

☹ **เด็กที่เห็นเลือนลางควรจัดที่นั่งให้อย่างไร และควรใช้สายตาที่เหลืออยู่หรือไม่**

😊 การจัดที่นั่งในห้องเรียนขึ้นอยู่กับระดับการเห็นของเด็ก ควรสอบถามจากตัวเด็กเอง โดยทั่วไปเด็กควรนั่งข้างหน้าแต่ไม่ใกล้หรือติดหน้าต่าง เพื่อเห็นกระดานได้ชัดและเห็นการสาธิตต่าง ๆ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาระดับแสงบางคนต้องการแสงสว่างมาก บางคนมีความไวต่อแสงมาก ก็ควรนั่งข้างหน้าแต่ไม่ใกล้หน้าต่าง และเป็นการเข้าใจผิดว่า ถ้าเด็กใช้สายตาที่เหลืออยู่มองสิ่งต่าง ๆ จะทำให้สายตาเสื่อมลง ไม่เป็นความจริง เพราะเด็กควรได้ใช้สายตาที่เหลืออยู่ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด แต่ต้องรู้จักพักสายตาเมื่อเมื่อย เพราะการใช้สายต่ายังทำให้สมองส่วนรับรู้ภาพและแปลภาพทำงานพร้อมกับสายตาที่ใช้ด้วยดังนั้นการที่เด็กที่เห็นเลือนลางถือหนังสือใกล้ตาหรือก้มลงอ่านหนังสือเป็นเรื่องปกติ

ไม่ควรห้ามหรือตำหนิเด็ก แต่สิ่งที่ไม่ควรทำอย่างยิ่งคือ การให้เด็กที่เห็นเลือนลางพยายามอ่านอักษรเบรลล์ด้วยตา

☹ **เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีทักษะในการเรียนรู้ด้านใดเร็วที่สุด และประสาทส่วนใดควรได้รับการพัฒนาและดูแลรักษามากที่สุด**

😊 เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีทักษะในการเรียนรู้ด้วยการฟังได้เร็วที่สุดและรองลง คือ การสัมผัสด้วยมือ ดังนั้นวิชาที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟังเด็กจะทำได้ดี เช่น ดนตรีภาษา อย่างไรก็ตามประสาทสัมผัสที่เหลือควรได้รับการพัฒนาเช่นเดียวกับเด็กทั่วไปจะเน้นมากก็เป็นการฟังและการสัมผัสด้วยมือ

☹ **ควรมีเทคนิคการสอนวิชาต่าง ๆ ให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นได้อย่างไร**

😊 โดยทั่วไปการสอนวิชาพื้นฐานก็ใช้เทคนิคเดียวกับเด็กทั่วไป เพียงแต่จัดหาสื่อเฉพาะให้ เช่น สื่อภาพนูนที่สามารถใช้ประกอบการเรียนได้ทุกวิชา สื่อคณิตศาสตร์ ส่วนวิชาที่ต้องใช้เทคนิคการสอนเฉพาะ เช่น วิชาพละ วิชางานบ้าน วิชานาฏศิลป์ วิชาศิลปะ ที่ต้องปรับเทคนิคการสอนโดยใช้วิธีวิเคราะห์งาน ให้เลียนแบบจากการสัมผัส ให้เรียนจากตัวอย่างที่ทำไว้แต่ละขั้นตอนจนสำเร็จรูปหรือและดัดแปลงสื่อให้เหมาะสม เช่น การตีปิงปองลูกเลียดใส่กรวดในลูกปิงปองให้เกิดเสียงดัง

- ☹️ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นต้องการความช่วยเหลือทางด้านใดมากที่สุด
- 😊 การช่วยเหลือแรก คือ การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและปรับตัวทางสังคม
- ☹️ ควรให้ความสำคัญและดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นในด้านใดมาก
- 😊 ดูแลด้านความปลอดภัย การให้ความรัก และความอบอุ่นแก่เด็ก ด้วยการพูดคุย การสัมผัสด้วยเจตนาดี เพราะเด็กไม่สามารถสังเกตสายตาที่เมตตาของครูหรือนักเรียนที่เป็นมิตรของผู้คนได้
- ☹️ ความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยเท่าไร
- 😊 อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยปานกลาง
- ☹️ มีสื่ออุปกรณ์ที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นสามารถเรียนนอกเวลาหรือไม่
- 😊 มี เช่น พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ สื่อภาพนูนประกอบคำบรรยาย วิดีทัศน์ แถบบันทึกเรื่องต่าง ๆ หนังสือเสียง (Talking Book) คือ การบันทึกเนื้อหาของหนังสือทั้งหมดลงในแถบบันทึกเสียง หรือ CD หรือแผ่นบันทึกข้อมูล
- ☹️ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นที่เรียนตามหลักสูตรของกรมวิชาการแล้ว มีการสอนวิชาอื่นนอกหลักสูตรหรือไม่
- 😊 มี คือ การสอนการเรียนรู้สภาพแวดล้อมและการเดินทางของคนตาบอด (Orientation and Mobility-O+M) การสอนทักษะ

ในการดำรงชีวิตประจำวัน (Activities of Daily Living-ADL)
การสอนอ่าน-เขียนอักษรเบรลล์การฟื้นฟูสำหรับเด็กที่เห็นเลือนลาง

- ☹ **เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาเช่นเดียวกับเด็กปกติหรือไม่**
- 😊 **เช่นเดียวกัน แต่การมองไม่เห็นทำให้ขาดสิ่งเร้าใจให้อยากเรียนรู้ตลอดจนขาดการรับรู้ข้อมูลรายละเอียดจากภาพ ทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นต้องใช้เวลาในการเรียนรู้มากกว่าเด็กปกติ ทำให้เสมือนมี I.Q. ต่ำกว่าเด็กปกติ**
- ☹ **เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นมีการเรียนแบบแบ่งกลุ่มทำงานและมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นของตนเองหรือไม่**
- 😊 **มี และการทำงานกลุ่มนั้นต้องกำหนดหน้าที่ที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นสามารถทำได้ การแสดงความคิดเห็นเป็นสิ่งที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นทำได้**
- ☹ **สังคมควรให้โอกาสทางการศึกษาแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นหรือไม่**
- 😊 **ควรให้อย่างยิ่ง เพราะเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นก็เหมือนเด็กทั่วไปเป็นคนไทยคนหนึ่งที่มีสิทธิ์จะได้รับการศึกษาภาคบังคับตามรัฐธรรมนูญ และเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นส่วนมากมีสติปัญญาปกติ จึงสามารถเรียนรู้ได้เช่นเดียวกับเด็กทั่วไป**

☹ **ควรมีสื่อที่ผลิตขึ้นสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น โดยเฉพาะหรือไม่**

😊 **ควร** เพราะการรับรู้ที่แตกต่างกัน จึงควรผลิตสื่อให้เหมาะสมกับการรับรู้ของเด็ก

☹ **การคัดแยกเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นเพื่ออะไร มีวิธีการคัดแยกอย่างไร**

😊 เพื่อทราบถึงข้อบกพร่องทางการเห็นที่แตกต่างกัน อันจะนำมาซึ่งใช้สื่อการสอน และการช่วยเหลือที่แตกต่างกัน

การคัดแยกโดยการทดสอบสภาพการเห็นมีวิธีต่าง ๆ ดังนี้

1. สังเกตจากพฤติกรรมสำหรับเด็กเล็ก เช่น เดินชน มองสิ่งของ ชิดใกล้

2. การวัดสายตาสำหรับเด็กโตที่สื่อสารได้ โดยใช้ Snellen Chart การวัดสายตาด้วยการนับนิ้ว การวัดสายตาจากการดูแสงไฟ

3. การตรวจอย่างละเอียดจากจักษุแพทย์

☹ **เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นข้างเดียวถือว่าตาบอดหรือไม่**

😊 ไม่ เพราะตาข้างที่ใช้ได้ยังปกติอยู่ซึ่งตาข้างเดียวนี้จะทำให้การเห็นและการดำรงชีวิตทั่วไปได้เท่ากับคนปกติ โดยมีข้อจำกัดในบางอาชีพ และบางกิจกรรมความเข้าใจที่ว่า การตาบอดข้างเดียวจะทำให้การเห็นลดลง 50% เป็นการเข้าใจที่ผิด

☹️ สายตาสั้นเมื่ออายุน้อย เมื่ออายุมากจะเกิดสายตาสั้นสูงอายุ (ซึ่งคนทั่วไปเรียกว่าสายตาวาย) ทำให้ไม่ต้องใส่แว่นอีกต่อไป ใช่หรือไม่

😊 ไม่ใช่ สายตาสั้นเวลามองไกลยังต้องใส่แว่นช่วยอยู่ ไม่ว่าอายุน้อย หรือมาก

☹️ ต้อกระจก ถ้าไม่ทำการรักษาจะเป็นอย่างไร

😊 ส่วนใหญ่ตาจะมัวลงช้า ๆ จนบอด อยู่ในข่ายตาบอดโดยไม่เจ็บ ไม่ปวด ถ้าได้รับการผ่าตัดก็จะหาย แต่ถ้าปล่อยไว้บางรายอาจมี โรคแทรกซ้อนเป็นต้อหินม่านตาอักเสบทำให้มีการอักเสบ ปวด ในที่สุดอาจตาบอดโดยไม่มีทางแก้ไข เพราะฉะนั้นควรพิจารณา รับการผ่าตัดเมื่อถึงเวลาอันสมควร เพื่อมีโอกาสเห็นชัดขึ้น

☹️ การสื่อความหมายกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น และเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะทำอย่างไร

😊 ต้องสื่อสารให้เหมาะสมกับระดับการเห็นและการได้ยิน โดยใช้วิธีดังนี้

- ภาษามือ (Sign Language) การสะกดนิ้วมือ (Finger Spelling)
- การสัมผัส การใช้วัตถุสิ่งของ การใช้ภาพที่เป็นสัญลักษณ์

(Tactial/Object/Picture Symbol)

- อักษรเบรลล์หรืออักษรปกติตัวโต (Braille of Large Print)

☹️ เด็กที่เห็นเลือนลางไม่ชอบใส่แว่นตาเพราะเหตุใด จะแก้ไข อย่างไร

😊 การที่เด็กไม่ชอบใส่แว่นตาเนื่องจากสาเหตุต่าง ๆ และวิธีการแก้ไข ดังนี้

1. ขนาดและกำลังของแว่นไม่ถูกต้องหรือไม่เท่ากับตา แก้ไขโดยการวัดสายตากับผู้เชี่ยวชาญ

2. ใช้แว่นไม่ถูกวิธี เช่น แว่นบางอันใช้ได้เฉพาะระยะใกล้ หากเด็กมาใช้ดูระยะไกลก็จะไม่เห็น เด็กก็จะไม่ใช้วิธีแก้ไข คือให้ทราบถึงวิธีใช้

3. ไม่คุ้นเคยหรือไม่ชินกับการใส่แว่น วิธีแก้ไขควรใช้แรงเสริม

4. เด็กไม่เห็นประโยชน์และผลดีจากการใช้แว่น แว่นตา นอกจากจะช่วยให้เด็กเห็นดีขึ้น ในบางคนอาจเป็นประโยชน์ช่วยให้การพัฒนาทางสายตาเป็นไปด้วยดี แต่ถ้าไม่ใส่แว่นการพัฒนาทางสายตาจะเป็นไปไม่ดีเท่าที่ควร

☹ **ครูที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นจะเรียนรู้อักษรเบรลล์ได้อย่างไร**

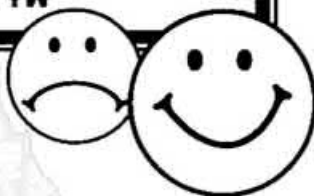
😊 จากตำรา จากผู้รู้ที่โรงเรียนสอนคนตาบอด ศูนย์การศึกษาพิเศษ หรือจัดอบรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

☹ **การวัดการมองเห็นด้วยการนับนิ้ว ควรยืนห่างจากเด็กอย่างไร**

😊 ควรยืนห่างจากเด็ก 3 ฟุต และถ้ายังไม่เห็นเลื่อนมาเป็น 2 ฟุต ถ้ายังไม่เห็นให้ใช้การโบกมือ

5

เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือสุขภาพ

☹️ เด็กสมองพิการคืออะไร

😊 “เด็กสมองพิการ” หรือ “อัมพาตทางสมอง” หรือที่เราเรียกว่า “ซี.พี.” (Cerebral Palsy = C.P.) เด็กสมองพิการ คือ เด็กที่มีความผิดปกติของสมองส่วนที่ใช้ควบคุมกล้ามเนื้อส่วนใดส่วนหนึ่ง บกพร่อง หรือสูญเสีย ทำให้มีปัญหาในการเคลื่อนไหว ซึ่งแต่ละคนจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น กล้ามเนื้ออ่อนแรง เกร็ง งุ่มง่าม เคลื่อนไหวช้า ทรงตัวได้ไม่ดี

☹️ **ลักษณะของเด็กสมองพิการเป็นอย่างไรบ้าง**

😊 เด็กสมองพิการ มีหลายชนิด แต่ส่วนใหญ่ในช่วงวัยทารกจะอ่อนปวกเปียกและจะค่อย ๆ เกร็งมากขึ้นทีละน้อย ลักษณะที่เห็นได้ชัดเจนของเด็กสมองพิการ ได้แก่

- ❖ กล้ามเนื้อหดตัว เกร็ง (Spastic) เป็นลักษณะความผิดปกติของการควบคุมการเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวช้า แข็งก้าง และมีอาการเกร็ง กลุ่มนี้พบมากที่สุด

- ❖ กล้ามเนื้อควบคุมการเคลื่อนไหวไม่ได้ (Athetoid) แขน ขาไม่สัมพันธ์กัน หันออกไปตามทิศต่าง ๆ

- ❖ ในเด็กอายุก่อน 1 ขวบ เด็กจะอ่อนปวกเปียก และเมื่อโตขึ้นจะต้องสังเกตการเคลื่อนไหวที่ไม่สัมพันธ์

- ❖ เด็กจะมีปัญหาการควบคุมกล้ามเนื้อคอ ริมฝีปากในการเปล่งเสียง

- ❖ การทรงตัวไม่ดี (Ataxia) มีอาการสั่น เดินเซ ควบคุมการทรงตัวได้ไม่ดี เป็นชนิดที่พบน้อยที่สุด

- ❖ แบบผสม (Mixed) มีลักษณะร่วมกันตั้งแต่ 2 ชนิด เช่น มีอาการเกร็งร่วมกับมีการเคลื่อนไหวของแขน ขาไม่สัมพันธ์กัน หันไปคนละทิศ หรือมีอาการเกร็งและควบคุมการทรงตัวไม่ได้ มีอาการสั่น เดินเซ เป็นต้น

☹️ **เด็กสมองพิการมีสาเหตุจากอะไร**

😊 เกิดได้หลายสาเหตุ แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

- ❖ ระหว่างตั้งครรภ์

ได้แก่ แม่ติดเชื้อ หรือได้รับสารพิษ หรือได้รับอุบัติเหตุ

ขณะตั้งครรภ์ หรือได้รับการกระทบกระเทือน เลือดของแม่
กับเด็กไม่เข้ากัน แม่เป็นโรคเบาหวาน หรือครรภ์เป็นพิษ เป็นต้น

❖ ระหว่างคลอด

เช่น คลอดยาก ได้รับบาดเจ็บขณะคลอด ตีระชยุบ สมอ
ถูกทำลาย หรือเด็กที่คลอดมาไม่หายใจทันที สมอขาดออกซิเจน

❖ หลังคลอด

ตัวเขียว เด็กมีการติดเชื้อในช่วงสัปดาห์แรก มีไข้สูง ตัวเหลือง
ในช่วงสัปดาห์แรก น้ำหนักแรกคลอดน้อย หรือเกร็งมากขึ้น หรือ
สมอได้รับการกระทบกระเทือนจากอุบัติเหตุ หรือมีภาวะชักบ่อย ๆ
การขาดออกซิเจนจากการจมน้ำ หรือได้รับสารพิษต่าง ๆ

☹ **เด็กสมอพิการเป็นสติปัญญาอ่อนด้วยหรือไม่**

😊 เด็กสมอพิการส่วนมากไม่ใช่เด็กสติปัญญาอ่อน เพียงแต่มีข้อ
จำกัดด้านการเคลื่อนไหว เด็กสมอพิการสามารถเรียนรู้ หรือ
มีสติปัญญาปกติ แต่จะมีเด็กสมอพิการบางคนที่มีความ
บกพร่องทางสติปัญญาไปด้วย

☹ **ทำไมเด็กสมอพิการบางคนมีน้ำลายไหล พูดคำไม่ค่อยต่อเนื่อง
คล้ายติดอ่าง**

😊 เด็กสมอพิการบางคนอาจมีปัญหาเรื่องการพูดและการกลืน
เนื่องจากกล้ามเนื้อที่ใช้ในการพูด กลืน และหายใจ ทำงาน
ไม่ประสานกัน

☹ **เด็กสมองพิการบางคนหายใจดัง เป็นหอบหรือไม่**

😊 ไม่ใช่เป็นหอบ แต่อาจจะเป็นระบบหายใจดังผิดปกติตั้งแต่แรกเกิด และความไม่สัมพันธ์กันของอวัยวะในระบบทางเดินหายใจ หรืออาจเป็นเพราะเป็นหวัดคัดจมูก ถ้าหายใจแรงไม่สม่ำเสมอ มีเสมหะมาก หน้าอกหรือชายโครงบวม ควรจะไปหาหมอ

☹ **เด็กสมองพิการต้องการความช่วยเหลือในด้านใดบ้าง**

😊 สิ่งสำคัญของการช่วยเหลือเด็กสมองพิการ คือ ช่วยให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุดทั้งในด้านการช่วยเหลือในกิจวัตรประจำวัน เช่น การกิน การเข้าห้องน้ำ การแต่งตัว การฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่และย่อย เช่น การฝึกยืน เดิน การเคลื่อนไหว การจัดท่านั่ง การฝึกพูด การจัดสื่อ-อุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการที่เหมาะสมกับสภาพความพิการ ตลอดจนการฝึกการออกสู่สังคมเพื่อให้เด็กได้ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น กระตุ้นการเรียนรู้ต่าง ๆ และปรับตัวให้เข้ากับชุมชน สังคมได้อย่างมีความสุข

☹ **เด็กสมองพิการจะสามารถเรียนหนังสือได้หรือไม่**

😊 เด็กสมองพิการ มีระดับความพิการที่แตกต่างกัน บางคนเป็นไม่มาก ก็สามารถเรียนหนังสือได้ไม่แตกต่างจากผู้อื่น แต่ถ้าบางคนที่มีปัญหาทางการเคลื่อนไหวหรือเกร็งมาก หรือไม่สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวได้ ก็สามารถเรียนรู้ได้ดีเพียงแต่ต้องปรับกิจกรรม จัดสิ่งแวดล้อมความสะดวกที่สอดคล้องกับสภาพความพิการของเด็ก สมองพิการแต่ละคนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

☹ **ทำไมต้องให้การศึกษาแก่เด็กสมองพิการ เพราะเรียนแล้ว
เด็กก็เอาไปใช้ไม่ได้ ทำงานไม่ได้**

😊 เพราะเด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ไม่ว่าเด็กจะมีความพิการ
หรือไม่ก็ตาม และเป็นสิทธิของเด็กทุกคนที่จะต้องได้รับการศึกษา
อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะเด็กพิการยังต้องได้รับการส่งเสริม
ให้ได้รับการเรียนรู้และพัฒนาเต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน
โดยจะต้องหาวิธีการเรียนรู้หรือสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่จะ
ช่วยให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดี

☹ **เด็กสมองพิการควรเข้าโรงเรียนอายุเท่าไร**

😊 เด็กสมองพิการสามารถเข้าเรียนได้ตามเกณฑ์อายุเด็กทั่วไป
แต่คนส่วนใหญ่มักเข้าใจผิดคิดว่าเด็กสมองพิการไม่สามารถ
เรียนรู้ได้เนื่องจากสภาพความพิการของเด็ก และมักคิดว่าเด็ก
ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ทำให้เด็กสมองพิการถูกตัดโอกาส
ในการเข้าโรงเรียน หรือการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ความจริง คือ
ยิ่งเด็กสมองพิการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการเร็วเท่าไร
และได้รับอย่างต่อเนื่องก็จะยิ่งช่วยให้เด็กสมองพิการเข้าสู่
สภาพปกติมากขึ้นและเร็วขึ้นอีกทั้งช่วยให้เด็กสมองพิการ
สามารถเรียนรู้ได้ดีเหมือนกับเด็กทั่วไปในสังคม

☹ **ควรมีการเตรียมความพร้อมเด็กสมองพิการก่อนเข้าเรียนรวม
หรือไม่**

😊 จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเด็กก่อนเข้า
โรงเรียน โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมทางการเคลื่อนไหว
การฝึกยืน ฝึกเดิน การช่วยเหลือในกิจวัตรประจำวัน ควรให้เด็ก

สามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวและเรียนร่วมกับเด็กทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

☹️ **เด็กสมองพิการควรจัดการศึกษาในลักษณะใดจึงจะเหมาะสมมากที่สุด**

😊 เด็กสมองพิการสามารถเรียนหนังสือได้ในทุกรูปแบบทั้งในระบบและนอกระบบหรือผู้ปกครองจะสอนเองที่บ้านก็ได้ แต่ถ้าเด็กสมองพิการสามารถเรียนรวมในโรงเรียนก็จะช่วยให้เด็กสมองพิการและเด็กทั่วไปปรับตัวและเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือ และทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องซึ่งกันและกัน หากเด็กสมองพิการบางคนไม่พร้อมที่จะเรียนรวมเนื่องจากสภาพความพิการ หรือไม่สะดวกในการเดินทางก็สามารถเรียนในรูปแบบของการศึกษานอกโรงเรียน

☹️ **การรับเด็กสมองพิการ หรือเด็กที่มีความบกพร่องทางกาย เข้าเรียนในโรงเรียนจะปลอดภัยหรือเป็นผลดีกับเด็กหรือไม่ เพราะอะไร**

😊 ครูส่วนใหญ่มักกังวลว่าเด็กจะเกิดอันตรายได้ง่ายและดูแลยาก ซึ่งเด็กสมองพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายส่วนใหญ่มักจะระมัดระวังตนเองได้ ยกเว้นกรณีที่เด็กมีความบกพร่องทางร่างกายมาก อย่างไรก็ตาม คุควรจัดสภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นอันตราย เช่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง มีทางลาด การจัดที่นั่งสอดคล้องสภาพความพิการของเด็กแต่ละคน

☹ **ควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เด็กสมองพิการ และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายอย่างไรบ้าง**

😊 โรงเรียนจะต้องมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เด็กสมองพิการ และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายเพื่อให้เด็กสามารถช่วยเหลือตนเอง หรือสามารถเคลื่อนไหวได้ด้วยตนเองอย่างปลอดภัย เช่น การจัดทางลาดสำหรับรถเข็น รวสำหรับเกาะเดินตามอาคาร การปรับห้องน้ำให้รถเข็นสามารถเข้าได้และมีราวจับ พื้นห้องน้ำไม่ลื่น สนามมีความปลอดภัยไม่มีสิ่งกีดขวาง เด็กที่ต้องนั่งรถเข็น ควรให้มีโต๊ะเรียนขนาดสูงพอที่จะให้รถเข็นสอดเข้าไปได้

☹ **ครูจะจัดกิจกรรมอย่างไรเมื่อมีเด็กสมองพิการในชั้นเรียนรวม**

😊 ครูควรจัดให้เด็กสามารถเข้าออกห้องเรียนได้ง่าย มีการจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสมกับเด็ก กิจกรรมการเรียนการสอนก็สามารถจัดให้เหมือนกับเด็กในชั้นเรียน แต่ถ้าเด็กมีอาการเกร็งมากก็จะต้องปรับให้ช้าลง หรือจัดหาสื่อ-อุปกรณ์ช่วยสอน และควรจัดให้มีระบบเพื่อนช่วยเพื่อนในชั้นเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กด้วย ต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน

☹ **จะช่วยเด็กสมองพิการจัดที่นั่งที่เหมาะสมอย่างไรบ้าง**

😊 การจัดที่นั่งสำหรับเด็กสมองพิการ และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายต้องคำนึงถึงสภาพความพิการแต่ละคน บางคนอาจจะนั่งรถเข็น หรือนั่งเก้าอี้พิเศษหรือเก้าอี้ทั่วไปในห้องเรียน ไม่ว่าเด็กจะนั่งเก้าอี้ใดก็ตามควรมีที่วางเท้า ไม่ให้ปลายเท้าชี้ลงพื้น ควรให้มีผ้าเท้าแนบพื้นหรือที่วางเท้าในลักษณะตั้งฉาก มีอวางบน

โต๊ะให้อยู่ในลักษณะดังกล่าว ถ้าเด็กตัวเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง ให้จัดให้อยู่ในท่าที่ตรง โดยอาจจะใช้ผ้าหรือวัสดุช่วยพยุงตัวเด็กให้อยู่ในท่าที่ตรง ล้อคตั่งตรง

☹ **สื่อ-อุปกรณ์การศึกษา ควรมีลักษณะอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับเด็กสมองพิการ**

😊 **สื่อ-อุปกรณ์การศึกษาสำหรับเด็กสมองพิการ และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวมากที่ไม่สามารถใช้สื่อร่วมกับเด็กทั่วไปได้** ควรจะต้องมีการปรับสื่อ-อุปกรณ์การศึกษาให้เหมาะสมสำหรับเด็กแต่ละคนเพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้นได้แก่

❖ สื่อการเรียนการสอน ควรจะมีขนาดใหญ่ที่เด็กสามารถหยิบจับได้ง่าย ไม่ลื่น ไม่ชำรุด เพราะบางครั้งเด็กที่มีอาการเกร็งมาก ๆ หรือไม่สามารถควบคุมทิศทางได้ จะออกแรงมากทำให้สิ่งของตกหล่นหรือชำรุดได้ง่าย อาจจะใช้แผ่นรองเพื่อไม่ให้สิ่งของตกหล่น หรือใช้กระดาษกาวติดแผ่นกระดาษ กรณีที่เด็กสมองพิการยังไม่สามารถสื่อสารได้ดีผู้สอนอาจจะใช้บัตรภาพคำศัพท์หรือรูปภาพ สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เด็กฝึกการสื่อสารได้ตอบโดยการพูดตามซ้ำ ๆ

❖ สื่อที่ใช้ในการฝึกทักษะในกิจวัตรประจำวัน ต้องมีการปรับให้เหมาะกับเด็กแต่ละคน เช่น ด้ามช้อน ด้ามแปรงสีฟัน ควรทำให้มีขนาดใหญ่โดยอาจจะใช้ฟองน้ำ หรือวัสดุอะไรก็ได้ที่เสริมด้ามใหญ่ขึ้นหรืออาจจะสอดด้ามช้อนให้เป็นลักษณะรูปตัวแอล เพื่อให้เด็กสามารถดักอาหารใส่ปากได้ถนัดและจับได้ถนัดมือ

☹️ เด็กสมองพิการบางคนไม่สามารถเขียนหนังสือได้ ควรทำอย่างไร

😊 เนื่องจากเด็กสมองพิการบางคนจะมีอาการเกร็งแขน ขา ลำตัว มือกำแน่นทำให้เด็กไม่สามารถหยิบจับสิ่งของ หรือขีดเขียนได้ ให้ลูบแขนเด็กลงอย่างช้า ๆ ให้เด็กเกิดความรู้สึกผ่อนคลายแล้วค่อย ๆ คลายนิ้วมือเด็กออก ดินสอที่ใช้เขียนควรมีขนาดใหญ่ หรืออาจจะให้ผ้าพันรอบดินสอ เพื่อให้จับได้ถนัดมือ ควรเริ่มฝึกจากให้เด็กลากเส้นตาม โดยฝึกเขียนตัวใหญ่ ๆ ก่อนแล้วค่อย ๆ เล็กลงหรือให้เด็กขีดเขียนอย่างอิสระ การฝึกลีลามือ โดยให้ทำบ่อย ๆ ครั้งแล้วจึงให้เด็กเขียนด้วยตนเอง ถ้าเด็กสมองพิการมีอาการเกร็งมาก ๆ ไม่สามารถใช้มือเขียนหนังสือได้ อาจจะใช้วิธีการพิมพ์แทนการเขียนก็ได้

เด็กสมองพิการที่มีความตั้งใจมากหรือยังมีความพยายามมาก เด็กก็จะยังมีอาการเกร็งมาก หรือพูดติดอ่างมาก ผู้สอนจึงไม่ควรเร่งรีบเด็กเกินไป หรืออาจจะให้เด็กเว้นช่วงหายใจเข้าออกลึก ๆ แล้วค่อย ๆ พูด

☹️ เด็กสมองพิการสามารถเรียนหนังสือถึงระดับใดได้

😊 เด็กสมองพิการส่วนใหญ่สามารถเรียนได้ในระดับสูง ขึ้นอยู่กับความสามารถ หรือศักยภาพของเด็กแต่ละคน

☹️ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมสอนเสริมให้กับเด็กสมองพิการหรือไม่ เพราะอะไร

😊 ถ้าเด็กสมองพิการสามารถเรียนได้ทันเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน สามารถพูดหรือสื่อสาร หรือเขียนได้อย่างปกติก็อาจไม่จำเป็นที่จะ

สอนเสริม แต่ถ้าเด็กสมองพิการและเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่ทันเพื่อน เขียนไม่ได้ หรือไม่เข้าใจในเนื้อหาที่ครูสอน ผู้สอนควรจัดให้มีการสอนเสริมตามความเหมาะสมกับเด็กแต่ละคน หรืออาจจะให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนเป็นพี่เลี้ยง เช่น ช่วยเขียนรถ ช่วยจดคำบรรยาย หรืออ่านให้ฟังหรือจดงานต่าง ๆ

☹️ **ผู้สอนควรเน้นจัดกิจกรรมอะไรให้กับเด็กสมองพิการ**

😊 **ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่กระตุ้นการเรียนรู้ การเคลื่อนไหว การสื่อสารกับผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจตามต้องการและการโต้ตอบเด็กสมองพิการ กิจกรรมของโรงเรียนและชุมชน อาทิ กิจกรรมงานโรงเรียน กิจกรรมกีฬาสี งานชุมชน งานเทศกาล งานวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ควรส่งเสริมให้เด็กสมองพิการ และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน**

☹️ **โรงเรียนจะช่วยให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กสมองพิการที่บ้านได้อย่างไร**

😊 **ครูและผู้ปกครองจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการให้กับเด็ก โดยเริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจกับระบบการศึกษา เป้าหมายของการศึกษาและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล การประสานโปรแกรมการฟื้นฟูทางด้านการแพทย์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและที่สำคัญผู้ปกครองสามารถช่วยสอนเสริมในวิชาต่าง ๆ ที่เด็กอาจเรียนไม่ทันเพื่อนในชั้นเรียน การเตรียมความพร้อม**

หรือการฝึกทักษะในการอ่าน การเขียนให้กับเด็ก โดยครูผู้สอน จะต้องให้คำแนะนำและติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ แจ้งผลพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองได้ทราบเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

☹ **เมื่อมีเพื่อนในชั้นเรียนล้อเลียนหรือเรียกเด็กสมองพิการว่า ไอ้เป๋ ไอ้พิการ ฯลฯ ครูจะอย่างไร**

😊 ครูควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กสมองพิการ และเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายให้เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนได้รู้จัก ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กได้ทำกิจกรรมด้วยกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือครูอาจจะใช้เป็นสถานการณ์จำลองให้เด็กทดลองเป็นเด็กพิการและทำกิจกรรมต่าง ๆ แล้วถามความรู้สึกของเด็ก ๆ เหล่านี้ว่ารู้สึกอย่างไรซึ่งจะช่วยให้เด็กได้เข้าใจเด็กพิการมากขึ้น

☹ **ครูควรทำอย่างไรเมื่อถึงชั่วโมงกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กสมองพิการ**

😊 เด็กสมองพิการสามารถเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาได้ โดยครูผู้สอน พิจารณาเลือกกีฬาหรือการออกกำลังกายที่จะช่วยพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เช่น การว่ายน้ำ หรือปรับอุปกรณ์กีฬาให้เด็กพิการที่นั่งรถเข็นสามารถเล่นกีฬาได้ หรือการว่ายน้ำ สิ่งสำคัญคือให้เด็กและครูผู้สอนเข้าใจว่า ทุกคนสามารถร่วมกิจกรรมพลศึกษาได้ตามศักยภาพ

☹️ เด็กสมองพิการต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพความพิการ
ร่วมกับการเรียนหนังสือด้วยหรือไม่

😊 เด็กสมองพิการจำเป็นที่จะต้องได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการ
แพทย์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องร่วมกับการพัฒนาทางด้าน
การศึกษาด้วย ซึ่งโรงเรียนอาจจะขอความช่วยเหลือหรือประสานงาน
กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพ
ทางการแพทย์ เช่น กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด อรรถบำบัด
หรือการฝึกพูด หรือขอคำแนะนำด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับความพิการ
เพื่อให้เด็กสมองพิการหรือเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน

☹️ มีหน่วยงานที่ให้บริการเด็กสมองพิการทั้งทางด้านการแพทย์
การศึกษา สังคม และเตรียมความพร้อมทางด้านอาชีพ
หรือไม่

😊 มีหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนที่ให้บริการแก่เด็กสมองพิการ
อาทิเช่น

- ❖ มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ให้บริการครบวงจร ทั้งด้านการแพทย์
การศึกษา สังคม และอาชีพ

- ❖ มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ (ม.พ.ก.) ให้บริการ เตรียมความพร้อม
ทุกด้าน

- ❖ หน่วยงานสังกัดกรมสามัญศึกษา ได้แก่ โรงเรียนศึกษา
พิเศษขอนแก่น และโรงเรียนศรีสังวาลย์เชียงใหม่ ให้บริการ
ด้านการศึกษาระดับพื้นฐาน ประสานงานเพื่อให้เด็กสมองพิการ

ได้รับบริการฟื้นฟูทางการแพทย์ นอกจากนี้ยังมีศูนย์การศึกษาพิเศษ ทุกเขตการศึกษา และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด เพื่อให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยการเตรียมความพร้อมทุกด้านแก่เด็กสมองพิการ

❖ หน่วยงานของกรมประชาสงเคราะห์ให้บริการฝึกเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กพิการทางร่างกาย หรือฝึกอาชีพ

- ☹ **เด็กที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ หมายถึงเด็กกลุ่มใด**
- 😊 **เด็กที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ได้แก่ เด็กที่เจ็บป่วยเรื้อรัง**
ต้องรักษาตัวเป็นเวลานาน หรือต้องรับการตรวจรักษาจากแพทย์อย่างสม่ำเสมอ เช่น เป็นโรคลมชัก วัณโรค โรคหัวใจ โรคไต โรคภูมิแพ้ โรคซาล์สซีเมีย เป็นต้น
- ☹ **ควรควรให้การช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางสุขภาพอย่างไรบ้าง**
- 😊 **การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงสภาพความเจ็บป่วย เช่น**
ไม่让孩子ออกกำลังกายจนเหน็ดเหนื่อยมากเกินไป หรือกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ ไม่เร่งรัดเด็ก ต้องให้เวลาที่เหมาะสม และครูต้องเตือนเด็กในการดูแลตัวเอง และปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัด เช่น การรับประทานยาและอาหาร และการไปพบแพทย์ตามนัด เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องจัดสอนเสริมให้แก่เด็กเพื่อทดแทนเวลาที่เด็กสูญเสียไปกับการรักษาตัว

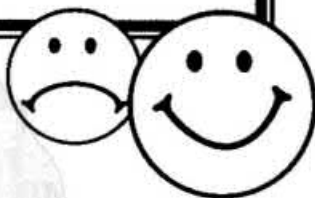
☹️ ผู้ปกครองควรให้การช่วยเหลือแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางสุขภาพอย่างไร

😊 ต้องนำเด็กไปพบแพทย์ตามนัด ดูแล และดักเตือนให้เด็กปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสมกับสภาพร่างกายของเด็ก และให้กำลังใจแก่เด็กตลอดเวลา

6

เด็กออทิสติก

☹️ ออทิสซึม (Autism) คืออะไร

😊 ออทิสซึม เป็นคำนาม มาจากภาษากรีก แปลว่า แยกตัวอยู่ในโลก
 ของตัวเอง หมายถึง ภาวะหรือกลุ่มอาการความผิดปกติทาง
 พัฒนาการอย่างหลากหลายรอบด้าน ในด้านสังคม ภาษา
 และการสื่อสาร อารมณ์ - พฤติกรรม ความสนใจในกิจกรรม
 และการกระทำซ้ำ ๆ ประสาทสัมผัส การเล่นและการจินตนาการ
 ซึ่งเป็นผลมาจากความผิดปกติทางโครงสร้างหน้าที่การทำงานของสมอง ระบบประสาทส่วนกลางบางส่วนและความผิดปกติ

ของสารสื่อประสาทบางตัวซึ่งความผิดปกตินี้จะปรากฏให้เห็นได้
ในระยะ 3 ขวบแรกของชีวิตเด็ก พบได้ในเด็กทั่วโลก ไม่จำกัด
พื้นฐาน ทางสังคมและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวพบใน
เด็กชายมากกว่าเด็กหญิงในอัตราส่วน 4 ต่อ 1 อัตราการเกิด 4-5
คนต่อประชากรเด็ก 10,000 คน และมีระดับความรุนแรงมากไป
จนถึงมีระดับอาการน้อยมาก ทำให้สับสนและยากแก่การวินิจฉัย
เบื้องต้น

☹ **ออทิสติก (Autistic) คืออะไร**

😊 ออทิสติก เป็นคำคุณศัพท์ใช้เรียกบุคคลที่มีภาวะหรืออาการ
ออทิสซึม หรือบุคคลที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการอย่างหลากหลาย
รอบด้าน ในด้านสังคมภาษาและการสื่อสาร อารมณ์-พฤติกรรม
ความสนใจในกิจกรรมและการกระทำซ้ำ ๆ ประสาทสัมผัส
การเล่นและการจินตนาการ ถ้าเป็นอยู่ในช่วงวัยทารกเรียกทารก
ออทิสติก ถ้าอยู่ในวัยเด็กเรียกเด็กออทิสติก ถ้าเลยวัยเด็กเข้าสู่
วัยรุ่นเรียกว่าวัยรุ่นออทิสติก ถ้าเข้าสู่วัยผู้ใหญ่เรียกว่าผู้ใหญ่ออทิสติก
หรือเรียกรวมทุกวัยว่าบุคคลออทิสติก

☹ **PDD คืออะไร**

😊 PDD ย่อมาจาก Pervasive Developmental Disorder แปลว่า
ความผิดปกติทางพัฒนาการอย่างหลากหลาย PDD เป็นคำที่ใช้
เรียกเด็กกลุ่มที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการอย่างหลากหลาย
ทั้งหมด โดยมีแบบฟอร์มในการวินิจฉัยการตรวจสอบว่าเด็กจัดอยู่
ในกลุ่มใดตามแบบทดสอบของสมาคมจิตแพทย์แห่งอเมริกัน
ที่เรียกว่า DSM-IV ได้จำกัด PDD ออกเป็น 5 กลุ่มย่อยดังนี้ คือ
Autism, RETT, CDD, Asperger, PDD-NOS

☹️ ASD คืออะไร

😊 ASD ย่อมาจากคำว่า Autistic Spectrum Disorder แปลว่า ภาวะหรือความผิดปกติทางพัฒนาการนี้เปรียบเสมือนแถบสี (Spectrum) ที่มีอยู่มากมายหลายร้อยสี หมายถึง พฤติกรรมรายปลีกย่อยของความผิดปกติทางพัฒนาการทั้งสามด้าน คือ ด้านการสูญเสียปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านความบกพร่องทางการสื่อความหมาย ด้านพฤติกรรม ความสนใจในกิจกรรมและการทำอะไรซ้ำ ๆ มีความผิดปกติทางพัฒนาการอยู่มากมายหลายร้อยแบบ โดยนำพัฒนาการแต่ละด้านมาสมมติเป็นจุดแสง แล้วใช้แท่งแก้วปริซึมไปวางไว้หน้าจุดแสงแต่ละจุดนั้น แท่งแก้วจะสามารถกระจายจุดสีนี้ออกมาเป็นแสงแถบสีต่าง ๆ ที่เรียกว่า สเปกตรัม (Spectrum) และความผิดปกติของพฤติกรรมต่าง ๆ มากมายนี้เรียกว่า “ภาวะออทิสติกสเปกตรัม” (Autistic Spectrum Disorder)

☹️ เด็กออทิสติก (Autistic Child) และ ASD ต่างกันอย่างไร

😊 เด็กออทิสติก เป็นกลุ่มที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการครอบคลุมอาการทุกด้าน สามด้านใหญ่ ๆ คือ ด้านสังคม ด้านภาษา และการสื่อสาร ด้านพฤติกรรมทำอะไรซ้ำ ๆ เรียกว่า Classical Autism ส่วนเด็ก ASD จะมีความผิดปกติไม่ครบทั้งสามด้าน เรียกว่า Feather Autism

☹️ มีสาเหตุการเกิดภาวะออทิสซึมอย่างไร

😊 ไม่ทราบสาเหตุการเกิดที่แท้จริงจากการวิจัยพบที่มีความผิดปกติทางโครงสร้างหน้าที่การทำงานของสมอง ระบบประสาทส่วนกลาง และสารสื่อประสาทบางตัว

☹ **มีเกณฑ์การวินิจฉัยภาวะออทิซึมอย่างไร**

😊 เกณฑ์การวินิจฉัยภาวะออทิซึม ตามข้อบ่งชี้ในคู่มือการวินิจฉัย และสถิติทางจิตของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ครั้งที่ 4 (DSM IV) มีดังนี้

ก) พบอาการทั้งหมดอย่างน้อย 6 ข้อย่อย จากข้อ 1, 2 และ 3 ซึ่งจะต้องพบในข้อ 1 อย่างน้อย 2 ข้อย่อย จากข้อ 2 และข้อ 3

1. มีการสูญเสียปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (พบอย่างน้อย 2 ข้อย่อย)

1.1 ไม่สามารถแสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับคนอื่น เช่น ไม่สบตา ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้า

1.2 ไม่สามารถผูกสัมพันธ์เข้ากับกลุ่มกับเพื่อน ๆ ไม่ได้

1.3 ไม่มีความต้องการที่แสวงหาเพื่อน ไม่สนใจที่จะทำงาน กับคนอื่น

1.4 มีพฤติกรรมทางอารมณ์ที่ไม่เหมาะสมในสังคม เช่น กรีดร้อง

2. มีความบกพร่องทางการสื่อความหมาย (พบอย่างน้อย 1 ข้อย่อย)

2.1 มีความบกพร่องทางด้านภาษาและการพูด ไม่สามารถใช้ภาษาท่าทางในการสื่อสารได้ เช่น ไม่ส่ายหัวเมื่อไม่ต้องการอะไร

2.2 ในเด็กที่พูดได้แล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถโต้ตอบกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

2.3 มักจะพูดซ้ำ ๆ ในสิ่งที่ตนเองสนใจหรือพูดไม่เป็นภาษามนุษย์

2.4 ไม่สามารถเล่น ลอกเลียนแบบที่พบในสังคมได้อย่างเหมาะสมตามวัย เล่นสมมุติไม่เป็น เช่น เล่นตุ๊กตาแทนพ่อแม่ไม่ได้ ตุ๊กตามีแทนตัวหมีไม่ได้

3. มีพฤติกรรม ความสนใจและการทำอะไรซ้ำ ๆ (พบอย่างน้อย 1 ข้อย่อย)

3.1 มีพฤติกรรมซ้ำ ๆ อย่างเดียวหรือมากกว่าหนึ่งอย่าง มีความสนใจสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างผิดปกติ เช่น มองดูวัตถุที่หมุนได้เป็นเวลานาน ๆ

3.2 มีการทำกิจวัตรประจำวันอย่างเข้มงวดแบบเดิม ๆ ไม่ชอบเปลี่ยนแปลง

3.3 มีการเคลื่อนไหวร่างกายซ้ำ ๆ เช่น กระดิกนิ้ว สายหวั่น หมุนตัว

3.4 มีความสนใจวัตถุเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง ไม่ชอบเล่นทั้งชิ้น เช่น เล่นรถเด็กเล่น จะชอบหมุนแต่ล้อไม่สนใจส่วนอื่นของรถ

ข) มีความล่าช้าหรือผิดปกติอย่างน้อย 1 ข้อก่อนอายุ 3 ขวบ

1. ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

2. ภาษา-การสื่อสาร

3. การเล่นสมมุติ

ค) ความผิดปกตินี้ไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอาการอื่น เช่น RETTS Disorder หรือ Childhood Disintegrative Disorder รวมถึงโรคจิตประสาท

☹️ **ลักษณะอาการและความผิดปกติต่าง ๆ ที่พบในเด็กออทิสติก มีอะไรบ้าง**

😊 **ลักษณะอาการและความผิดปกติต่าง ๆ ที่พบในเด็กออทิสติก มีดังนี้**

❖ ความผิดปกติทางด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เช่น มีปฏิสัมพันธ์ทางเดียว ไม่สนใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว เช่น เรียกแล้วไม่หัน การเพ่ง และการมองจะแปลกกว่าเด็กอื่น มองทะลุทะลวง มองผู้คนผ่านไป ไม่สบตาผู้อื่น เลี่ยงการสบตา ไม่ค่อยเข้าใจกับกฎเกณฑ์ของสังคม ขาดความเข้าใจเรื่องเพื่อน ชอบเล่นอยู่คนเดียว ไม่เล่นกับเด็กอื่น มีบุคลิกที่ไม่เป็นธรรมชาติ เช่น เข้าหาผู้คนแบบประชิดตัว แสดงอาการแปลก ๆ หัวเราะอย่างไม่มีเหตุผล กลัวในสิ่งที่ไม่ควรกลัว เช่น กลัวคน สัตว์ สิ่งของ เป็นต้น

❖ ความผิดปกติทางด้านภาษาและการสื่อสาร เช่น ไม่พูด พูดซ้ำ พูดมากเหมือนนกแก้วนกขุนทอง พูดภาษาที่ผู้อื่นฟังไม่เข้าใจ การเปล่งเสียงพูด ความดัง จังหวะ และความเร็ว ในการพูดแปลก ๆ ไม่เข้าใจความหมายของการพูด เช่น ไม่เข้าใจว่าเป็นประโยคคำถามที่ต้องการคำตอบ แต่เด็กจะตอบโดยพูดตาม มีปัญหาในการใช้หลักภาษาในการเรียบเรียงประโยค พูดเฉพาะในสิ่งที่ตนเองสนใจ ไม่สนใจว่าใครจะฟังหรือไม่ พูดซ้ำ ๆ ถ้ามถามคำถามซ้ำ ๆ มีปัญหาการสื่อสารภาษาท่าทาง เช่น ผงกหัว และส่ายหัวไม่เป็น ขึ้นนิ้วไม่เป็น เมื่อต้องการสิ่งของใดจะจับมือผู้อื่นทำให้ หรือพาไปหาสิ่งที่ตนเองต้องการ ไม่เข้าใจในการแสดงออกของสีหน้า หน้าตาจะเฉยเมย เป็นต้น

❖ ความผิดปกติทางการเล่นและการจินตนาการ เช่น ไม่มีจินตนาการในการเล่น เล่นสมมุติไม่เป็น ไม่สามารถแยกแยะระหว่างเรื่องจริงกับเรื่องสมมุติ ชอบเล่นคนเดียว ไม่ชอบเข้ากลุ่ม ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดการเลียนแบบ มีปัญหาในการประยุกต์ ความรู้ที่ได้เรียนรู้มาแล้วนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นที่คล้ายกัน

❖ ความผิดปกติทางด้านอารมณ์-พฤติกรรม เช่น มีอารมณ์แปรปรวนง่าย เดี่ยวดีเดี่ยวร้าย หงุดหงิดง่ายเมื่อขัดใจในสิ่งที่ชอบ เวลาโกรธมีอารมณ์รุนแรง โมโหง่าย เกรี้ยวกราดมาก มีความผิดปกติทางพฤติกรรมอย่างแปลก ๆ เช่น เดินจุ่มง่าม หัวเราะอย่างไม่มีเหตุผล เดินเขย่งปลายเท้า หมุนตัว ตีลังกา สะบัดมือไปมา

❖ ความผิดปกติทางด้านความสนใจในกิจกรรมและการกระทำ เช่น หมกมุ่นกับกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งนานเกินไป มีความสนใจในระยะสั้น ๆ ชอบทำอะไรซ้ำ ๆ ชอบมองสิ่งที่หมุนได้ เช่น พัดลมหมุน ล้อรถหมุน ปฏิเสธที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงในกิจวัตรประจำวัน เช่น กินอาหารเดิม ๆ ซ้ำ ๆ แต่งตัวตามลำดับขั้นตอน เดินทางเส้นทางเดิม ของใช้ต้องเป็นอันนี้สิ่งนี้ เป็นต้น

❖ ความผิดปกติทางด้านกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหว เช่น มีปัญหาในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ในเรื่องการทรงตัว การยืน การเดิน การเคลื่อนไหว มีปัญหาในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เช่น การเขียน การหยิบจับ มีปัญหากกล้ามเนื้อเกร็งและอ่อนแรง

❖ ความผิดปกติทางด้านประสาทสัมผัส ระบบประสาทสัมผัสทั้งห้ามีการรับรู้แตกต่างจากคนปกติทั่วไป ซึ่งอาจมีความไวช้ากว่า

หรือละเอียดอ่อนกว่าปกติ เช่น สัมผัสทางหู เด็กบางคนจะได้ยินเสียงที่ผู้คนทั่วไปไม่ได้ยิน เช่น เสียงใบไม้ไหว เด็กบางคนทนไม่ได้กับเสียงบางเสียง เช่น เสียงนกหวีด เสียงรถไฟ เสียงน้ำไหล เสียงพัดลม เป็นต้น สัมผัสทางตา ภาพบางภาพ สีบางสี ซึ่งเสียงและภาพเหล่านี้สร้างความเจ็บปวดให้กับเด็กมาก เด็กจะกรีดร้องและหวาดกลัว สัมผัสทางจมูก กลิ่นบางอย่าง เช่น กลิ่นอาหารน้ำหอม กลิ่นสัตว์ เด็กจะไม่ชอบ สัมผัสปาก เช่น รสชาติอาหารบางชนิดทางผิวหนัง เช่น เสื้อผ้าบางชนิด การกอด การสัมผัส เป็นต้น ซึ่งเสียง ภาพ กลิ่น รส และสัมผัสเหล่านี้สร้างความเจ็บปวด ให้กับเด็กมาก เด็กจะแสดงอาการกรีดร้องและหวาดกลัว

❖ ความสามารถพิเศษ เด็กบางคนมีความสามารถพิเศษในบางด้าน ซึ่งเป็นการดีที่จะค้นหาและส่งเสริมให้เด็กได้แสดงความสามารถออกมาอย่างเต็มที่ เช่น การวาดภาพ การเล่นดนตรี การร้องเพลง คณิตศาสตร์ความจำดี

วิธีการบำบัด (Therapies) มีอะไรบ้าง

 ไม่มีเทคนิควิธีการใดวิธีการหนึ่งเฉพาะที่เหมาะสมกับเด็กออทิสติก ต้องอาศัย วิธีการบำบัดและการช่วยเหลือมากมายหลายวิธีดังนี้ คือ พฤติกรรมบำบัด กิจกรรมเล่นบำบัด กายภาพบำบัด วชิบำบัด เต้นรำ-ดนตรีบำบัด วาริบำบัด ศิลป์บำบัด การเล่นบำบัด เลี้ยงสัตว์บำบัด ธรรมชาติบำบัด ครอบครัวบำบัด การศึกษามูลนิธิ บำบัด สังคมบำบัด การบูรณาการทางประสาทสัมผัส การให้ความรัก ความเข้าใจ ความอบอุ่น และการให้โอกาส เป็นต้น

☹ **การช่วยเหลือในระยะแรกเริ่ม (Early Intervention) ควรทำอย่างไร**

😊 **สังเกตพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกเทียบกับพัฒนาการของเด็กปกติ**
หากสังเกตว่าเด็กแตกต่างจากปกติ ควรพบแพทย์ (จิตแพทย์) ที่ใกล้ท้องถิ่นชุมชนที่สุด เพื่อการวินิจฉัยที่แน่ชัด กระตุ้นทักษะพัฒนาการตามความผิดปกติที่พบทุกด้าน ตั้งแต่ความผิดปกติทางด้านสังคม ภาษาและการสื่อสาร อารมณ์และพฤติกรรม ความสนใจในกิจกรรมและการทำอะไรซ้ำ ๆ การเล่นและการจินตนาการ วิธีการช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มโดยกระตุ้นทักษะพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามอาการดังนี้

❖ กระตุ้นทักษะพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสาร โดยฝึกการฟัง ฝึกการพูด ฝึกการออกเสียงในสถานการณ์จริง ของจริง และเรื่องที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไป

❖ กระตุ้นทักษะพัฒนาการด้านการกลัมน้ำหนัก กลัมน้ำหนักเล็ก การเคลื่อนไหวและการทรงตัว โดยฝึกกลัมน้ำหนัก เช่น รับส่งลูกบอล เตะลูกบอล ขึ้นลงบันได ขี่จักรยาน นั่งชิงช้า เล่นกระดานลื่น ม้ากระดก ม้าหมุน แก้อั้หมุน หมุนตัว กลิ้งตัว เป็นต้น ฝึกกลัมน้ำหนักเล็ก เช่น ร้อยลูกปัด จิกกระดาษ บันดินน้ำมัน บั่นแป้ง กรอกน้ำ กรอกทราย กรอกเมล็ดพืชลงขวด เล่นดิน เล่นทราย เป็นต้น ฝึกการเคลื่อนไหวและการทรงตัว เช่น เดินบนไม้กระดาน เดินบน ดั่งกลม เดินตามรอยเส้นประ เป็นต้น

❖ กระตุ้นทักษะพัฒนาการด้านกิจวัตรประจำวัน เช่น การอาบน้ำ การแต่งตัว การกิน การนอน การขับถ่าย การทำความสะอาด เป็นต้น

❖ การปรับพฤติกรรม โดยลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น การกรีดร้อง การอาละวาด การทำร้ายตัวเองและผู้อื่น การไม่รู้จักรอคอย ขนไม่อยู่นิ่ง เป็นต้น

❖ เตรียมความคุ้นเคยทางวิชาการง่าย ๆ เช่น ตัวอักษร ตัวเลข วัน เดือน ปี ชื่อสัตว์ สิ่งของต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

☹ **การจัดการศึกษาสำหรับเด็ก/บุคคลออทิสติก จะมีวิธีการอย่างไร**

😊 **การจัดการศึกษาสำหรับเด็ก/บุคคลออทิสติกนั้น เพื่อที่เด็กจะได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เหมือนปกติทั่วไปในสังคมมนุษย์ ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ควรใช้หลักสูตรการเรียนการสอนของเด็กปกติ เพียงแต่ปรับให้เหมาะสมกับศักยภาพของแต่ละคน มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนรายบุคคล (IIP) มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลตาม IEP มีจิตวิทยาในการเรียนการสอน และรู้ธรรมชาติของเด็กออทิสติก ก็จะช่วยให้เด็กกลุ่มนี้สามารถเรียนรู้ได้**

☹ **การฝึกอาชีพ การประกอบอาชีพสำหรับเด็กและบุคคลเหล่านี้กระทำได้อหรือไม่**

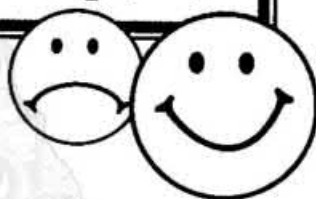
😊 **ทำได้ เด็กบางคนมีความสามารถพิเศษในบางเรื่อง ดังนั้นพ่อแม่ผู้ปกครองและครูควรพยายามสังเกตเด็กว่ามีความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องใดและทำกิจกรรมใดได้ดีตามศักยภาพของเด็กและบุคคล**

อภิสติที่มีอยู่ มีอาชีพหลายอย่างที่คนเหล่านี้ทำได้ ยกตัวอย่าง
เช่น จิตรกร นักดนตรี นักเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ ผู้ประกอบ
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ นักเขียน งานฝีมือต่าง ๆ เป็นต้น

7

เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ (LD)

☹️ เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้เป็นกลุ่มเดียวกับ Learning Disabilities (LD) หรือไม่

😊 เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ในห้องเรียนอาจเกิดจากการละเลยใส่ใจ ความเบื่อหน่าย ความไม่เข้าใจ การถูกเร่งเรียนจนเด็กเบื่อ หรือ เป็นโรคสมาธิสั้นก็ได้ส่งผลทำให้ติดตามการเรียนรู้ในห้องเรียนไม่ทัน แต่ภาวะ Learning Disabilities (LD) เป็นความพิการเช่นเดียวกับ เด็กตาบอด หูหนวก ที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษทางด้านการแพทย์และการศึกษา ในการให้วินิจฉัยและปรับรายละเอียด การเรียนการสอนที่เฉพาะตัว

☹ **เมื่อไรจึงจะเรียกเด็กว่าเป็น Learning Disabilities (LD)**

😊 แพทย์จะวินิจฉัยว่าเด็กเป็น Learning Disabilities (LD) ต่อเมื่อมีความสามารถในการอ่านหนังสือและ/หรือเขียนหนังสือและ/หรือคำนวณ ต่ำกว่าชั้นที่เด็กเรียน 2 ชั้นเรียน โดยที่มีระดับเชาวน์ปัญญาปกติ และทำให้เด็กติดตามการเรียนรู้ตามปกติไม่ได้ มิได้เกิดจากภาวะอวัยวะพิการ ขาดโอกาสในการเรียน ปัญญาอ่อน หรือถูกละทิ้ง ไม่อยากเรียน หรือเป็นโรคทางจิตเวชอื่น เช่น ออทิสติก เป็นต้น

☹ **คุณครูจะรู้ได้อย่างไรว่าเด็กเป็น Learning Disabilities (LD)**

😊 ถ้าคุณครูศึกษาถึงระดับความสามารถของเด็กในการอ่านหนังสือ เขียนหนังสือ และดูที่การคำนวณเฉพาะตัวเลขที่ไม่มีโจทย์ จะทำให้เกิดความสงสัยว่าอาจเป็น Learning Disabilities (LD) และถ้าได้พูดคุยหรือสังเกตความสามารถนอกห้องเรียนก็จะเห็นแนวของความฉลาดซึ่งจะแตกต่างจากเด็กปัญญาอ่อนชัดเจน ที่ทักษะการเรียนรู้อาจเสียหายแบบเดียวกันแต่กลุ่มปัญญาอ่อนจะมีความลำบากในการช่วยตัวเอง และแก้ปัญหาต่าง ๆ

ควรส่งเด็กที่สงสัยพบแพทย์พร้อมข้อมูลของระดับการอ่านหนังสือ เขียนหนังสือ และดูที่การคำนวณเฉพาะตัวเลขที่ไม่มีโจทย์ ตรวจเชาวน์ปัญญา ถ้า I.Q. ปกติร่วมกับซักประวัติไม่พบ ถ้าไม่พบภาวะอวัยวะพิการ การขาดโอกาสในการเรียน ปัญญาอ่อน หรือถูกละทิ้ง ไม่อยากเรียน หรือเป็นโรคทางจิตเวชอื่น เช่น ออทิสติก เป็นต้น

แพทย์จะออกไปรับรองความพิการตามกฎหมายให้ เพื่อรับรองสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือทางการแพทย์ และการศึกษาให้

☹ **จำเป็นหรือไม่ที่จะแยกเด็ก LD ออกจากกลุ่มเด็กอื่น**

😊 เด็กกลุ่มนี้ยังมีความสามารถในการรับรู้ข้อมูลผ่านการฟังและการเห็นได้ดีเท่าเด็กปกติและมีความฉลาด จึงสามารถเรียนรู้ได้ ถ้าคุณครูปรับการเรียนการสอนให้ออกมาในรูปแบบของการดู วีดิโอเทป การทดลอง การทำกิจกรรม ได้ดีกว่าการให้เด็กเรียนรู้ผ่านการอ่านหนังสือเพียงอย่างเดียว

แต่ถ้าในบางวิชาที่หลีกเลี่ยงไม่ได้อาจใช้เทปวิชาการให้เด็กเปิดฟังข้อมูลในขณะที่เพื่อนใช้วิธีการอ่านหนังสือ จะช่วยทำให้เด็กเรียนรู้ต่อไปได้ผ่านการฟังเช่นเดียวกับเด็กตาบอด

การแยกเด็ก LD ออกจากกลุ่มเด็กอื่นจำเป็นอย่างยิ่งในด้านการวัดความรู้ เนื่องจากข้อสอบส่วนใหญ่ต้องใช้ความสามารถในการอ่านหนังสือซึ่งเด็กกลุ่มนี้มีความลำบาก ดังนั้นการใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยในการจัดสอบจะช่วยได้มากเนื่องจากคอมพิวเตอร์สามารถกำหนดให้อ่านโจทย์ให้เด็กฟังได้ หรือถ้าทำไม่เป็นคุณครูอาจจัดสอบปากเปล่า ก็จะวัดความรู้ที่เด็กมีได้

☹ **การให้ความช่วยเหลือเด็ก LD โดยการให้เรียนพิเศษ จะช่วยได้หรือไม่**

😊 เด็ก LD ที่มีปัญหาการอ่านหนังสือ การฝึกอ่านหนังสือ จะช่วยเด็กกลุ่มนี้โดยตรง แต่ต้องเข้าใจว่าถึงแม้จะฝึกเพิ่มขึ้นจะทำให้เด็กอ่านหนังสือได้ดีขึ้น อ่านได้เร็วขึ้น แต่ความสามารถในการอ่านหนังสืออย่างไรก็มีความแตกต่างจากกลุ่มเด็กปกติ ขอให้เข้าใจว่าเด็กอาจเรียนอยู่ในชั้น ป.4 แต่มีความสามารถในการอ่านหนังสืออยู่ที่ชั้น ป.2 แต่ก็ฉลาดพอที่จะรับรู้ข้อมูลของ ป.4 ถ้ามีคนพูดให้ฟัง

ดังนั้นถึงแม้ว่าจะฝึกอ่านหนังสือแล้ว ยังต้องช่วยสรุปในเรื่องข้อมูล เนื้อหาการเรียนเพื่อให้เด็กมีความรู้ติดตามข้อมูลในห้องเรียนต่อไปได้ การอ่านหนังสือให้ฟัง อาจจะอ่านโดยตรง อ่านและอัดใส่เทป ให้เพื่อนอ่านให้ฟัง ไปนั่งฟังเพื่อนอ่านหนังสือ ฯลฯ จะช่วยเด็กโดยตรงในการรับรู้ข้อมูล

การเรียนพิเศษ ถ้าเป็นวิธีที่คุณครูพูดสรุปเนื้อหาให้ฟัง หรือใช้เป็นวิดีโอเทปก็จะช่วยให้เด็กกลุ่มนี้เรียนรู้ต่อไปได้

☹ **ทำไมจึงไม่แยกเด็ก LD ออกจากเด็กปกติ เพราะจะทำให้ครูสอนง่ายขึ้น**

😊 การแยกเด็ก LD ออกจากเด็กปกติจะทำในกรณีเพื่อการศึกษาแนววิธีการสอนและการจัดสอบเพื่อวัดความรู้ การสอนเด็กปกติร่วมกับเด็ก LD จะทำได้ง่ายถ้าปรับระบบการสอนมาเน้นการทดลอง การดู และการฟังเพิ่มขึ้น และการจัด IEP สำหรับเด็ก จะช่วยทำให้คุณครูในห้องรู้ว่าจะสอนให้ในระดับใด คุณครูจะได้

ไม่ต้องกังวลกับรายละเอียดข้อมูลที่ต้องสอนทั้งหมดเท่าเด็กปกติ ยกตัวอย่างเช่น เด็ก LD อาจจะอ่านภาพย์ โครง กลอน จันท์ ไม่ได้ แต่ถ้ามีคนอ่านให้ฟังก็จะจำได้เท่าคนอื่น เป็นต้น การมี ห้องเสริมวิชาการ หรือ Sound Lab หรือ Audiovisual Room จะช่วยให้เด็กกลุ่มนี้พัฒนาความรู้ต่อไปได้

☹️ เด็กที่เขียนหนังสือเองแล้วอ่านไม่รู้เรื่องหรือเขียนผิดพลาดมาก แต่พอลอกงานคนอื่นกลับทำได้ดี อย่างนี้จะเรียกว่า เป็น LD หรือไม่

😊 จะวินิจฉัยว่าเป็น LD ด้านการเขียนหรือไม่จะต้องดูที่ความสามารถ ในการเขียนหนังสือเองว่าสามารถเขียนเองได้ดีในระดับการศึกษา ขั้นไหน ถ้าความสามารถในการเขียนหนังสือต่ำกว่าชั้นที่เด็กเรียน 2 ชั้นเรียน โดยที่มีระดับเขาวนปัญญาปกติ และทำให้เด็กติดตาม การเรียนตามปกติไม่ได้ จึงจะเรียกว่ามีปัญหาในการเรียนรู้ โดยที่ ความสามารถนั้นมีได้เกิดจากภาวะอวัยวะพิการ ขาดโอกาส ในการเรียน ปัญญาอ่อนหรือถูกละทิ้ง ไม่อยากเรียน หรือเป็น โรคทางจิตเวชอื่น เช่น ออทิสติก เป็นต้น แต่ความสามารถใน การเขียนหนังสือโดยการลอกตามแบบไม่เสียหายซึ่งใช้เพียงตา และมือทำงานประสานกันเท่านั้น เด็กจึงลอกงานเพื่อได้เร็ว เท่ากับเด็กอื่น แต่ความสามารถในการเขียนหนังสือเองต้องใช้ สมองส่วนที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวหนังสือซึ่งมีความเสียหาย บกพร่องทำให้การสะกด การเรียงตัวอักษร การสื่อความหมาย ผิดพลาด

☹️ แพทย์วินิจฉัยว่าเป็น LD เด็กพออ่านหนังสือได้แต่ไม่ยอมเขียนหนังสือ ดูว่า ดีก็แล้ว สงสัยว่าจะตายเปล่า จะให้ทำอย่างไร

😊 เด็กที่เขียนหนังสือเองแล้วอ่านไม่รู้เรื่องหรือเขียนผิดพลาดมาก เขียนแล้วตัวเองก็อ่านไม่ออก หรือเขียนไปแล้วโดนว่า ถูกดุกลับมา หรือถูกหัวเราะเยาะ บางรายคุณครูตีตลงงานเด็กไว้ที่กระดาน เพื่อมิให้ใครเอาไปเป็นเยี่ยงอย่าง โดยไม่รู้ว่าเป็นคือผลของความพิการของเด็ก ทำไปด้วยความไม่รู้ แต่จะส่งผลทำให้เด็กเกิดความอับอายอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากเด็ก LD มีความฉลาดเท่ากับเด็กปกติจึงสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกของคนรอบข้างได้ไม่ยาก เด็กคนหนึ่งเล่าว่า “ผมยอมให้ครูตีเพราะไม่ส่งงานดีกว่าให้ทุกคนมาหัวเราะเยาะผลงานที่ผมทำ” อีกโรงเรียนหนึ่งตอนแรกคุณครูก็มีปัญหาเนื่องจากไม่เข้าใจในความบกพร่องของเด็ก แต่พอเข้าใจไม่สนใจกับคำที่เด็กเขียนผิดพลาดแต่ขอให้เขียนความรู้ และให้แสดงความสามารถออกมาโดยไม่สนใจในตัวอักษรที่ผิดพลาด ปรากฏว่าเด็กมีความสามารถในการแต่งโคลงได้สวยงาม และเพื่อนซึ่งแต่งกลอนไม่ได้ก็เข้ามาช่วยแก้คำผิดให้ สุดท้ายเด็กคนนี้มาใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยในการเขียนหนังสือโดยใช้การแก้คำผิดของเครื่องคอมพิวเตอร์

☹️ **เคยาเด็กที่มีปัญหาในการเรียนไปพบหมอที่โรงพยาบาล แต่คุณหมอบอกว่าช่วยไม่ได้เพราะไม่มีจิตแพทย์ จะให้ทำอย่างไร**

😊 จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นมีทั้งประเทศประมาณ 44 คน ส่วนใหญ่ยังศึกษาอยู่และทำงานอยู่ใน กทม. หาได้ยากพอ ๆ กับครูการศึกษาพิเศษ แต่ความที่ปัญหาของเด็กพิการโดยเฉพาะในกลุ่ม Autistic สมาธิสั้น และ Learning Disabilities (LD) มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ จะทอดทิ้งก็ไม่ได้ จึงได้มีมาตรการเพิ่มพูนความรู้แก่แพทย์ทั่วไป โดยเฉพาะกุมารแพทย์ทั่วประเทศเพื่อช่วยคุณครูและช่วยเด็กกลุ่มนี้ ปัจจุบันกุมารแพทย์มีความรู้ในเรื่องนี้และช่วยคุณครูได้ระดับหนึ่ง

☹️ **การให้ความช่วยเหลือเด็ก LD จะมีแต่เฉพาะด้านการศึกษาเท่านั้นหรือ**

😊 การให้ความช่วยเหลือเด็ก LD ทำได้หลายระดับ ขอให้ทำความเข้าใจว่าสภาพภายนอกของเด็กจะเหมือนเด็กปกติทุกอย่าง พูดคุยได้ตื่นทำให้ไม่มีใครจะคิดว่าเด็กมีความพิการซ่อนเร้น ดังนั้นเมื่อผลการเรียนมีปัญหา พ่อแม่และครูจึงไปเพ่งเล็งว่า เป็นผลจากความขี้เกียจ ไม่รับผิดชอบของเด็ก ทั้งนี้เนื่องจากการวัดผลทางการศึกษามิได้วัดคุณภาพการอ่านหนังสือ การเขียน และการคำนวณ กลุ่มนี้จึงโดนดูว่าจากพ่อแม่และครูมากมาย และตัวของเด็กเองก็บอกไม่ได้ว่าพวกเขามีความพิการซ่อนเร้นอยู่ ดังนั้นการค้นพบและวินิจฉัยโรคจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจข้อจำกัดของเด็ก ปรับความคาดหวัง รวมทั้ง

ปรับแนวทางการสอนเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้สูงสุดเท่าที่พวกเขา
จะทำได้ และมีโอกาสใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางเพื่อน ๆ ซึ่งแต่เดิม
เด็กกลุ่มนี้จะถูกคัดออกจากโรงเรียนไปใช้ชีวิตที่ลำบากตั้งแต่เล็ก
เนื่องด้วยปัญหาอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ เป็นเหตุทำให้คุณครู
สอนต่อไปไม่ได้อย่างน้อยให้เด็กได้รับรู้ถึงจุดที่เป็นปัญหาว่าที่พวกเขา
มีผลการเรียนไม่ดีเป็นเพราะผู้ที่อยู่รอบข้างไม่เข้าใจ และเอา
มาตรฐานเด็กปกติมาวัดความสามารถ การฝึกให้มีความสามารถ
ในด้านอื่น เช่น การทำกิจกรรม การกีฬา การทำประโยชน์ เป็นต้น
เพื่อเพิ่มความภาคภูมิใจในตัวเอง เท่านั้นเด็กก็จะรอดพ้นภัย
ของยาเสพติดได้

☹ ในต่างประเทศ เด็ก LD ถูกพัฒนาขึ้นมาอย่างไร

😊 ในต่างประเทศมีกฎหมายคนพิการ ซึ่งเข้มแข็งมาก ในกรณีที่ครู
สงสัยว่าเด็กอาจเป็น LD จะต้องส่งต่อให้แพทย์ตรวจวินิจฉัย
และจัดประชุมร่วมกันระหว่างทีมสาธารณสุข ครู และผู้ปกครอง
เพื่อวางแผนทำ IEP สำหรับเด็กให้เสร็จภายในเวลา 60 วัน
เด็กจะได้รับการช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ กันไปตามรัฐ
บางรัฐอาจมีโรงเรียนเฉพาะเด็กกลุ่มนี้ บางรัฐก็เป็นการเรียนรวม
และทำ IEP บางรัฐทำแบบ Mainstream คือ มีครูช่วยสอนไปจนถึง
การแยกเด็กออกเป็นบางวิชา มีการใช้ Resources Room,
Sound Lab ใช้คอมพิวเตอร์ เครื่องคิดเลข ใช้ Scanner หนังสือ
ให้คอมพิวเตอร์ช่วยอ่าน จึงไม่น่าแปลกใจว่าคนอเมริกันกลุ่มหนึ่ง
ที่เป็น LD จบปริญญาตรีได้โดยอ่านหนังสือหรือเขียนหนังสือไม่ออก
แต่มีความรู้ทัดเทียมผู้อื่น สิ่งที่เขาเน้นก็คือ ส่วนที่เสียหายก็แล้วไป
ส่วนดีที่มีเหลือจะเรียนรู้ต่อไปได้อย่างไร

☹️ **เด็ก LD ที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือเพราะไม่มีใครรู้จะเป็นอย่างไร**

😊 เด็กจะมีผลการเรียนไม่ดี สอบตก หรือไม่ผ่านขึ้นชั้นเรียนเนื่องจากอ่านหนังสือไม่ได้ เขียนไม่ได้ คุณครูพยายามสอนบิบบ้างคับให้อ่านออกและเขียนได้ก่อน มิฉะนั้นก็ไม่สอนวิชาการอื่น ๆ ต่อเรียกว่าสอนจนเบื่อกันไปข้างหนึ่ง สุดท้ายกลุ่มหนึ่งก็จะถูกเชิญออกจากระบบการเรียนเพราะคุณครูไม่สามารถสอนต่อไปได้อีกกลุ่มหนึ่งที่พออ่านได้ถูกบ้างผิดบ้าง เขียนได้แต่ผิด ๆ พลาด ๆ ก็จะถูกผลักดันให้ขึ้นชั้นเรียนโดยไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ คงมองออกแล้วว่าทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติจะต้องเน้นที่การอ่านหนังสือเอง ถ้าเด็กทำไม่ได้ก็จะเกิดเป็นความลำบากเฉพาะตัว ขาดความช่วยเหลือก็เรียนไม่ทัน งานไม่เรียบร้อย ยิ่งเรียนยิ่งล้มเหลวเพราะเด็กเข้าไปอยู่ในระบบของการเรียนการสอนปกติ สอนและวัดความรู้ในพื้นฐานที่นักเรียนทุกคนต้องมีพื้นฐานการอ่าน การเขียนที่ดี แต่พอออกมานอกห้อง เล่นเกม เล่นคอมพิวเตอร์ หรือสนุกกับเพื่อนก็ทำได้สุดเหวี่ยงจนทำให้คุณครูพ่อแม่คิดไปว่าเด็กไม่รับผิดชอบในการเรียน ซึ่งก็ยังไม่ขยันเรียนเองเอาแต่เล่นตลอดเวลา เป็นเหตุทำให้เกิดการต่อว่ากันเป็นระยะนาน ๆ เข้าเด็กก็มองเห็นว่าตัวเองไม่ดีไปตามที่ผู้ใหญ่ว่าไปเลย เรียนในห้องเรียนไม่สนุก ไม่รู้เรื่อง ติดตามไม่ทัน สุดท้ายก็เบื่อเรียนหรือทำไม่ได้จริงๆ ก็หันกลับไปลอกงานเพื่อนเลยกลายเป็นคนไม่ดีจริง ๆ ในสายตาของครูของพ่อแม่

☹️ **Learning Disabilities (LD) พบได้บ่อยขนาดไหน สอนหนังสือมาหลาย 10 ปี ยังไม่เคยเห็นเลย**

😊 Learning Disabilities (LD) คือ กลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องในทักษะการเรียนรู้เฉพาะด้านพบได้ร้อยละ 6 ของเด็กวัยเรียนในประเทศไทย หมายความว่า ถ้ามีเด็ก 100 คน พบโรคได้ 6 คน หรือถ้ามีเด็กนักเรียนอยู่ 1 ล้านคนในจังหวัด จะมีเด็กกลุ่มนี้อยู่ถึง 10,000 คน จึงเป็นไปได้ที่จะจับเด็กแยกออกมา แต่การเรียนรู้ถึงข้อจำกัดของเด็กในส่วนของความพิการจะช่วยให้คุณครูสามารถสอนให้เด็กมีความรู้ต่อไปเพื่อเป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพได้

☹️ **การจัดการเรียนการสอนที่ดีสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียน (LD) ควรทำอย่างไร**

😊 ควรที่มีการวิเคราะห์ทักษะพื้นฐานว่าเด็กที่มีความสามารถในการอ่านหนังสือ การเขียน และการคำนวณอยู่ที่ระดับชั้นเรียนเท่าไร และมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ อยู่ในระดับใด ในเมื่อพื้นฐานการอ่านหนังสือมีปัญหาจะต้องตัดวิชาได้ออกไป เช่น วิชาพื้นฐานภาษาไทยขั้นสูง หรือราชาศัพท์ เป็นต้น พุดง่าย ๆ ว่าจะต้องทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กเพื่อคุณครูจะได้สอน และคาดหวังผลการสอนได้ง่ายขึ้นนั่นเอง

บรรณานุกรม

- กองทุนรัฐวัฒนต้นมณีเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอหิสติก. การจัดวาง
โครงสร้างการจัดการศึกษาพิเศษกลุ่มอหิสติกในทุกระดับ
ความหนักเบาของกลุ่มอาการ. ม.ป.ท. 2544. (เอกสารอัดสำเนา)
- ____. เทคนิคการสอน เรื่อง พฤติกรรมสำหรับบุคคลอหิสติก. ม.ป.ท.
2544. (เอกสารอัดสำเนา)
- การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร, สำนักงาน. รายงานการจัดการ
ศึกษาพิเศษเรียนรวม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ ดี.เอ.ลิฟวิ่ง
จำกัด, 2544.
- ____. ไขปัญหาการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท รำไทยเพรส
จำกัด, 2544.
- ประมวล ดิคนันต์. จิตวิทยาการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์การศาสนา, 2536.
- ผดุง อารยะวิญญู. การเรียนรวมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท รำไทยเพรส จำกัด, 2542.
- ____. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพมหานคร :
บริษัท รำไทยเพรส จำกัด, 2539.
- ____. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร : บริษัท รำไทยเพรส
จำกัด, 2542.
- มูลนิธิเพื่อเด็กพิการ. คู่มือป้องกันความพิการ (ความพิการ....ป้องกันได้).
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เบญจพล พิมพ์ครั้งที่ 2, 2539.
- โรงพยาบาลราชานุกุล. คู่มือฝึกเด็กในการดำรงชีวิตประจำวัน.
กรุงเทพมหานคร : บริษัท ขอยวณิชชา, 2536.

- วารี ถิระจิตร. **การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- วิทยาลัยครูสวนดุสิต. **20 ปีการศึกษาพิเศษ.** กรุงเทพมหานคร : เนติกุลการพิมพ์, 2529.
- ศรียา นิยมธรรม. **การเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท ดันอ้อ แกรมมี จำกัด, 2541.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. **คู่มือการคัดแยกและส่งผลต่อคนพิการเพื่อรับการศึกษา (ฉบับปรับปรุง).** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) 2545.
- สมาคมผู้ปกครองเด็กออทิสติกจังหวัดเชียงใหม่. **เด็กออทิสติก. วารสารออทิสซึม ฉบับที่ 1 ปีที่ 1** 2543. หน้า 1-4.
- หทัยพร คลังกำแพงเดช และ อิศเรศ อัสวเมธาพันธ์. **ความผิดปกติทางพัฒนาการอย่างหลากหลาย. สถาบันออทิสซึมไทย,** 2544.
- **เด็กที่มีความต้องการพิเศษ. ชมรมเด็กพิเศษภาคตะวันออก,** ม.ป.ท. 2544. (เอกสารอัดสำเนา)
- อุบล เล่นวารี. **การบริการและการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม.** กรุงเทพมหานคร : บริษัท ราไทยเพรส จำกัด, 2542.
- Donna Williams. **Autism An Inside-Out Approach.** Jessica Kings Publishers, Pennylvania, 1996.
- Kathleen Ann Quil, Ed.D. **Teaching Children With Autism : Strategies to Enhance Communication and Socialization.** Delmar Publishers inc., New York, 1995.
- Mark L. Sundberg & James W. Partington. **Teaching Language to**

Children with Autism or other Development Disabilities.
Behavior Analysis Inc. CA., 1998.

Richard L. Simpson, Brenda Smith Myles, Gary M. Sasso, and Debra
M. Kamps. **Social Skills for Student with Autism. Second
Edition.** The Council for Exceptional children. Virginis, 1991.

ภาคผนวก

อักษรเบรลล์ภาษาไทย

ก ฅ ฌ ฎ ฏ ฑ ฒ ณ ด ต
 ถ ท ธ น บ ป ผ ฝ พ ฟ
 ภ ม ย ร ฤ ล ฦ ว ศ ษ
 ส ห ฬ อ ฮ ฯ ะ ั า ำ
 ิ ี ึ ื ุ ู ฺ ฻ ฼ ฾
 ฿ ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙

ตัวอย่าง

แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)

วัน เดือน ปี 10 พฤษภาคม 2542
(ที่ประชุมจัดทำ IEP)

1. ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน

ชื่อ ด.ช.บุญเสริม นกน้อย
ความบกพร่อง ปัญหาทางการเรียนรู้
โรงเรียน นานบุญล้อม
ระดับชั้น ป.4
การจัดเข้าชั้นเรียน ชั้นเรียนปกติ/ห้องสอนเสริม
วัน เดือน ปี เกิด 9 กุมภาพันธ์ 2523 อายุ 11.3 ปี

2. ผู้เข้าร่วมประชุม

ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายเซ็น
นายมี สุตใส	อาจารย์ใหญ่	มี สุตใส
นางสาวราตรี เดือนเพ็ญ	ครูปกติ	ราตรี เดือนเพ็ญ
นายแก้ว มณี	ครูสอนเสริม	แก้ว มณี
นางศรีสดีใส	นักจิตวิทยา	ศรีสดี ใส
นางนวล นกน้อย	พ่อ/แม่	นวล นกน้อย
ด.ช.บุญเสริม นกน้อย	นักเรียน	บุญเสริม

วันที่ให้บริการ ตั้งแต่ 16 พฤษภาคม 2542 ถึง 31 มีนาคม 2543

(3) ระดับความสามารถ ในการปฏิบัติงาน ในปัจจุบัน	(4) เป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี	(5) จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	(6) เกณฑ์และ การประเมินผล
คณิตศาสตร์ จุดเด่น 1. สามารถบวกและลบเลข 2 หลักได้ 2. ฟังสูตรคูณได้ จุดอ่อน 1. คิดเลขผิดบ่อยครั้ง ทั้ง ๆ ที่เป็นโจทย์ที่เคยทำมาแล้ว 2. ไม่สามารถนั่งทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ 3. สามารถทำเลขได้ในระดับชั้น ป.2	บุญเสริมจะนำความรู้ไปใช้ในการบวกเลข 3 หลัก	1. เมื่อให้โจทย์เลขบวก 3 หลักจำนวน 10 ข้อ บุญเสริมจะคิดหาคำตอบได้ในเวลาข้อละ 1 นาที และมีความถูกต้อง 90%	ใช้แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง - ทดสอบสัปดาห์ละครั้ง โดยใช้เกณฑ์ในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (ข้อละ 1 นาที) ทำถูกต้องทั้งหมด 90%

(3) ระดับความสามารถ ในการปฏิบัติงาน ในปัจจุบัน	(4) เป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี	(5) จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	(6) เกณฑ์และ การประเมินผล
การอ่าน 1. สามารถอ่านคำ ที่ใ้บ่อยได้โดย ไม่สะกด 70 คำ เท่าระดับชั้น ป.2 2. ความเข้าใจ คำศัพท์อยู่ใน ระดับชั้น ป.3	1. การอ่านออกเสียง ของบุญเสริม จากระดับความ สามารถ 30 คำ ต่อหน้าที่ จะเพิ่ม เป็น 40 คำ ต่อหน้าที่ 2. บุญเสริมจะอ่าน หนังสือได้ คล่องแคล่วขึ้น 3. บุญเสริมจะเข้าใจ คำศัพท์อยู่ใน ระดับชั้น ป.4	1. เมื่อให้อ่านคำที่ ใ้บ่อย 200 คำ จากง่ายไปหา ยาก บุญเสริม จะสามารถอ่าน ออกเสียงได้ ถูกต้อง 150 คำ 2. เมื่อให้อ่านคำ และวลีที่เห็น หรือใ้บ่อยจาก ง่ายไปหายาก บุญเสริมจะ สามารถอ่าน ออกเสียงได้ ถูกต้อง 35 คำ	ครูประเมินจาก การฟังและ จดบันทึกทุกวัน ครูประเมินจาก การฟังและ จดบันทึกทุกวัน

(3) ระดับความสามารถ ในการปฏิบัติงาน ในปัจจุบัน	(4) เป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี	(5) จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	(6) เกณฑ์และ การประเมินผล
ภาษา 1. ลายมือเขียนหัวข้อ อ่านได้ออกเกือบ หมด 2. ไม่สามารถแต่ง ประโยคในการ เรียงความได้ 3. สะกดคำจาก เสียงอ่าน	บุญเสริมจะ ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ ภาษาในระดับชั้น ป.4 ที่ได้รับ มอบหมายได้ทั้งหมด โดยมีความถูกต้อง อย่างน้อย 90% ภายในเดือนมีนาคม 2543	1. เมื่อให้ลอก ข้อความจาก หนังสือ 5 บรรทัด บุญเสริมจะเขียน ด้วยลายมือหัวข้อ แกมบรรจงที่ครู คนอื่นสามารถ อ่านออกได้อย่าง น้อย 90% 2. เมื่อกำหนดหัวข้อ ที่คุ้นเคยให้ บุญเสริมจะเขียน ประโยคสมบูรณ์ ได้อย่างน้อย 5 ประโยค ภายใน เวลา 30 นาที 3. เมื่ออ่านคำที่ ใช้บ่อย จำนวน 50 คำ ให้ฟัง บุญเสริมจะเขียน และสะกด ได้ถูกต้อง 95%	- ครูตรวจงานเขียน ของบุญเสริมและ จัดบันทึกทุกวัน - ครูตรวจงานเขียน และประเมิน จากการฟัง และ จัดบันทึกทุกวัน - ครูตรวจงานเขียน ของบุญเสริมและ จัดบันทึกทุกวัน

(3) ระดับความสามารถ ในการปฏิบัติงาน ในปัจจุบัน	(4) เป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี	(5) จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	(6) เกณฑ์และ การประเมินผล
สังคม/อารมณ์ จุดเด่น 1. บุญเสริมร่วมมือทำงานในกลุ่ม 2. ตั้งใจและให้ความร่วมมือในชั้นเรียน จุดอ่อน 1. ไม่ค่อยมั่นใจในการที่จะเข้าร่วมเล่นกับเพื่อนขณะพัก 2. มีเพื่อนน้อย เพื่อนไม่สนใจ	1-2 บุญเสริมจะร่วมเล่นกับเพื่อนในกลุ่มเล็ก ๆ ขณะพักและมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	1. หลังกิจกรรมกลุ่มเล็ก (นักเรียน 3-4 คน) บุญเสริมจะสามารถเล่าให้ครูฟังว่าเขาทำอะไรได้ขณะร่วมกลุ่มกับเพื่อน 3 ข้อ 2. หลังกิจกรรมกลุ่มเล็ก บุญเสริมสามารถเล่าให้ครูฟังว่าเขาทำอะไรได้ขณะร่วมกลุ่มกับเพื่อน 6 ข้อ	ครูสังเกตบุญเสริมทุกวัน เป็นเวลา 15 วัน จัดบันทึกแบบระเบียบพฤติกรรมหรือแบบต่อเนื่องติดต่อกัน 5 วัน

(3) ระดับความสามารถ ในการปฏิบัติงาน ในปัจจุบัน	(4) เป้าหมาย ระยะยาว 1 ปี	(5) จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	(6) เกณฑ์และ การประเมินผล
3. พุดถึงตนเองใน ทางเสื่อมเสีย บ่อย ๆ ในแต่ละวัน	3. บุญเสริมจะพุด เกี่ยวกับตนเอง ในเชิงบวก	3. เมื่ออยู่กับครู 2 คน บุญเสริม จะพุดถึงจุดเด่น ของตัวเองกับครู เป็นเวลา 5 นาที/ วัน	- ครูสังเกตบุญเสริม เป็นเวลา 1 สัปดาห์ - จัดบันทึกแบบ ระเบียบพฤติกรรม หรือแบบต่อเนื่อง ติดต่อกัน 5 วัน

(7) บริการทางการศึกษาและบริการเกี่ยวข้องอื่น

บริการที่เด็กต้องการ/ เหตุผลของการให้บริการ หรือไม่ให้บริการ	วันเริ่ม ให้บริการ	วันสิ้นสุด การให้บริการ	บุคคลที่ รับผิดชอบ ให้บริการ	ลักษณะ การให้บริการ
7.1 สิ่งอำนวยความสะดวก บุญเสริมไม่ต้อง ได้รับบริการสิ่งอำนวยความสะดวก			ครูการศึกษาพิเศษ	☐ การขอยืม ☐ การขอรับ เงินอุดหนุน ☐ การขอยืมเงิน เพื่อจัดซื้อ
7.2 สื่อ				☐ การขอรับการ สนับสนุน ☒ โรงเรียนจัดให้ ☐ ผู้ปกครอง จัดหาเอง
7.1.1 โปรแกรม คอมพิวเตอร์ ช่วยทักษะ การอ่าน (เช่น Hypertext)	29 พ.ค. 42	29 ก.พ. 43		
เหตุผล โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ช่วยทักษะการอ่าน เช่น Hypertext สามารถ นำมาใช้ปรับเปลี่ยน เนื้อหาในหนังสือเรียน ได้ โดยใช้ศัพท์และ คำใหม่แทนคำศัพท์เดิม ที่เข้าใจยาก ช่วยให้ บุญเสริมมีพัฒนา การทักษะทางการอ่าน มากยิ่งขึ้น				

บริการที่เด็กต้องการ/ เหตุผลของการให้บริการ หรือไม่ให้บริการ	วันเริ่ม ให้บริการ	วันสิ้นสุด การให้บริการ	บุคคลที่ รับผิดชอบ ให้บริการ	ลักษณะ การให้บริการ
7.1.2 เครื่องคอมพิวเตอร์ เหตุผล บุญเสริมไม่มี ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น แต่ทาง โรงเรียนจำเป็นต้องจัด ให้มีการใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยสอนเพื่อที่ครูจะได้ ใช้ประโยชน์และบุญเสริม จะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพียงครั้งคราว เมื่อมี ความจำเป็น	29 พ.ค. 42	29 ก.พ. 43	ครูการศึกษาพิเศษ	☐ การขอยืม ☐ การขอรับ เงินอุดหนุน ☐ การขอยืมเงิน เพื่อจัดซื้อ ☐ การขอรับการ สนับสนุน ☒ โรงเรียนจัดให้ ☐ ผู้ปกครอง จัดหาเอง

บริการที่เด็กต้องการ/ เหตุผลของการให้ หรือไม่ให้บริการ	วันเริ่ม ให้บริการ	วันสิ้นสุด การให้บริการ	บุคคลที่ รับผิดชอบ ให้บริการ	ลักษณะ การให้บริการ
7.3 บริการ - บริการการสอนเสริม - บริการแนะแนว เหตุผล บริการในห้องสอนเสริม จะสามารถทำให้บรรลุ เป้าหมายและ จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ สำหรับบุญเสริมได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อ มีการประสานงานกับ ครูปกติ	29 พ.ค. 42 29 พ.ค. 42	29 ก.พ. 43 29 ก.พ. 43	ครูการศึกษาพิเศษ ครูแนะแนว	☐ การขอยืม ☐ การขอรับเงิน อุดหนุน ☐ การขอยืมเงิน เพื่อจัดซื้อ ☐ การขอรับการ สนับสนุน ☒ โรงเรียนจัดให้ ☐ ผู้ปกครอง จัดหาเอง
7.4 ความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษา - ปรับเนื้อหาสื่อการอ่าน - สอนเนื้อหาการอ่าน ที่ปรับแล้ว	29 พ.ค. 42 29 พ.ค. 42	29 พ.ค. 43 29 พ.ค. 43	ครูการศึกษาพิเศษ ครูแนะแนว	☐ การขอยืม ☐ การขอรับเงิน อุดหนุน ☐ การขอยืมเงิน เพื่อจัดซื้อ

บริการที่เด็กต้องการ/ เหตุผลของการให้ หรือไม่ให้บริการ	วันเริ่ม ให้บริการ	วันสิ้นสุด การให้บริการ	บุคคลที่ รับผิดชอบ ให้บริการ	ลักษณะ การให้บริการ
เหตุผล บุญเสริมไม่สามารถอ่านสื่อที่ใช้ประกอบในการสอนอ่านในระดับชั้น ป.4 ได้ จึงจำเป็นต้องปรับเนื้อหาสื่อการอ่านต่าง ๆ ที่ใช้ในระดับชั้น ป.4 และครูจำเป็นต้องสอนโดยใช้สื่อเหล่านี้ จึงจะสอดคล้องกับระดับความสามารถของบุญเสริม				☐ การขอรับการสนับสนุน ☒ โรงเรียนจัดให้ ☐ ผู้ปกครองจัดหาเอง
7.5 ความช่วยเหลืออื่น - การควบคุมอาหารและสุขภาพ เหตุผล บุญเสริมมีน้ำหนักมากกว่าเกณฑ์ปกติและมีลักษณะการรับประทานอาหารจุ๊กจิก ชอบอาหารที่เป็นแป้ง และมีน้ำตาลสูง	29 พ.ค. 42	29 ก.พ. 43	พยาบาลโรงเรียน	☐ การขอซื้อ ☐ การขอรับเงินอุดหนุน ☐ การขอซื้อเงินเพื่อจัดซื้อ ☐ การขอรับการสนับสนุน ☒ โรงเรียนจัดให้ ☐ ผู้ปกครองจัดหาเอง

(8) ผม/ดิฉัน ได้เข้าร่วมในการจัดทำ IEP ฉบับนี้ และ

☒ เห็นด้วย

☐ ไม่เห็นด้วย

ลายเซ็น..... นอธ งามน้อย
(นาย/นาง นอธ งามน้อย)

พ่อ/แม่ หรือผู้ปกครอง

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ศศ. 1003/2544

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ
แบบเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน

อนุสนธิคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศศ. 830/2544 สั่ง ณ วันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ เพื่อกำหนดกรอบทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ให้คนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ ได้รับบริการการศึกษา ขั้นพื้นฐานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพของผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษแต่ละประเภทด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย

เพื่อให้การพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจหน้าที่ตามข้อ 5 แห่งคำสั่งดังกล่าว จึงแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม และการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสิริกร มณีรินทร์) ที่ปรึกษา
 2. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ปรึกษา
 3. เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ประธานอนุกรรมการ
 4. นางเบญจา ชลธารีนนท์ รองประธานอนุกรรมการ
- ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต

5. ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม อนุกรรมการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
6. นายสดี แดงเอียด อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานศึกษาแห่งชาติ
7. นางปริญานัฐ จรรย์วิทยานนท์ อนุกรรมการ
ผู้เชี่ยวชาญ 9 กรมการศึกษานอกโรงเรียน
8. นายประไพ สุนทรมีจจะ อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี
9. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ อนุกรรมการ
ประธานสภาคนพิการ ทุกประเภทแห่งประเทศไทย
10. นายรัฐพงศ์ บุญญานุวัตร อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรม สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
11. นายสำราญ เจริญพักตร์ อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนพญาไท สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
12. นางแสงระวี วาจาอุทร อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมหาบุศย์ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
13. นายสุนทร เชี่ยวพานิช อนุกรรมการ
หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคลากร สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
14. นายพีระ รัตนวิจิตร อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเนินเขาหิน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่ง
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง
15. นางวาทีณี อีระตระกูล อนุกรรมการ
นักวิชาการศึกษา 8 2 สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
16. นางศิริพรรณ ลายหงษ์ อนุกรรมการ
นักวิชาการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
17. นายประหยัด ภูหนองโอง อนุกรรมการ
ประธานสภาคนพิการทุกประเภท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

18. นางศรีสมร กลีวัฒน์ อนุกรรมการ
ภาควิชาการศึกษาพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
19. นายอภิชาติ ธรรมมูลตรี อนุกรรมการ
วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล
20. นางงามตา พัวศิริรักษ์ อนุกรรมการ
สมาคมผู้ประกอบการบุคคลออทิสซึม (ไทย)
21. นางอรนุช วีระชนะนัง อนุกรรมการ
สมาคมผู้ประกอบการบุคคลออทิสซึม (ไทย)
22. นางพรทิพย์ ศันสนะเกียรติ อนุกรรมการ
สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย
23. นางสมบัติ กุลางกูร อนุกรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร
24. นายนิวัฒน์ สุขประเสริฐ อนุกรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร
25. นางมยุรี ผิวสุวรรณ อนุกรรมการ
หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการคนพิการ
สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์
26. นางสาวกมลวรรณ อินทร์าม อนุกรรมการ
สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย
27. นางหทัยพร คลังกำแหงเดช อนุกรรมการ
ประธานสภาคนพิการประจำภาคเหนือ
28. นายอุบล เล่นวารี อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ
29. นางวาสนา เลิศศิลป์ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ศึกษานิเทศก์ 9 สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

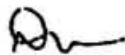
30. นางสาวอรุณี สุขสุข อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการการศึกษา 9 ขช สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

31. นางสุจินดา ผ่องอักษร อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการการศึกษา 9 ขช สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

โดยให้คณะอนุกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษแบบ
เรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำแผนปฏิบัติการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษของกระทรวง
 2. ส่งเสริม สนับสนุน ให้คำปรึกษา ติดตาม และประเมินผลการจัด
การเรียนรวมสำหรับเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 3. จัดระบบสนับสนุนที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กพิการ
และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 4. วิเคราะห์ความต้องการด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาเรียนรวม
สำหรับคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษต่อคณะกรรมการ
 5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการปฏิบัติการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ
ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ มอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2544

(นางสิริกอร์ มณิรินทร์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ปฏิบัติราชการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ที่ 2738/2544

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือการให้คำปรึกษาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม และการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน

ด้วยที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม และการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน มีมติให้มีความทำงานชุดหนึ่งเพื่อจัดทำคู่มือการให้คำปรึกษา ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือการให้คำปรึกษาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

ที่ปรึกษา

1. นายทองอยู่ แก้วไทรชะ
เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุมนทนา พรหมบุญ
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจา ชลธำรินทร์
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
4. นายจุบล เล่นวารี
ผู้อำนวยการสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

คณะทำงาน

1. ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม
ประธานคณะทำงาน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู รองประธานคณะกรรมการ
รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ศาสตราจารย์ พญ.สกวรัตน์ คุณาวิศรุต คณะทำงาน
โรงพยาบาลรามารินทร์
4. รองศาสตราจารย์ พญ.พรสวรรค์ วสันต์ คณะทำงาน
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
5. พญ.วินัดดา ปิยะศิลป์ คณะทำงาน
สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
6. นพ.จอม ชุมช่วย คณะทำงาน
โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปดัมภ์
7. นพ.ประพจน์ เกตุรากาศ คณะทำงาน
รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลเลิดสิน
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริญญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล คณะทำงาน
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
9. นางมยุรี ผิวสุวรรณ คณะทำงาน
หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการคนพิการ กรมประชาสงเคราะห์
10. นางสุภาวดี หาญเมธี คณะทำงาน
บรรณารักษ์การนิเทศสารรักลูก
11. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์ คณะทำงาน
ประธานสมาคมพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย
12. นางหทัยพร คลังกำแหงเดช คณะทำงาน
ประธานสมาคมพิการทุกประเภทภาคเหนือ
13. นางสุจิตรา ดิग्วิฒนานนท์ คณะทำงาน
โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพมหานคร
14. นางวิจิตรา อุดมมุขลิษฐ์ คณะทำงาน
ผู้ปกครองเด็กปัญญาอ่อน
15. นางสาวกนกวรรณ ชัยชาญ คณะทำงาน
อาจารย์โรงเรียนพญาไท

- มีหน้าที่จัดทำคู่มือการให้คำปรึกษาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมและ
การจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวให้เป็นไปตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

~~Stamm~~ mitbew

เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ประธานคณะกรรมการพิจารณาส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ
แบบเรียนรวม และการจัดการศึกษาพิเศษโดยครอบครัวและชุมชน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นายทองอยู่ แก้วไทรอะ
เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. นายติลก พัฒนวิชัยโชติ
รองเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. นายอุบล เล่นวารี
ผู้อำนวยการสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
4. นายสุรัชย์ ชินโย
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ผู้ทรงคุณวุฒิให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไข

1. ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม
ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู
รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ศาสตราจารย์ พญ.สกวรัตน์ คุณาวิศรุต
โรงพยาบาลรามาธิบดี
4. พญ.วินัดดา ปิยะศิลป์
สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจา ชลธำรน์นท์
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
6. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์
ประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ

1. ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม
ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. นายอุบล เล่นวารี
ผู้อำนวยการสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. ศาสตราจารย์ พญ.สกวรัตน์ คุณาวิศรุต
โรงพยาบาลรามาริบัติ
4. รองศาสตราจารย์ พญ.พรสวรรค์ วสันต์
ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
5. พญ.วินัดดา ปิยะศิลป์
สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี
6. นายแพทย์ประพจน์ เกตุรากาศ
รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลเลิดสิน
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริญญา หลวงพิทักษ์ชุมพล
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
8. นางวาสนา เลิศศิลป์
ศึกษานิเทศก์ 9 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
9. นางสุภาวดี หาญเมธี
บรรณธิการนิตยสารรักลูก
10. นางหทัยพร คลังกำแหงเดช
ประธานสภาคนพิการทุกประเภทภาคเหนือ
11. นางสุจิตรา ติกวัฒนานนท์
อาจารย์โรงเรียนสอนคนตาบอดกรุงเทพมหานคร

12. นางวิจิตรา อุดมมุจลินท์
ผู้ปกครองเด็กปัญญาอ่อน
13. นางสาวกนกวรรณ ชัยชาญ
อาจารย์โรงเรียนพญาไท

บรรณาธิการ

1. ศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม
ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. นายอุบล เล่นวารี
ผู้อำนวยการสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. นางวาสนา เลิศศิลป์
ศึกษานิเทศก์ 9 สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ศิลปินกรรม

1. นายทรงเดช ขุนแท้
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอลาดหลุมแก้ว
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี
2. นายอุทัย สุริยมาตย์
อาจารย์โรงเรียนจำปาขันธุ์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้พิมพ์ต้นฉบับและตรวจการพิมพ์

1. นางรัตนา ยศบุญ

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐาน
การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. นางพรลิตา สุขทอง

เจ้าพนักงานธุรการ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. นายบัณฑิต วรรณสุ

พนักงานพิมพ์ดีด สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

4. นางสาวศรัญญา ไชติ

พนักงานพิมพ์ดีด สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

